Leto VI., štev. 302 Ljubljana, četrtek 31. decembra 1925 Poštnina pavšalirana. Cena 2 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25·—; za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:
Dnevna redakcija: Miklošičeva cesta štev. 16/I. — Telefon štev. 72.
Nočna redakcija: od 19. ure naprej v Knaflovi ul. št. 5/I. — Telefon št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 36.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 492
Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta
Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180, Wien, Nr. 105.241.

OGLASE
za novoletno številko
ki izide jutri zjutraj, sprejema inseratni oddelek «Jutra», Prešernova ulica 4,
le še do danes opoldne.
Pozneje došli inserati bodo uvrščeni le, v kolikor bosta dopuščala prostor in čas.

Ljubljana, 30. decembra.

Glasilo papeške stolice v Ljubljani je vse iz sebe, ker smo opozorili javnost na opasnosti, ki pretijo iz sporazuma, sklenjenega med Mussolinijem in Vatikanom. «Slovenec» trdi, da je samo stvar gosp. Mussolinija, če je začel prijazno podpirati vatikansko politiko. Je pač državniški talent, pameten in že vé, zakaj to dela.

Tako sodimo tudi mi. Mussolini je spoznal paralelnost vatikanske in kvirinalske rimske politike, on vidi, da sta politika papeštva in fašizma usmerjeni proti istemu cilju, da podvržeta čim več sveta italijanskemu Rimu. Pri tem imata še kai posebno poželienje po Jugoslaviji, kateri je Italija ugrabila živ del naroda in kateri bi rada vzela še Dalmacijo. Vatikan živahno podpira poitalijančenje Slovencev in Hrvatov v Julijski Krajini, on vodi cerkveno politiko, zlasti glede nameščenja duhovnikov po želji fašizma. Oba Rima ustvarjata roko v roki težave tudi v notranji politiki Jugoslavije.

Naši klerikalci bi ne bili klerikalci, ako bi slepo ne odobravali vsega, kar se godi v prijateliski fronti med Vatikanom in Kvirinalom. Klerikalno hlapčevstvo napram Rimu se je opazilo že ob priliki napada fašistov na tržaško «Edinost» in v polemiki zaradi tržaškega klerikalnega «Malega lista», ki je označil voditelje političnega društva «Edinost» za framazone, proti katerim so navalili fašisti. Tudi je «Slovenec» zagovarjal provokanten izraz sočutja rimskega papeža ob priliki atentata na gosp. Mussolinija, ni pa hotel odgovoriti na vprašanje, zakaj ni isto sočutje prihajalo iz Vatikana, ko so bili izvršeni drugi atentati in tudi atentat na našega kralja.

Niti besede več nima «Slovenec» za krivice, ki so se godile in se še gode našim bratom in to tudi katoliškim duhovnikom pod Italijo. Vse je pozabljeno in celo slovenski jezik, ki je sedaj izgnan iz zadnjih slovenskih osnovnih šol, ni več našel zaščite v listu ljubljanske škofije. Zadosti je za naše rimovce, da je napravil papež v tainem konzistoriju gosp. Mussoliniju oficijelni poklon. Klaniati se mu **mora** tudi slovenski klerikalec, dasi proglašajo voditelji italijanskega fašizma katoliško cerkev za romarsko in še specijelno za **«italijansko narodno cerkev»**.

«Slovenec» je razburjen, ker smo povedali, da se je papež sprijaznil s svojim položajem v Italiji. Ne moremo pomagati, ali stvar je ta, da je katoliška akcija za zopetno ustanovitev papeževe države žalostno ugasnila. Prej je bil proklet, kdor je v vsej ponižnosti mislil, da papež lahko deluje brez posvetne suverenosti, danes pa je javna tainost, da je to preživela zahteva, ki se ji Vatikanci sami smejejo.

Tudi ni «Slovencu» prav, da smo ugotovili, da je Vatikan svoj čas silno sovražil novo Italijo. Gnal je laško ljudstvo v boj proti lastni domovini, ali pri tem si je sam zobe polomil in danes je ves ponižen. Tako se vse menja, politika tudi v Vatikanu, kakor pač veter potegne.

V ostalem je pobratenje politike sv. stolice in Benita Mussolinija tako notorična stvar v evropski politiki, da je ljubljanski klerikalci pač ne bodo mogli zakriti. Najmanj pa Slovencem in Hrvatom, ki to zavezništvo čutijo vsak dan na svoji koži. Kadar izgubi škofov list zavest, ali pa da upraviči svojo protinarodno pisavo, začne klicati na pomoč proti — framazonom, zaveznikom samega dr. Korošca.

Imenovanja

Beograd, 30. decembra. n. Za šefa kabineta ministrstva prosvete je imenovan Josip *Košutić*, dosedanji šef kabineta ministra za agrarno reformo. Za pomočnika ministra trgovine in industrije je imenovan Franjo *Gospodnetić*. V ministrstvu prosvete se pripravlja nov ukaz o imenovanju, premestitvi in upokojitvi učiteljev in profesorjev. S tem ukazom bo tudi reaktiviranih nekaj učiteljev in profesorjev.

Pazi na novi cestni red!

Od 1. januarja vozi desno, prehitevaj levo!

„Razpad Dušanovega carstva“

Senzacijonalna razprava beograjske, radikalom prijazne revije o razmerah v radikalni stranki.

Beograd, 30. decembra. p. Odnošaji v radikalnem klubu so predmet stalnega razpravljanja v politični javnosti. Posebno živahno se komentirajo članki, ki jih o tem predmetu objavlja nova tedenska revija «Slobodna Reč» in ki po občem mnenju prihajajo od zelo dobro podučene strani. Pod naslovom «Dušanovo carstvo» ugotavlja «Sl. R.», da gre, kakor vsi znaki kažejo, radikalna stranka po potu tragedije Dušanovega carstva. Njen Dušan Silni sicer še ni odložil politične krone, toda njeni velikaši so že pri delu rušenja . . . Radikalna stranka je dosedaj živela od avtoritete Pašićeve, od lepe prošlosti in od slabosti protivnikov. Toda program je izgubljen, protivniki se jačajo in nobeden Uroš, noben direktorij ne more spasiti stranko razpada. Le ako bi Pašić že sedaj si uredil sposobnega in energičnega naslednika, ki bi ga stranka sprejela brez diskusije, bi se dal proces razpadanja nekoliko ublažiti in zadržati. «Sl. R.» nato razpravlja v «velikaših» stranke ter po vrsti smatra, da so danes kot voditelji nemogoči. Zlasti se z ozirom na vesti, da je dr. Ninčiću že odrejena vodilna vloga, zelo nepovoljno izraža o avtoriteti tega politika v radikalni stranki, češ, Ninčić nima v NRS ne zaupanja, ne simpatij in on bi mogel igrati vodilno vlogo le v izredni situaciji, ki bi se stvorila izven parlamenta. Kot posebno važno beleži «Sl. R.» jasno namero izvestnih neodgovornih faktorjev, ki hočejo radikalno stranko razbiti. V tej zvezi razpravlja tudi o Ljubi Jovanoviću. Slučaj ministra Radojevića smatra «Sl. R.» kot posebno karakteristično sliko tragedije NRS. Grobarji stranke zmagujejo. V drugem članku «Vrenje v radikalni stranki» podčrtava «Sl. R.» kot posebno karakteristično dejstvo, da se v radikalnem klubu množijo politiki, ki se nagibajo k Sv. Pribičeviću in komaj čakajo, da bi se ž njim zopet napravil «Narodni blok».

Težka situacija traja dalje

Pašićeve konference. — Radić in Pašić. — Ogromno naraščanje budžeta. — Telefon in telegral v privatnih rokah?

Beograd, 30. decembra. p. Dopoldne je min. predsednik Pašič konferiral v predsedništvu vlade dalje časa konferiral z Aco Stanojevićem. To posvetovanje se spravlja v zvezo s položajem v radikalni stranki. Pašič je nato sprejel tudi predsednika Narodne skupščine Marko Trifkovića, ki se je od njega poslovil, ker je popoldne odpotoval v Pariz zaradi zdravljenja svojega sina. Marko Trifković bo ostal v Parizu najbrže do 15. januarja. Opoldne se je zglasil pri zunanjem ministru dr. Ninčiću minister ver Miša Trifunović, ki je pol ure konferiral ž njim o vprašanju odnošajev naše države napram Vatikanu, glede na spor zaradi zavoda sv. Jeronima.

Težki položaj v vladi se tudi danes ni razbistril. Vladni krogi so pričakovali, da bo danes prišlo do sestanka med Pašićem in Stjepanom Radićem, pri kateri priliki naj bi Radić pojasnil svoje postopanje proti radikalom v zadevi sestave naše delegacije za Ameriko. Do tega sestanka pa ni prišlo. Stjepan Radić je poskušal priti v stik z Aco Stanojevićem, ki pa se je oprostil, češ da je zaposlen in utrujen. Pavle Radić je bil dvakrat v min. predsedstvu, a ni govoril s Pašićem. Opoldne je bil Stjepan Radić v avdijenci. V izvestnih političnih krogih trdijo, da se je pri tej priliki pritoževal radi postopanja radikalov.

V ministrstvu pravde je bila konferenca ministrov, na kateri se je razpravljalo o zakonskih projektih, ki se imajo predložiti tekoči ministrskemu svetu in nato Narodni skupščini. Poleg sodnih zakonov, ki jih je izdelal dr. Lukinić se bo v najkrajšem času predložil tudi zakon o kazenskem pravdnem redu. V ministrstvu za pošto in brzojav se je sestavila strokovna komisija, ki ima izdelati nov načrt zakona o brzojavnem in telefonskem prometu. S tem zakonom se bo predvidelo, da se **brzojavne in telefonske linije smejo dajati v eksploatacijo tudi privatnim podjetjem.**

Ekonomski finančni komitet ministrov je imel danes sejo, na kateri je sprejel pravilnik o uporabljanju državnih avtomobilov. Državni avtomobili bodo v bodoče na razpolago dvoru, vladi, patrijarhu, najvišjim upravnim oblastvom (velikim županom) in diplomatskim predstavnikom v inozemstvu.

Nocoj je imela vlada dolgo sejo, ki je bila izključno posvečena pretresu zakona o izenačenju neposrednih davkov. Brez večjih izpremememb je bil sprejet prvi oddelek: Splošne odredbe in en del oddelka: dohodki od zemljiškega davka, vsega skupaj 17 členov. Razprava ima le konzultativni značaj, ker je minister financ odsoten.

Popoldne je kralj sprejel ministra drja Ninčića in Uzunovića, ki sta poročala o resortnih zadevah.

V skupščini se je vršilo posvetovanje radikalnih članov finančnega odbora. Razpravljali so o nadaljnem delovanju, toda posvetovanje so morali zaključiti z ugotovitvijo, da je položaj v finančnem odboru za vlado nemogoč. Proračun se takorekoč od dne do dne povečava. Tako zahteva minister Ninčić povišanje dispoziciiskega fonda, ki naj bi mu bil doznačen v dolarjih. Že sedaj se vidi, da bi definitivni državni proračun iznašal **okrog 14 milijard Din**, a to istočasno, ko vlada provaja »štednjo« tudi v resortu za socijalno politko, ki bi moral lajšati siromaštvo in bedo.

Radičevski ministri so zopet imeli ves po popoldan konferenco s Stjepanom Radićem. Popoldne je Pašić konferiral z več prvaki radikalne stranke, med drugimi je delj časa govoril z Ljubo Živkovićem. Kakor se doznava je Pašić zahteval od Ljube Živkovića, da se za vsako ceno vzpostavi disciplina v radikalnem klubu ter da se proti upornikom storijo najstrožji koraki. Govorili je tudi o kongresu radikalne stranke, ki bo menda meseca maja.

Iz carinske sekcije

Beograd, 30. decembra. p. Nocoj je bila v Narodni skupščini seja tarifne sekcije finančnega odbora, na kateri se je dovršila razprava o oddelku uvoznih carin na stroje. Rezervirali so se oni členi, ki govore o uvozu električnih in elektrotehničnih aparatov in strojev. Daljša ostra debata se je vršila radi uvozne carine na prevozna sredstva. Opozicija je zahtevala, da se na tovorne avtomobile plača manjša carina, kakor na luksuzne avtomobile. Večina je zahtevo odklonila ter ostane carina neizpremenjena s 30 odst. od vrednosti. Soglasno se je sprejelo, da so naučni predmeti, instrumenti in aparati za medicino, matematiko in šolske potrebščine popolnoma proste carine, za ostale potrebe pa se carina znatno zmanjša. Carina na pisalne stroje ter na stroje za računanje in razmnoževanje se zmanjša od 30 na 20 odst. vrednosti. Carina se zmanjša tudi za strelno orožje, ure in otroške igrače.

Donava narašča

Beograd, 30. decembra. p. Vsled deževja v gornjem toku Donave je voda zopet pričela naraščati. Pri Dunaju je narastla za en meter, pri Budimpešti pa za 60 cm. Narastle vode Tise še niso prispele do našega ozemlja. Donava je pri Vukovaru narastla samo neznatno v Zemunu pa za 10 cm. Sava, Drava in Bosna so začele padati. Morava pa je narastla. Pri Beogradu je stanje vode 445 cm.

Stavka v Prpićevi tovarni

Oroslavlje, 30. decembra. r. Tu so v torek pričeli stavkati delavci tovarne M. Prpića. V stavki je okoli 200 delavcev. Do stavke je došlo, ker je vodstvo tovarne odpustilo dva delavca in ju ni hotelo na zahtevo ostalega delastva sprejeti nazaj v delo. V nastalem sporu bo posredovala Delavska zbornica.

Ataka g. Radića na svobodo vesti

Radić izdaje naredbe v svojem «Domu»!

Beograd, 30. decembra. p. Veliko ogorčenje je v vseh krogih izzvala naredba, ki jo je izdal Stjepan Radić v svojem «Domu» (!) in s katero prepoveduje učiteljem in profesorjem, da ne smejo biti funkcijonarji v političnih organizacijah. Tem povodom je izšel v nocojšnji «Reči» oster članek pod naslovom «Ataka na svobodo vesti», v katerem energično nastopa proti ministru Radiću, češ da je osramotil položaj ministra prosvete. Ta demagog se je drznil prosvetnim delavcem v tej državi poslati naredbe, s katerimi se gazi osnovna pravica vseh državljanov, z ustavo zagotovljena vsakemu človeku in kjer preti onim, ki bi se mu ne udali. Stjepanu Radiću in kliki, ki ga podpira, je treba pokazati, da je zakon v naši državi najvišja volja.

Turčija in Jugoslavija

Carigrad, 30. decembra. p. Turški zunanji minister Ruždi beg je prispel v Carigrad. Novinarjem je izjavil, da je našel v Beogradu pri predsedniku vlade Pašiću in zunanjem ministru dr. Ninčiću veliko naklonjenost. V raznih razgovorih z jugoslovenskima ministroma se je ugotovilo, da se stališči obeh držav krijeta skoraj v vseh vprašanjih. Minister Ruždi beg je nato sprejel diplomatski zbor.

Kralj in kraljica na lovu

Beograd, 30. decembra. p. Prihodnje dni odpotuje kraljevski par v Apatin v Vojvodini. V gozdovih med Apatinom in Bezdanom se bo priredil velik lov.

Rusija snuje bloke proti locarnskim pogodbam

Rusko-turška pogodba naj bo začetek za defenzivno zvezo vseh narodov Vzhoda. — Pogajanja za sklep slične pogodbe med Rusijo in Nemčijo.

Dunaj, 30. decembra, s. Po neki berlinski vesti se vršijo trenutno med Nemčijo in Rusijo pogajanja za sklep nevtralitetne pogodbe po vzorcu ravnokar sklenjene pogodbe med Rusijo in Turčijo. Obe državi naj bi se obvezali, da ne bosta z vojno nastopali druga proti drugi ter v primeru vojnih zapletljajev z drugih strani ohranili medsebojno nevtralnost. Pogodba naj bi začasno veljala za tri leta. Unija sovjetskih republik je odločena skleniti take pogodbe z vsemi državami, ki nameravajo ohraniti mirovno stališče napram Rusiji. Te nevtralitetne pogodbe pomenijo šahovsko potezo sovjetske Unije proti locarnski pogodbi, ki jo smatra Rusija kot napad Anglije proti njej.

Angora, 30. decembra, s. V vrhovnem vojnem svetu je naglašal Ahmed beg pomen rusko-turške pogodbe kot podlage za defenzivno zvezo vseh narodov vzhoda.

Mussolinijev referat ministrskemu svetu

Optimistično poročilo o sestanku s Chamberlainom. — Pogajanja za ureditev dolgov z Anglijo. - Zadnji protifašistovski listi.

Rim, 30. decembra. e. Pod predsedstvom Mussolinija se je danes ob 16. sestal v Viminalski palači ministrski svet. Predsednik vlade Mussolini je poročal o najvažnejših vprašanjih, ki so na dnevnem redu v zunanji politiki, nadalje o razpravah in sklepih Zveze narodov v Ženevi, o parafiranju garancijskih pogodb ter o razorožitvenih pripravah. Mussolini je obvestil ministre tudi o vsebini razgovora, ki ga je imel včeraj v Rapallu z angleškim zunanjim ministrom Chamberlainom in ki je po mnenju italijanskih političnih krogov izredno velike važnosti spričo bližnjih angleško - italijanskih pogajanj za ureditev italijanskih vojnih dolgov v Angliji.

Finančni minister conte Volpi je obrazložil ministrskemu svetu finančno stanje koncem l. 1925. ter določil smernice, ki se jih bo morala držati italijanska finančna delegacija pri londonskih pogajanjih za ureditev italijanskih dolgov Angliji. Ministrski svet je odobril ta navodila in je delegaciji dal potrebna pooblastila za pogajanja v Londonu. Ministrski svet je sklican zopet za jutri ob 10. dopoldne.

Rim, 30. decembra. k. «Popolo d' Italia» se obrača proti fašistovskim listom, ki zastopajo stališče, da je fašizmu opozicija koristna in potrebna. List izvaja, da nobena revolucija ni trpela opozicije, niti zunanje niti notranje. Ko je Trocki zapadel v revizijonizem, je bil pregnan v Kavkaz. Opozicijonalci v francoski revoluciji so končali pod giljotino. Opozicija v Italiji danes torej nima pravice obstoja.

Napulj, 30. decembra. e. «Il Mattino» in drugi listi, ki so bili odvisni od južne izdajateliske družbe, so prešli v last neke napuljske industrijske družbe, ki ji načeluje fašistovski poslanec Barattolo. «Il Mattino», ki je bil doslej zagrizen liberalni dnevnik, bo odslej naprej sledil navodilom Mussolinija in fašizma.

Pavia, 30. decembra. e. Konservativni list «La provincia pavese» pride s 1. januarjem v fašistovske roke ter bo odslej izhajal pod imenom «Il popolo».

Silne poplave v Nemčiji in na Češkem

Reke neprestano naraščajo. — Ren je poplavil vso okolico. Del Kölna pod vodo. — Pretrgane železniške zveze.

Halle, 30. decembra. s. Zaradi neprestanega deževja in južnega vremena je pričela naraščati reka Saale. V gornjem teku je poplavila široka polja na obeh bregovih.

Köln, 30. decembra. s. V pokrajinah ob Renu in Mozeli traja deževje dalje, tako da obe reki z veliko naglico naraščata. Voda je v Kölnu na več mestih udrla v staro mesto. Reka narašča vsako uro za 3 do 4 cm. Tudi reka Mosel narašča dalje. V Koblenzu so morali izprazniti hotele, ki leže ob bregu. V Trierju so morali nagloma izprazniti ob bregu ležeče hiše do prvega nadstropja. Železnica ob reki je ustavila obrat, ker so vsi nasipi in tiri deloma pod vodo. Stari Ren se je združil z Novim, tako da je med obema rekama nastalo več kilometrov široko jezero.

Praga, 30. decembra. s. Radi splošnega južnega vremena so vse reke narastle. Moldava in njeni pritoki že padajo. Laba in njeni pritoki pa še vedno naraščajo. Tudi reka Cheb je občutno večja.

Konec mednarodne kontrole v Bolgariji

Sofija, 30. decembra. p. Predsednik ministrskega sveta je obvestil sobranje o odloku veleposlaniške konference, da se iz Bolgarske odpokličejo organi vojne kontrole ter je izjavil zahvalo velesilam in naglasil, da bo Bolgarska v bodoče nadaljevala politiko miru in lojalnega izvrševanja odredb mirovnih pogodb.

Terorizem v Grčiji

Atene, 30. decembra. s. Vlada je včeraj izdala tri naredbe, ki bodo mogle vsak čas ukrotiti politične upore v javnosti. Prva naredba prepoveduje listom pod pretnjo, da jim bo trajno zabranjeno dalje izhajati, prinašati kakršnekoli izjave republikanskih voditeljev Kafandarisa, Papanastasia in Mihalokopulosa. Z drugo naredbo je vlada ustavila neki antivenizelističen in neki venizelističen list ter zagrozila z isto kaznijo vsakemu listu, ki bi objavil kak napad proti vladi. Tretja naredba napoveduje naj strožje mere proti komunizmu. Ruski državljan Oskar Müller je bil že na podlagi te naredbe aretiran.

Resen položaj v Turčiji

London, . decembra s. Posebni poročevalec lista »Times« brzojavlja iz Angore, da je položaj zelo resen. Dne 28. t. m. se bo sestal pod predsedstvom Mustafa Kemal paše vrhovni volni svet. Vlada bo morda prisiljena začeti vojno, da pridobi zopet svoj prestiž in prepreči revolucijo

Pariz, decembra s. Kakor poročajo iz Angore, bo Mustafa Kemal paša aprila odpotoval v Moskvo, kjer se bo sestal s Čičerinom, radi posvetovanja o položaju, ki je nastal po sklepu rusko-turške pogodbe.

Avstrijske finance

Dunaj, decembra. k. Mesečni proračun za januar 1926. izkazuje po razčlenitvi ženevskega reformnega načrta v tekočem poslovanju 74.97 milijonov šilingov izdatkov, 75.90 milijonov šilingov dohodkov, torej 0.93 milijonov šilingov prebitka. Za investicije je predviden izdatek 8.02 šilinga. Skupno s prebitkom 7.91 milijonov šilingov iz kontokorentnega poslovanja rezultira celokupni prebitek 0.32 milijonov šilingov.

Francija se ne pogaja z Abd el Krimom

Pariz, 30. decembra, s. Na današnji seji zbornice je obrazložil ministrski predsednik Briand stališče francoske vlade glede misije Abd el Krimovega odposlanca stotnika Cunninga. Briand je izjavil, da sta Francija in Španija po pooblaščencih sporočili Abd el Krimu svoje mirovne pogoje. Abd el Krim pa je odposlal osebnost, ki nima polnomočja, in poleg tega izbral trenutek, v katerem sta Francija in Španija odkrili niti obširne propagande za upor celega Islama. Francoska vlada bo stopila v pogajanja neposredno s posameznimi plemeni, katerih večina pa se je itak že podvrgla.

Upor proti Abd el Krimu?

Pariz, decembra. s. «New York Herald» poroča iz Madrida, da je izbruhnil v okolici Sesuana upor proti Abd el Krimu. Med uporniki in pristaši Abd el Krima je prišlo do težkih bojev. Na obeh straneh je bilo mnogo mrtvih. Trije glavni voditelji Abd el Krima so baje padli.

Politična eksploatacija madžarske poplave

Budimpešta, 30. decembra. s. Poplava v bekeškem komitatu bo imela najbrže politične posledice. Poslanec Ludvik Szilagyi se je sporazumel z voditelji parlamentarnih frakcij, da naj se skliče izredna seja parlamenta, ki naj bi se vršila začetkom januarja. Grof Albert Appony bo opozoril vlado na katastrofalne posledice določb trianonske mirovne pogodbe, vsled katerih je vodno gospodarstvo Madžarske izredno oškodovano. Poplava v pokrajini rek Körös je nastala vsled tega, ker rumunske oblasti niso dovolj pazile na to, da so Rumuni na svojem ozemlju podrli nasipe, kar je povzročilo poplavo v madžarskem delu bekeškega komitata.

Ali ste naročili vsaj enega znanca ali znanko na tednik „DOMOVINO“?

Sestanek med Chamberlainom in Mussolinijem

Uradni italijanski komunike zatrjuje, da je sestanek uvedel dobo tesnega sodelovanja med Anglijo in Italijo.

Rim, 30. decembra. r. O sestanku italijanskega min. predsednika Mussolinija in angleškega zunanjega ministra Chamberlaina, ki sta se včeraj sestala v Rapallu, je bil sinoči ob 10. objavljen naslednji službeni komunike:

«Včeraj se je vršil v Rapallu sestanek min. predsednika Mussolinija in angleškega zunanjega ministra Chamberlaina. Dasi se Chamberlain ne mudi v Italiji iz kakih političnih razlogov, vendar pa njegovo bivanje v Rapallu nudi priliko za sestanek s predsednikom italijan. vlade v svrho razgovora obeh politikov ter izmenjave naziranj o najvažnejših aktualnih vprašanjih. Po dolgem posvetovanju, ki se je nadaljevalo tudi v času intimnega obeda, so se proučili v prisrčnem razpoloženju glavni elementi sodobne mednarodne politike in je bila pri tem ugotovljena možnost ter potreba nadaljevanja sedanjega sodelovanja, ki že obstoji med Italijo in Anglijo. Pri tem je treba posebno naglasiti, da je temu sodelovanju namen, spraviti v sklad razne nasprotujoče si interese, da bi se mir v Evropi čimprej konsolidiral.»

Kasno ponoči je Mussolini nadaljeval svojo pot v Rim. Mussoliniju so na povratku iz Milana v Rim priredili v Genovi in Rapallu, kakor tudi na vseh večjih postajah, kjer se je vlak ustavil, burne ovacije.

Današnji listi se obširno bavijo s snočnim sestankom Chamberlaina in Mussolinija. »Tribuna« pripominja, da so se na tem sestanku razpravljala vsa vprašanja, ki so bila predmet nedavnih razprav v Locarnu. Predvsem so bila izmenjana naziranja o izvedbi razorožitve, zatem pa sta se oba državnika po informacijah lista bavila tudi z nedavno sklenjeno rusko-turško pogodbo. V vseh vprašanjih se je med njima ugotovila popolna soglasnost. Vsi listi brez razlike pripisujejo temu sestanku veliko politično važnost in namigujejo, da se bodo njegove praktične posledice pokazale že v najkrajšem času.

Rusko-turška pogodba

V Parizu sklenjena rusko - turška pogodba, ki sta jo podpisala Čičerin in turški zunanji minister Ruždi beg, je napravila na zapadno evropsko javnost zelo neugoden utis. Sklep te pogodbe je v ruskem smislu očividno odgovor na Locarno, v turškem smislu pa odgovor na ženevsko rešitev mosulskega vprašanja. Pesimisti vidijo v tej pogodbi celo klice za ustanovitev Zveze azijatskih narodov. Na vsak način pa je pariška pogodba javna demonstracija proti ženevski Zvezi narodov.

Sovjetska Rusija in Turčija sta po tej pogodbi obvezani, da ne sodelujeta v nobeni diplomatski kombinaciji, ki bi bila naperjena proti eni ali drugi pogodbeni stranki. Zveza narodov more sicer obstojati tudi brez Rusije in Turčije, toda vseeno ni v interesu Zveze narodov, oziroma v interesu univerzalnosti, ki mora biti «primum agens» Zveze narodov, ako dve državi, od katerih je ena velesila, druga pa razpolaga z veliko vojaško silo, javno demonstritata proti nji.

Kakšen bo vpliv rusko - turške pogodbe na razvoj mosulskega vprašanja, bo pokazala šele bodočnost. Zdi se, da Turčija ni ravno naklonjena vojnim pustolovščinam. V Ženevi so pač premalo računali z možnostjo, da more priti Turčija v sfero sovjetske diplomacije. Čičerin je dosegel pač cenen uspeh, ki ga bo znala sovjetska vlada izrabiti v notranji in zunanji politiki.

Pred italijansko-angleškimi finančnimi pogajanji

Za konsolidacijo italijanskega dolga v Angliji.

Rim, 28. decembra.

Takoj po novem letu se prično pogajanja za konsolidacijo, oziroma način odplačevanja italijanskega dolga Angliji. Italijanski finančni minister Volpi, ki je tako uspešno rešil vprašanje italijanskega dolga v Ameriki, dospe na čelu delegacije v London v nedeljo. V pondeljek se prično pogajanja z velikobritanskim zakladom, ki bodo predvidoma trajala kakih 10 dni.

Italija dolguje Angliji 14 milijard 875 milijonov zlatih frankov, torej le za pol milijarde manj kot Francija. Kot je znano, stoji angleški zakladni minister glede vprašanja ureditve medzavezniških dolgov na stališču takozvane Balfourjeve formule z dne 2. avgusta leta 1922. Velika Britanija ne zahteva od svojih dolžnic, da jih plačajo celokupni dolg, temveč natančno **toliko, kolikor mora ona vračati Zedinjenim državam** na račun medvojnega posojila. Od te vsote je pripravljena **odšteti zneske, ki jih sama prejema od Nemčije** na temelju Dawesovega reparacijskega načrta.

V smislu washingtonske pogodbe mora Anglija plačevati do l. 1933. Ameriki letnih 33 milijonov funtov šterlingov. Odtlej pa do l. 1984., ko bo likvidiran cel dolg, bodo znašala angleška letna plačila 38 milijonov funtov. Od nemških reparacij prejema Anglija 22 odst. Ker hoče Anglija, kot rečeno, tudi te vsote uporabiti za odplačilo svojega ameriškega dolga, se s tem zmanjšajo njene terjatve napram dolžnim zaveznikom za l. 1926. na 25 in tričetrt milijona funtov šterlingov, na 20 en četrt milijona za leto 1927., na 11 milijonov za nadaljnja 4 leta in od l. 1933. dalje na 16 milijonov funtov šterlingov.

Italijanskemu finančnemu ministru je torej prav lahko izračunati, koliko odpade od angleških terjatev napram zaveznikom na Italijo. Pri tem računu je upoštevati še drugo temeljno zahtevo Anglije, da namreč **ne sme noben dolžnik plačati razmeroma več Zedinjenim državam kot pa Angliji.** Velika Britanija zahteva postopanje «pari passu». Italija se je, kot znano, obvezala napram Zedinjenim državam, da jim bo prvih pet let plačevala po 5 milijonov dolarjev. Sorazmerne pogoje ji bo stavil tudi angleški zakladni minister Churchill.

Italija torej pozna angleške zahteve in če pristane na enake pogoje, kot jih je dobila v Washingtonu, bodo januarska pogajanja v Londonu potekla hitro in uspešno.

Zdi pa se, da bo skušala italijanska delegacija doseči še večje ugodnosti v Angliji, kot jih je priznala Amerika. Italijansko časopisje to zahtevo izrecno postavlja. **Izjavlja, da bodo** londonska pogajanja ne le finančne, temveč tudi politične narave. Pri tem namiguje, da ne more biti Angliji vseeno, kakšno stališče zavzame Italija napram rusko-turški pogodbi in napram turško-jugoslovenskemu zbližanju, ki kljub demantijem iz Beograda vzbuja dalekosežne komentarje v laškem časopisju.

Končno namerava zahtevati italijanska delegacija, da se vrne Italiji one pol milijarde zlatih lir, ki jih je med vojno deponirala v Londonu. Napram tej zahtevi je angleška vlada že zavzela stališče, ki je diametralno nasprotno laškemu. Izjavila je uradno, da ti zlati depoji več ne obstoje, ker so bili med vojno poslani v Zedinjene države v svrho nabave municije. Če jih hoče dobiti Italija nazaj, mora dati Angliji potrebne milijone, da nabavi zlato. Z drugimi besedami: Anglija hoče ohraniti omejeno laško zlato kot jamstvo, da ji bo Italija res poravnala svoj dolg . . .

Nove senzacije iz Kitajske

Iz Kitajske so dospele zopet senzacijonalne novice.

Pred dobrimi tremi tedni so šle po svetu vesti, ki so naznanjale katastrofalni konec generala Čangtsolina, gospodarja Mandžurije in glavnega tekmeca med generali, ki se bojujejo za oblast v Kitajski. Ta katastrofa je nastopila, ko se je podpoveljnik Čangtsolinov, general Kuosunglin, izneveril svojemu šefu in prešel na stran njegovih nasprotnikov. Ker je povedel s seboj znaten del mandžurske armade, je postal Čangtsolinov položaj nenadoma silno kočljiv, zakaj Kuosunglin ni le odpadel od svojega šefa in prestopil v tabor Fengiuhsianga, gospodarja Pekinga in glavnega tekmeca mogočnega Mandžurca, marveč se je takoj obrnil s svojimi četami na Čangtsolina, ga seveda popolnoma presenetil s svojo izdajo, da se je moral naglo umakniti na sever. Že so brzojavi sporočali svetu popoln polom Čangtsolina, navajajoč že njegovo namero, da kapitulira; že je moral prepustiti zavratnemu sovražniku svojo prestolico Mukden in bežati še dalje na sever. Kuosunglin je postajal gospodar Mandžurije.

Tedaj pa se je nenadoma, takorekoč preko noči obrnilo kolo bojne sreče. Čangtsolin se je izkazal sijajnega stratega; zvabil je nasprotnika za Mukden, tam pa nenadoma navalil nanj s strašno silo, s tako izredno vehemenco, da ga ni le popolnoma porazil, marveč popolnoma uničil njegovo vojsko. Podrobnosti o bitki še ni veliko, a videti je, da je naval Čangtsolinove konjenice popolnoma zmedel nasprotnika in da je del Kuosunglinovih čet zapustil svojega poveljnika ter prešel k Čangu. Poraz je bil tako popoln, da se je Kuosunglin moral preobleči v kulija, da bi ušel, a so ga Čangtsolinovi konjeniki vendarle vjeli.

Zagrizenost kitajskih notranjih bojev odseva iz usode, ki je zadela vjetega Kuosunglina. Postavili so ga pred vojno sodišče ter ga obsodili kot izdajalca na smrt in ga ustrelili še isti dan ob desetih zvečer. Prav tako so ustrelili tudi njegovo ženo; vojaki pa so po izvršeni justifikaciji odrezali obema glavo ter ju nosili več ur, nataknjeni na drogove po mukdenskih ulicah. Strašna usoda premaganega generala, ki se je še pravkar smatral za gospodarja situacije v Mandžuriji, priča o strahotni podivjanosti kitajskih notranjih borb.

S to zmago pa seveda nikakor še ni razčiščen notranji položaj v Kini. Nasprotno, gotovo je, da se je še bolj kompliciral. Zakaj istočasno, ko je Čangtsolin zmagal pri Mukdenu, so Fengiuhsiangove bojne sile premagale generala Ličinglina, podpoveljnika Čangtsolinovega, ga vrgle iz Tientsina ter prisilile na umik proti Šantungu. Potemtakem je še povsem negotovo, kako bo mogel Čangtsolin izrabiti svojo mukdensko zmago.

Hkrati se komplicira situacija v drugem oziru. Japonci so bili ob času Čangtsolinove nesreče v naglici poslali čete v Mandžurijo, da držijo tamkajšnjo železnico, ki se nahaja od l. 1906. v japonski okupaciji in jo čuvajo pred bojujočima se strankama. Sedaj pa trdijo kitajski nacijonalisti, da so japonske čete direktno pomagale Čangtsolinu proti nasprotnikov in so odločile njegovo zmago; in že se pripravljajo velike manifestacije po kitajskih mestih proti Japoncem, njihovemu vmešavanju, ki pa ga Japonci zanikavajo. Na drugi strani se trdi, da sovjetski zastopniki pomagajo Fengjihsiangu.

Tako je notranji položaj v Kini danes bolj kompliciran kakor poprej.

4 tedne brez hrane!
Pariški umetnik o gladanju Wolly v svoji stekleni kletki, **donaša danes** najnovejši berlinski **Deulig-Journal**
v kinu «Dvor».

Pazi na novi cestni red!

Od 1. januarja vozi desno, prehitevaj levo!

Kaj je s klerikalno avtonomijo?

Odkar je klerikalna avtonomistična gonja doživela popoln poraz in niti zadnji pristaš v Koroščevi stranki več ne verjame v klerikalna avtonomistična gesla, so klerikalni listi skoro popolnoma utihnili z zahtevo po avtonomiji in so se povrnili k svojemu staremu geslu, da je vera v nevarnosti in morajo iti vsi katoliki skupaj pod dr. Koroščevo klerikalno zastavo. A danes tudi to preizkušeno staro geslo ne vleče več mnogo. Dr. Korošec se je baje vrnil zelo razočaran s svojega agitacijskega potovanja po Dalmaciji, Hercegovini, Hrvatski in drugod, kjer je spoznal, da imajo katoličani druge važnejše skrbi kakor pa braniti svojo vero, ki jim je nihče ne ogroža.

Tudi v Sloveniji ne vnema več volilcev stara pogreta klerikalna kaša. Dr. Korošec je že prevečkrat premenjal svoja gesla. Klerikalni pristaši bi zato predvsem radi vedeli, kaj je z avtonomijo, ki jo zadnje čase klerikalno časopisje tako vneto nadomešča z vero. Posebno nezadovoljni so klerikalni novostruiarji, ki sta jih svoječasno ustvarila poslanca dr. Gosar in Kremžar, oba odlična avtonomistična prvaka. Odkar sta poslanca, sta se sicer umaknila v ozadje, zato pa tem bolj zabavljajo mlajši inteligenti v klerikalni stranki, ki nočejo razumeti, zakaj bi morali menjati programe kakor srajce. Ti so tudi med ljubljanskimi klerikalnimi zaupniki sprožili agitacijo, naj zahtevajo od dr. Koroščа pojasnil o bodočih njegovih načrtih kakor tudi o njegovem dosedanjem delu, ki se nikjer ne pozna.

Predvsem pa hočejo vedeti, kaj je z avtonomijo. Za avtonomijo jim je končno sicer ravno toliko kakor dr. Korošču, gre pa predvsem za to, da vržejo pod noge starinom v vodstvu SLS par polen, ker nočejo mladinov nikjer prinuditi na odločilna mesta, kjer se lahko tudi kaj zasluži. Delo klerikalnih mladinov uspeva zadnje čase tem lažje, ker so se v javnosti pojavile razne neugodne vesti o klerikalnih gospodarskih podjetjih.

Tako doživljamo zanimiv prizor, da z dr. Koroščevim sodelovanjem ni samo propadla avtonomija Slovenije, ampak da se ruši tudi njegova lastna «samouprava» v klerikalni stranki.

Svetozar Pribičević pride v Ljubljano

V nedeljo 17. januarja se vrši v Ljubljani **velik manifestacijski shod**, na katerem nastopi kot glavni govornik šef SDS **poslanec Svetozar Pribičević.**

Opozarjamo že danes vse somišljenike in prijatelje SDS, zlasti pa naše organizacije v Ljubljani, na to manifestacijo.

Politične beležke

+ **Shod zaupnikov SLS za Ljubljano** se je vršil snoči v Unionu. Poročal je ljubljanski poslanec dr. Korošec, ki pa v veliko razočaranje navzočih ni hotel našteti nobenih svojih zaslug in uspehov za srečno Ljubljano. Pač pa je razlagal, da gosp. Pribičević na svojih ogromnih shodih niti toliko poslušalcev nima, kakor on (dr. Korošec) ljubljanskih zaupnikov. Zanimivo je, da so klerikalni zaupniki sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo takojšen razpis ljubljanskih občinskih volitev. Kot posebno važne so bile označene volitve v Delavsko zbornico, češ, ne gre toliko za strokovne interese delavstva, temveč za moč SLS, ki naj pokaže, da je ona komandant delavskih slojev . . .

+ **Priznanje** «Slovenec» poroča, da je klerikalni poslanec Pušenjak v seji finančnega odbora omenjal, kako se je obravnaval proračun v prejšnjih letih, ter zahteval, naj se obnovi sedaj ista praksa. Za nas je izjava posl. Pušenjaka dragoceno priznanje, ker dokazuje, kako neutemeljeno je bilo klerikalno hujskanje proti proračunskim razpravam v prejšnjih letih, ko so bili na vladi samostojni demokrati. Ker «Slovenec» tudi poroča, da so v istem smislu govorili tudi drugi opozicijski poslanci, je izjava posl. Pušenjaka še tem bolj zanimiva.

+ **Klerikalci in socijalisti.** «Slovenec» objavlja pastirsko pismo avstrijskih škofov, ki proglaša socijaliste in komuniste za sovražnike Boga, kar da se vidi iz stremljenj socijalističnih mladinskih in strokovnih organizacij. «Slovenec» navaja skoro dobesedno oklic avstrijskih škofov, ki poziva: «Varujte se pred strupom socialističnega časopisja! Varujte se pred socijalno - demokratskimi društvi in organizacijami in pred soc.-demokrat. strokovnimi organizacijami!» V Ljubljani pa vemo, da je škof volil komuniste in socijalne demokrate in da so bili klerikalci ž njimi na magistratu v koaliciji! Ali so imeli slovenski klerikalci takrat drugačno vero kakor danes, ko objavljajo oklic avstrijskih škofov proti socijalnim demokratom in komunistom? Ali pa so morebiti socijalni demokrati in komunisti v Sloveniji postali sovražniki Boga šele od tedaj, odkar nočejo več mnogo čuti o zvezi s klerikalci?

+ **Konferenca Male antante že zopet odgodena.** Beograjska «Pravda» prinaša vest, da se konferenca državnikov Male antante, napovedana za 20. januarja v Dubrovniku, ne bo vršila, ker da bo češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš ravno tiste dni zadržan radi obiska predsednika poljske vlade, nato pa se odpravi v Ženevo. Domneva se, da se bo sestanek Male antante, ki je bil že tolikrat odgoden, vršil spomladi, in sicer na Bledu.

+ **Stj. Radić proti študiranju v inozemstvu.** Včerajšnje zagrebške «Novosti» objavljajo izjavo prosvetnega ministra Stj. Radića, da se je na zagrebški vseučiliški konferenci tudi razpravljalo o odredbah, s katerimi naj bi se doseglo boljše posečanje predavanj na univerzah, da se bi povišal odstotek absolventov, ki jih je v naši državi samo 15 odstotkov. Razen tega pa izjavlja tudi Radić, da se obisk inozemskih univerz jugoslovenskim dijakom ne bo več dovolieval. Po Radićevi izjavi se je na konferenci razpravljalo celo o tem, da se odklonijo tudi inozemske štipendije za jugoslovenske dijake na inozemskih univerzah. V bodoče bo dovoljeno v inozemstvu samo specializiranje absolventov domačih univerz. Ta Radićeva izjava je seveda izzvala splošno začudenje, ker doslej še menda nobena država ni prepovedala svojim dijakom študiranje v inozemstvu.

Po svetu

— *Giolitti se umika iz političnega življenja.* Kakor smo že poročali, je odgovoril bivši ministrski predsednik Giolitti na neprestane napade z odstopom kot predsednik in član pokrajinskega sveta v Cuneo. Istočasno je odstopil tudi Soleri in drugi Giolittijevi pristaši. Takojšnja Giolittijeva reakcija je v skladu z njegovo taktiko izogibanja sporov z vlado in pričakovanja nadaljnega razvoja fašistovskih eksperimentov. Na ta način hoče ostati Giolitti sredi med vladno stranko in levičarskimi opozicijonalnimi strankami. Ta njegova taktika pa mu tudi dovoljuje neopažen umik iz javnega političnega življenja za slučaj, ako uvidi, da zanj ni nobenega mesta v italijanski politiki. Toda o tem stari in izkušeni državnik najbrže še ni prepričan.

— *Državno podtajništvo zoper komunizem.* Iz Aten poročajo, da bo grška vlada ustanovila posebno državno podtajništvo za pobijanje komunistične propagande.

— *Anglija in Irak.* Po poročilih iz Londona se pričnejo te dni v Bagdadu pogajanja za sklep nove pogodbe med Anglijo in Irakom.

— *Brezposelnost v Nemčiji.* Kakor poroča «Berliner Tageblatt», znaša po zadnjem štetju število brezposelnih v nezasedenem delu Nemčije 567.000, v zasedenem delu pa 102.000 oseb. «Vorwaerts» ugotavlja, da se je število brezposelnih v zadnjih tednih pomnožilo za okroglo 4 odst. Na Bavarskem znaša število brezposelnih nad 120 tisoč.

Iz mariborske jugoslov.-češkoslovaške lige

Maribor, 29. decembra.

Minulo sredo zvečer je imela mariborska jugoslov. - češkoslov. liga zopet zanimivo odborovo sejo pod vodstvom predsednika narodnega poslanca dr. Pivka. Čeprav so že nastopile božične počitnice, je vendar prisostvovalo seji še 11 odbornikov, kar znači vedno enako živahno delavnost v društvu. Iz številnih poročil so bili važni zlasti dopisi centrale lig iz Prage, ki je na svoji zadnji seji pod predsedstvom ministra dr. Hodže in v navzočnosti podpredsednika praškega župana dr. Baxe, sklenila, predložiti ligam skupen zbor delegatov lig ob priliki sokolskega zleta v Pragi. Poleg tega zbora z referati o programu liginega delovanja in splošnih slovanskih vprašanjih, bi se razmotrivala zlasti tudi aktualna vprašanja za delovni program najbližjega časa. Zaključila bi ta zbor primerna manifestačna prireditev v večjem štilu. Takšnji sestanki lig bi se naj vršili odslej vsako leto, menjaje na Češkem in v Jugoslaviji. Mariborska liga je ta predlog soglasno odobrila in bo njen predsednik dr. Pivko ob Novem letu, ko se pelje v Prago, osebno dogovoril podrobnejši program s tamošnjo centralo, zlasti sodelovanje jugoslovenskih lig. Poleg tega bi se lahko vršil že sprejeti vsakoletni kongres naših lig skupno z jugoslov. - češkimi društvi, ki je za prihodnje leto mišljen na Bledu.

Praška liga je nadalje sporočila odgovor še ene češke pivovarne, ki je bližje meje in bi lahko po še ugodnejši ceni uvažala k nam svoje prvovrstno pivo, kakor hitro bo z našo državo sklenjena trgovinska pogodba in z njo znižana uvozna carina. Posl. dr. Pivko je pojasnil, v kakšnem stanju se nahajajo tozadevni pogajanja s Češkoslovaško in pripravljalna dela. Upati je ugodnega uspeha.

Strossmaverjeva knjižnica v Pragi je že urejena in je liga izdelala načrt, kako se bo mogla knjižnica tudi v bodoče ugodno snopolnjevati. Priprave za reprezentančni jugoslovenski ples lige v Pragi so v polnem teku, ravno tako tudi za jugoslov. turistično in narodopisno razstavo, ki bo tudi ob sokolskem zletu otvorjena v Pragi, medtem pa v drugih mestih Češkoslovaške.

Obširno je pri tej priliki praška centrala jugoslov. - češkoslov. lig razpravljala tudi o študiju jugoslovenskega dijaštva na Češkem, ki nazaduje, ker so se pač spopolnile univerze pri nas. Odboru je bilo naloženo, da pokrene potrebno v olajšanje študija naših dijakov na Češkem, ki pa imajo v Pragi med drugim svoje poslopje, katero upravlja liga skupno z odborom naših dijakov in seve ob podpori češke vlade. — Nedavno je priredila praška liga krasno uspeli diner v slovo odhajajočemu generalnemu konzulu Nastazijeviću, ki je premeščen iz Prage v Solun. Bil je zelo delaven na polju jugoslov. - češkoslov. zbliževanja in so se odhodnice udeležile najodličnejše češke osebnosti in tudi naš poslanik Ljuba Nešić. — Liga je nadalje sklenila, intervenirati pri češkem zunanjem ministrstvu, da podeli vsaj tromesečno štipendijo za študiranje češkim razmer v Pragi, nekemu članu mariborske lige, ki izredno marljivo deluje na polju jugoslov. - češkoslov. zbližanja. Odbor je to vest s posebnim zadoščenjem sprejel na znanje.

Mariborska liga bo priredila takoj po Novem letu večer s predavanjem in skioptičnimi slikami o češkoslovaških kopališčih in še v januarju svoj letni občni zbor. Generalni konzul ČSR dr. Beneš je pravkar sporočil, da bo poslal po Novem letu celo serijo skioptičnih slik o ČSR, ki bodo zelo primerne za ligine večere. Vse slike so krasno izdelane in v barvah.

Delo jugoslov. - češkoslov. lig je torej tudi izven manifestačnih dni vedno enako intenzivno, kakor je prijateljstvo med obema narodoma vedno enako iskreno.

Združene neodvisne strokovne organizacije

sklicujejo v nedeljo, dne 3. januarja 1926, ob pol 10. dop. v dvorani restavracije «pri Levu» na Gosposvetski c. 16 v Ljubljani

zaupniški zbor

Odzovite se torej vabilu in vsi na zbor!

Za Glavni volilni odbor Neodvisne delavske liste

Rudolf Juvan l. r. Dr. Jože Bohinjec l. r. Valentin A. Urbančič l. r.

Iz Trbovelj

t— *«Sokol»* priredi danes svoj veliki ples z raznimi komičnimi nastopi in alegorijo starega in novega leta.

t— *Invalidska organizacija* prosi dotičnika, ki je našel denarnico z manjšim zneskom in nekim nadpreglednim listom, da isto zanesljivo njej vrne.

t— *Halo!* Trboveljčani kam pa na Silvestrov večer? Vsi k Forteju, kjer priredi društvo «Rudniških nameščencev» Silvestrovo z zelo pestrim in za Trbovlje popolnoma novim sporedom. Kdor se hoče danes zvečer res neprisiljeno zabavati, naj sigurno poseti prireditev.

t— *Ljudska visoka šola v Trbovljah* je preteklo nedeljo končala s ciklom predavanj iz prirodoslovnega področja, ki jih je prevzel g. prof. Dolžan. Z imenovanim ciklom je dosegla Ljudska visoka šola rekordno število poslušalcev, ker se je udeležilo vseh treh predavanj skupno okoli 1500 ljudi. Pa ni čuda, da je bil tak naval k predavanjem te vrste, kajti g. profesor je govoril tako nazorno in zanimivo, da je navdušil zadnjega nevedneža v prosvetnih ozirih in ga vzpodbudil, da prične samostojno razmišljati o raznih znanstvenih problemih.

t— *Podružnica Zveze slov. vojakov* bo odkrila na Vidov dan l. 1926. spomenik v svetovni vojni padlih Trboveljčanov. V to svrho prosi svojce in znance padlih in pogrešanih trboveljskih občanov, naj javijo najkasneje do 15. marca prihodnjega leta občinskemu ali župnemu uradu v Trbovljah imena padlih in pogrešanih. Prijava naj se izvrši ali pismeno ali ustmeno in naj vsebuje poleg imena tudi rojstne podatke in eventuelno tudi dan in kraj smrti ali datum, od kdaj se pogreša. Po možnosti se naj priložijo prijavi odnosno prinesejo na prijavni urad uradni dokumenti, ki pričajo o smrti ali pogrešanju v svetovni vojni. Pripominja se, da je smatrati za padle in pogrešane vse one, ki so padli ali so pogrešani od 28. julija 1914. do 2. decembra 1918.

t— *Rudarska nadaljevalne šola v Trbovljah* pod vodstvom g. Roberta Plavšaka se od leta 1905. dalje prav pohvalno razvija, kar dokazuje vsakoletna večja udeležba učencev na šoli. Kakor prejšnja leta, tako jo tudi sedaj podpirajo sledeče korporacije: občina Trbovlje, TPD, rudarska zadruga za okrožje Celje, skupina 1 in 2 ter okr. zastop Laško. Iz poročila o lanskem delovanju šole posnemamo, da je bilo v prvem letniku 33 gojencev, v drugem pa 27. Skoraj vsi so imeli ljudskošolsko izobrazbo, poročenih je bilo 9, najmlajši je bil star 16 let, najstarejši pa 38 let. Učila in učne pripomočke je dal na razpolago šolski odbor, mnogo pa ravnateljstvo TPD. v Trbovljah, učne sobe in ostalo pa krajni šolski svet. V vsakem letniku se je tedensko poučevalo po 10 ur in sicer: jezikovni pouk (učitelj Mirko Sušnik), računstvo (šolski upravitelj Robert Plavšak), zemljepis (učitelj Rudolf Kalan), lepopis (učitelj Karol Omerzu), obrtno spisje (učitelj Anton Kuhar), mineralogijo in geologijo (učitelj Adolf Jesih), rudarstvo (inž. Matej Lipužič), risanje (inž. Pavel Vrbič). Poučevanje je zahtevalo tudi v preteklem šolskem letu veliko truda od strani učiteljstva, ker je pouk radi mnogoličnе predizobrazbe posameznih učencev moral biti individualen. Kljub vsem težkočam pa so dosegli učenci prav zadovoljive uspehe. Da je po svetovni vojni rudarska nadaljevalna šola na novo oživela, je v prvi vrsti zasluga dvor. svet. inž. Strgarja v Ljubljani, ki je vedno kazal razumevanje in odkrite simpatije do šole.

Naši kraji in ljudje

Konferenca Udruženja jugoslovenskih učiteljev v Beogradu

V pondeljek popoldne je pričela v dvorani Učiteljskega doma v Beogradu konferenca širšega glavnega odbora Udruženja jugoslovenskih učiteljev, ki je trajala dva dni. Konferenco je vodil predsednik Udruženja Vuksanović in je bila udeležba zelo številna. Zastopani so bili delegati iz vseh pokrajin naše države, med njimi Slovenci: načelnik v prosvetnem ministrstvu Pavel Flere, predsednik UJU, poverjeništvo Ljubljana, ravnatelj Luka Jelenc ter Josip Lapajne, Rudolf Dostal, Anton Gnus in Ivan Tomažič.

Na dnevnem redu je bila razprava o reorganizaciji Udruženja in o sedanji prosvetni politiki. Društveni tajnik Milojević je prečital načrt ožjega odbora o reorganizaciji UJU, ki bo predložen prihodnje leto kongresu. O tem vprašanju se je razvila živahna razprava, v katero je poseglo veliko število govornikov in je bila mestoma tudi zelo burna. Delegat Stanojević je v svojem govoru naglašal, da je treba najprej načelno rešiti vprašanje, ali naj se organizaciji ustanovi na centralistični ali decentralistični podlagi. Večina govornikov je bila zato, da vprašanje reorganizacije Udruženja ni tako nujno in je treba o tej stvari poprej vprašati za svet pokrajinske skupščine. Med tem časom naj izvrševalni odbor redigira pravila in jih pošlje vsem pokrajinskim udruženjem.

Iz diskusije je bila razvidna želja, da naj se Udruženje organizira po oblastih, kakor je administrativno razdeljena tudi država. Sledila je razprava o prosvetni politiki sedanjega ministrstra prosvete Stjepana Radića, ki je bila istotako mestoma precej viharna. Končno je bil izvoljen 6 članski odbor, ki je sestavil sledečo resolucijo in jo predložil prosvetnemu ministru Radiću:

1. Soglašamo s poročilom in predlogi, ki jih je predložil izvrševalni odbor v svoji spomenici 2. decembra, izročeni ministru prosvete. Te predloge naj g. minister uvažuje pri orijentaciji in izvedbi prosvetne politike v našem osnovnem pouku. Posebno obračamo pozornost na to, da se čimpreje izdela nov in edinstveni zakon za osnovne šole. Pri sestavi tega zakona pa je potrebno sodelovanje UJU. Zahtevamo, da se pri osnovnem pouku v vseh panogah ne vrše take spremembe, ki morejo prekiniti kontinuiteto v šolskem delu.

2. Zahtevamo, da se ne vrše nepotrebne, nepravične in brez strokovnih razlogov utemeljene spremembe in premestitve prosvetnega osobja, od katerega so mnogi znani kot ugledni strokovnjaki in narodni delavci, ki obenem sodelujejo kot sotrudniki tega udruženja, katero od svojega obstanka deluje na konsolidaciji države in naroda.

3. S proračunskimi dvanajstinami naj se ne kršijo pravice učiteljstva, dosežene s stalnimi zakoni.

4. Zahtevamo, da se učiteljstvu ne zabranjuje izvrševanje ustavno in zakonito zajamčenih pravic.

5. Zahtevamo, da pride v novi zakon določilo, da so šole državna institucija in da na njih delujejo državni, po predpisu usposobljeni učitelji.

Podpore poplavljencem v mariborski oblasti

Maribor, 30. decembra.

Kakor izgleda, neštete žrtve iz zadnjih poplav v mariborski oblasti nimajo pričakovati kake omembe vredne podpore od vlade. Nesrečni ljudje so to menda že sami uvideli in so se zlasti Prekmurci, ki so največ trpeli, že davno odpravili na pot po širni domovini z uradnimi potrdili, da so bili poplavljeni in pridno trkajo na vrata sočutnih src. Prišli so že prav do Maribora in obiskali tudi vse kmetiške hiše po Slovenskih goricah. Kakor izvemo, imajo naši ljudje več razumevanja za te nesrečneže in vsakdo daruje, kar pač more v teh težkih dneh, ko pritiska tudi na nje z vso težo davčni vijak.

Majhno drobtino je vendar vrgla poplavljencem sedanja vlada tudi s svoje mize. Ravno te dni je mariborski veliki župan nakazal iz državne podpore poplavljencem sreza Murska Sobota 300.000 Din, v Celje 50 tisoč dinarjev, v Ptuj 70 tisoč dinarjev in še nekaterim drugim najbolj prizadetim srezom po 10 do 30 tisoč dinarjev. Vse to je seveda toliko kot kaplja v morje bede in ni bilo mogoče ustreči niti najnujnejšim potrebam tisočerih oškodovancev, ki so imeli vsak za sebe več škode, kot je prišlo vladne podpore za ves okraj.

Pomožni odbor za poplavljence v Prekmurju, ki je takoj po povodnji vpeljal zbiranje prispevkov pod predsedstvom velikega župana g. dr. Pirkmajerja v Mariboru, je nabral dosedaj okoli 36 tisoč dinarjev, ki jih bo ob zaključku akcije razdelil. Oni, ki še niso prispevali, naj to store čim prej, ker se tu pač najbolj uveljavlja zlati rek: Dvakrat da, kdor hitro da.

Mariborski plesi

(Nekaj razmišljanja pred sezono.)

Maribor, 30. decembra.

Že parkrat smo naslikali naše gospodarske težave, ki niso v Mariboru prav nič drugačne kot v celi Evropi, izvzemši, da se naše mesto diči še s posebno obmejno draginjo. Še hujše vesti prihajajo iz okolice, z dežele, ki bi jo lahko označili z nepretrganim trpljenjem in pomanjkanjem. Davščine teže vse sloje, da ne morejo več dihati in človek si nehote dan na dan z grozo obnavlja brezupno vprašanje: Kam to pelje, kam to gre?

Kljub temu smo videli, da je Maribor ravno čez praznike prav temeljito veseljačil in za prihodnji mesec se pojavljajo na oglih vsak dan novi lepaki za veselice in plese. Maribor hoče plesati, kakor v časih najhuše inflacije. Nočemo pridigati proti veselju in plesu, ki ga tudi nihče nikdar zabranil ne bo. Povsod in vsikdar je bilo tako. Leži v človeški naravi, da si hoče s smehom oddahniti tudi v dneh najhujših skrbi in pomanjkanja. Narava zahteva to in najde po navadi v tem novih moči za daljni odpor v boju pa obstanek.

Čisto drugačna pa je stvar teh prireditev, kadar zahtevajo od najširše javnosti, da se jih udeležuje ne iz lastne potrebe, ampak v interesu «narodnega blagra» in podobno zvenečih «dobrih namenov». Pismonoša prinaša dan za dan takšna vabila in pozive in moral bi se odreči lastni prehrani, oblačenju in spanju, če bi hotel po nazorih teh neštevilnih prirediteljev ostati zaslužen in resničen narodnjak. Morali bi zanemarjati lastno deco in samega sebe, če bi hoteli izvršiti vsaj dobršen del teh «narodnih dolžnosti» po zakajenih, prašnih, vinskih duhov prežetih dvoranah. In še si kar kliuke podajajo neštete nabiralne pole. Narodni davek je postal brezsrčen moloh, ki žre najbolj onim, ki sami nimajo. Resničen blagor javne dobrodelnosti kategorično zahteva, da tu enkrat za vselej odločno zavremo. Naj pleše, kogar veseli, toda naj se zabava na svoj račun. Naj društvari, ker ne zna drugače ubijati časa. Široka javnost pa se ne sme pustiti stenorizirati, da bo plačeval posameznik, pa naisi bo že uradnik, trgovec ali obrtnik, kar tridesetim društvom članarino. Celi sloji trpe pod tem izrabljanjem. Revež si utrguje, zanemarja deco, gospodje prireditelji pa s takšnim pristradanim denarjem prirejajo bankete in bi še potem radi vihteli moralne biče. Društva, ki so temelj našega narodnega življenja in dobrodelnosti, pa pod tem hiralo in ne morejo vršiti svojih zgodovinskih nalog. Bitni narodni interes zahteva, da pričnemo v tem oziru odločni boj napram parazitom in s temeljitim čiščenjem.

Težki časi, ki se nam bližajo, nam bodo že sami naložili temeljito štedenje narodnega premoženja. Zrel narod pa se zna tudi brez vnanje sile pravočasno obvladati. Že ekonomija dela zahteva remedure in regulacije naših skromnih sil v narodnem izživetju ob meji. S tega vidika hočemo v kratkih obrisih pregledati važnejše prireditve, ki so najavljene samo za prihodnji mesec:

Silvestrov večer bo imel v Narodnem domu Sokol. On je kader našega nacijonalnega življenja in bo to tudi ostal. Z zadnjo akademijo je dokazal svojo veliko življensko energijo. Njega mora podpirati ves napreden jugoslovenski Maribor. Dne 5. januarja je akademski ples napredne jugoslovenske omladine. Iz dobička bodo podprli revne akademike. Za vseučiliško mladino se bije gigantski boj. Klerikalizem izmetava velikanske vsote iz neizčrpnih tajnih, bančnih in cerkvenih fondov, da si z denarjem zasužnji študirajočo mladino. Naši fantje pa v Ljubljani in drugod dobesedno stradajo. Najvišje narodno delo je socijalno, človekoljubnost. Kdor more, naj tu široko odpre denarnico. Dne 9. januarja je svečan ples oficirjev v čast kraljice Marije. Ta vsaj nič ne stane, izvzemši novih toalet. Potem bo baje koncert novinarjev. Oni pa si bodo že znali zasigurati obisk te prve prireditve glasilcev javnega mnenja, njegovih tožba in potreb. Koncem meseca, dne 30. januarja, ima svoj ples Jugoslovenska Matica. Ona skrbi za brate preko meje. Zato bomo na tej prireditvi še posebej pazili, če jo bodo res podprli vsi, ki bi sicer tudi radi peli slavo svojemu narodno - obrambnemu delu. Tu imamo prav vsi enake dolžnosti. Pred Svečnico pa bo najpopularnejši «Planinski ples». Mariborska podružnica SPD je vzgledno smotreno delujoče društvo, ki predvsem čuva naše Pohorje, kjer je nekoč gnezdil «Marburger Bergverein». Težka odgovornost leži na ramah naših planincev! a. r.

BOMBA v kinu „Ljubljanski dvor“ Telefon 730.

Od danes dalje prvič v Ljubljani: „Pat in Patachon kot muzikanta“. — Najnovejša smehapolna burka svetovno priljubljenih komičarjev, ki nudita s tem filmom nekaj novega! Predstave danes ob 4., pol 6., pol 8., in 9. uri. — Predprodaja vstopnic dnevno od 10. do pol 1. in od 2. dalje.

Kino „Ljubljanski dvor“ telefon 730.

Kaj pravi bančno uradništvo?

Čuje se, da je odbor društva bančnih uradnikov na svoji zadnji seji, ki se je vršila te dni, sklenil, da društvo za volitve v Delavsko zbornico na listi zasebnih nameščencev kandidira skupno s socijalisti in komunisti. Za nosilca liste da je določen gosp. Melhior Čobal, sedanji predsednik Delavske zbornice in ravnatelj konzuma v Zagorju. Pri tej vesti zastaja sapa. Bančno uradništvo naj pomaga gosp. Čobalu, ki je med delavstvom najbrže res zgubil prav sleherno zaupanje, da bo z njegovimi glasovi izvoljen v Delavsko zbornico! Komunistični in socijalistični glasovi so med zasebnimi nameščenci tako maloštevilni, **da ne morejo igrati nikake uloge** in zato je najmanj predrznost, ako razni špekulantje skačejo na hrbet ravno bančnega uradništva. O gosp. Čobalu nam je znano samo to, da mu bančno uradništvo ni bilo nikdar pri srcu. Čudno je, da je odbor imel v sebi sploh toliko moralne sile, da je sklenil tak kompromis. O tem bi niti razmišljati ne smel. Zasebno nameščenstvo gotovo ni naivnejše, kakor delavstvo. Če gotovi gospodje ne upajo na zmago med delavstvom, naj ne iščejo svoje rehabilitacije med zasebnimi nameščenci in zlasti ne med bančnimi uradniki. Kdor taka strem ljenja podpira in deluje v smeri takih kompromisov, more to delati pač le radi svoje osebne koristi in nestrpnosti, ali radi kakega osebnega sovraštva proti lastnim tovarišem nameščencem. Drugo je nemogoče. Nobenega dvoma ni, da je velika, pretežna večina bančnega uradništva proti takim avanturam. Sploh pa ima tako važno vprašanje reševati širše članstvo in ne morda samo par oseb. Kaprice in intrige mora razbliniti članstvo samo. Zakaj ne skličete članstvo?

Bančno uradništvo in sploh zasebno nameščenstvo bo pri volitvah v Delavsko zbornico pač nastopilo za listo, ki bo izšla iz organizacije, ki je s svojim delom in nepolitičnim udejstvovanjem pokazala, da varuje interese bančnega uradništva in zasebnega nameščenstva. Kar je z intrigami zlepljeno, gre kmalu narazen.

Naj koncem meseca vsak priseže,
Da z novim letom se zaveže
Uživati na zemlji raj
In piti pravi „Buddha“ čaj!

Volkovi in divji prašiči na kočevskem ozemlju

(Izredna lovska sreča.)

Kočevje, 30. decembra.

Na kočevskem ozemlju so se pojavili v povojnem času v večji množini volkovi in tudi divji prašiči, ki so se pojavljali poprej le posamič. Zverine so napravile po gozdovih in njivah mnogo škode. Da zatro to škodljivo zverjad so kočevski lovci ustanovili poseben odbor in postrelili v zadnjih letih preko 30 volkov in nekoliko divjih prašičev. Povodom baje napovedane udeležbe g. finančnega ministra Stojadinovića pri pogonu na volkove in divje prašiče, je ob ugodnem snegu omenjeni odbor zadnjič ugotovil v revirju kneza K. Auersperga, imenovanem Welschberg, pet divjih prašičev.

V torek je odšlo pet lovcev s šestimi gonjači v Auerspergov revir, da uničijo to za poljedelstvo škodljivo divjačino. Lov je končal z izrednim uspehom. Pod strokovnim vodstvom se je namreč lovcem že 15 minut po pričetku pogona posrečilo ustreliti dva kapitalna merjasca in eno enoletno svinjo. Vsa ta zverjad je bila tekom ene minute živa in mrtva. Srečni strelci so bili: živinozdravnik dr. A. Wenzel, ki je ustrelil leto dni staro svinjo, ter živinozdravnik dr. N. Schadinger in inž. F. Jenčič, ki sta ustrelila vsak po enega merjasca.

Kočevskim lovcem tudi za bodoče naš lovski pozdrav!

Kaj je s polovično vožnjo planincev v Sloveniji?

Iz vrst naših planincev nam pišejo:

V zadnjem času prav pridno posečajo naše slovenske planine hrvatski planinarji, posebno Zagrebčani. Kdor je posetil letošnjo sportno razstavo v Zagrebu in si ogledal tudi planinski oddelek, se je o tem lahko prepričal. Obisk hrvatskih turistov se **veča** na vseh naših planinah, posebno pa v Triglavskem pogorju. O tem pričata krasno uspeli planinski dan na Triglavu meseca julija 1925 in hrvatski obisk Pohorja začetkom oktobra 1925, ko je istočasno neko nedeljo dospelo na Pohorje 86 Hrvatov. To se pa od gotove strani ne vidi rado. Govoriti tukaj o vzrokih, bi šlo predaleč, ker turisti vsaj na gorah mrzimo politiko.

Le žal, da to ozkosrčno politiko podpira — pa gotovo menda nehote — železniška direkcija v Ljubljani, kar je gotovo v veliko škodo slovenskemu planinstvu. Dočim namreč prizna železniška direkcija v Zagrebu turistom polovično vožnjo, kakor je bilo to do sedaj običajno, odklanja te planinske ugodnosti ljubljanska direkcija. Popolnoma nerazumljivo je, da ljubljanska direkcija ne priznava istih ugodnosti planincem, kakor jih priznava zagrebška. Naravno je, da je to naši turistiki zelo v kvar, ne samo kar se Slovencev tiče, ampak predvsem tudi radi Hrvatov, kateri so sedaj vsled visokih železniških stroškov skoro popolnoma opustili posečanje naših planin in direktno navajajo kot vzrok temu okolnost, da nimajo v območju ljubljanske direkcije polovične vožnje, kakor jo imajo v območju zagrebške direkcije in da jim je to nepojmljivo.

V prospeh turistike in tujskega prometa v obče se tedaj prosi železniška direkcija v Ljubljani, da da turistom v svojem območju iste ugodnosti, kakor jih daje zagrebška, da si ohranimo enakopravnost in se obvarujemo trpkih pritožb, da celo očitkov.

Fantom pariške opere

Kino Ideal

Od danes naprej

„Šest srečnih dni“

z Norman Kerry in Virginijo Valli

Predstave v delavnikih pop. 3. pol 5. 6. pol 8. in 9. V nedeljah in praznikih tudi pol 11. dop.

VI BODETE VEROVALI!

da eden par nogavic z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato) 93-a III

„ključ“

traja kakor štirje pari drugih, ako kupite eden par. Dobivajo se v vseh prodajalnah.

Samo še danes na Silvestrovo

se predvaja najelegantnejši salonski film tega leta

Luksuzne ženice

V glavni vlogi najlepša žena sveta, mlada, elegantna temperamentna **Lee Parry,** ki nam v tem razkošnem filmu pokaže višek svoje umetnosti ter pravo modno revijo (27 najnovejših toalet). — Druga zvezda pri tem filmu je edini **slovenski** filmski igralec svetovnega slovesa, priljubljeni **Olaf Fjord**

V ostalih vlogah: Lia Eibenschütz, Hans Junkermann in Julius Falkenstein. — Vesela vsebina — Krasna fotografija — Prekrasni naravni posnetki.

Predstave se vrše danes ob: 4., pol 6., pol 8. 9.

Prvovrstni umetniški orkester svira pri **vseh** predstavah

Cene nezvišane! Preskrbite si pravočasno vstopnice!

Jutri: Monumentalno filmsko delo: **Ujetnik dvorca Zende.**

Elitni Kino Matica

vodilni kino v Ljubljani (Telefon 124.)

Na Silvestrov večer

se začne točiti ravnokar dospeli

sloveči kraški teran

v restavraciji „Ljubljanski dvor“

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Četrtek, 31.: Zaprto.

Petek, 1.: ob 3.: «Periferija». Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv. Ob 8.: «Zapeljivka». Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv.

Sobota, 2.: «Profesor Storicin». C.

Nedelja, 3.: ob 3.: «Kraljične Vidke kresna noč». Pravljična igra s petjem in godbo v štirih dejanjih. Otroška predstava po nizkih cenah. Izv. Ob 8.: «Pegica mojega srca». Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv.

Ljubljanska opera

Četrtek, 31.: ob 4.: «Orfej v podzemlju». Ljud. predstava po znižanih cenah. Izv.

Petek, 1.: ob 3.: «Hoffmannove pripovedke». Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv.

Sobota, 2.: «Orfej v podzemlju». D.

Nedelja, 3.: ob 3.: «Manon». Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv. Ob 8.: «Srce iz lecta», «Poziv na ples», «Capriccio espagnole». Pontomimični baleti. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 31.: Zaprto.

Petek, 1.: ob 3.: «Trnjulčica». Otroška predstava. Ob 8.: «Stambulska roža».

Sobota, 2.: «Sumljiva oseba». A. (Kuponi.)

Šent'akobski gledališki oder v Ljubljani pripravlja veseloigro »Pred poroko«. Premijera igre bo dne 9. repriza pa dne 10. januarja.

Iz mariborskega gledališča. Opera pripravlja prekrasno Kienzlovo delo »Evangeljnik«, katerega premijera bo v začetku januarja. Za njim pride na vrsto »Grofica Marica«, danes po vsem svetu ena najpopularnejših operet. Drama študira Skrbinškovo dmaratizacijo Cankarjevega »Hlapca Jerneja« in Molierovo komedijo »Žlahtni meščan«. — V nedeljo 3. t. m. gostuje v »Gorenjskem slavčku« v vlogi oskrbnika basits ljubljanske opere g. Zupan, ki je v tej vlogi nastopil v Ljubljani že nad 40 krat, vedno z velikim uspehom. — Na Novega leta se vpri zorita v mariborskem gledališču dve predstavi. Popoldne ob 15. bo zabavna in priljubljena otroška igra s petjem, plesom in godbo »Trnjulčica«, ki je pri obeh dosedanjih uprizoritvah vzbudila mnogo zanimanja. Zvečer pa se bo pela drugič v tej sezoni Fallova opereta »Stambulska roža« privlačna sila lanske sezone, ki je tudi letos pri prvi predstavi za božične praznike vžgala občinstvo.

Novoletni predstavi marijonetnega gledališča »Atena«. V petek, na novega leta dan bosta v marijonetnem gledališču (ljubljanski Narodni dom) dve predstavi. Ponovita se dve izvirni slovenski igri »Razbojnik Moroz« in »Snegulčica«. Pri prvi predstavi sta imeli obe stvarci velik uspeh in brez dvoma bo občinstvo tudi drugič napolnilo dvorano, da spozna strahopetnega župana v »Morozu« ter pravljično »Snegulčico« iz peresa pisatelja drja Laha. Prva predstava bo ob treh popoldne, druga ob šestih zvečer.

Domača komorna glasba v Beogradu. Beograjčani bodo imeli dne 15. januarja priliko slišati večer komorne glasbe domačih umetnikov. Na njem nastopijo gg. Ciril Ličar Juro Tkalčič, Marija Mihajlović in Jovan Zorko. Juro Tkalčić priredi poleg tega še poseben koncert za čelo s spremljevanjem klavirja dne 12. januarja.

Repertoar beograjskega in zagrebškega gledališča. Beograjski operni in dram. repertoar obsegata v tekočem tednu nastopne komade: Carmen, Pygmalion, Carjeva nevesta, Faust, Židovka, Suton, Polovecki plesi, Julij Cezar, V zatišju, Osma žena, Pepica. V Zagrebu pa imajo na sporedu: Madame Butterfly, Revizorja, Pana Twardowskega, Diogeneša, Poljub, Peera Gynta, Snegulčico in Parni kotel.

G. Jos. Rijavec v Beogradu. V pondeljek, dne 28. decembra je pel g. Rijavec zopet v beograjski operi. Nastopil je kot don Josć v Bizetovi »Carmen«, naslovno vlogo pa je pela altistka ga Marta Pospišilova iz Zagreba. Opero je dirigiral naš rojak kapelnik Brezovšek.

Praški in dunajski repertoarji. V praškem Nar. divadlu je na sporedu koncert, ki obsega Vit. Novaka simfonično pesnitev »Vihar« in Stravinskega balet »Petruško«; dalje: Car in tesar, Aida, Cezar in Kleopatra, Igra ljubezni in smrti; Nemško gledališče ima na sporedu Shawovo grandijozno delo »Nazaj k Metuzalemu«; igra se prvič cel (cela drama sestoji iz peterih dram v osmih dejanjih); Stavovsko divadlo igra »Revolucijo«, »Rigoletta« in »Madame Sans-Gêne«; gledališče na Kr. Vinohradih ima na sporedu Langerjevo »Periferijo«. Dunajska gledališča: Burgtheater: Julij Cezar, Večni mladenič, Natan Modri, Major Barbara, Romeo in Julija, Vzgojitelj, Flachsmann; Državna opera: Hugenoti, Aida, Čarobna piščal (dirigent Weingartner), Lohengrin; Volksopera: Ubogi Jonatan, Car in tesar, Madame Butterfly, Lohengrin, Tosca, Mignon, Mojstersk pevci norimberški; gledališče v Josefstadtu: Riviera (Molnar); Carlteater je imel v sredo zvečer premijero nove Nedbalove operete »Donna Gloria«.

Dr. Branko Šenoa — ravnatelj umetnostne akademije v Zagrebu. S kraljevim ukazom je imenovan za ravnatelja umetnostne akademije v Zagrebu g. dr. Branko Šenoa, dosedanji načelnik umetniškega oddelka v beograjskem ministrstvu za prosveto.

Predavanje o Prešernu na beograjski Ljudski univerzi. V torek zvečer je priredila Ljudska univerza v Beogradu predavanje o Prešernu. Govorila je gdč. profesorica Ljubica Jankovićeva.

Salzburške svečanosti se bodo vršile l. 1926. od 6. do 29. avgusta ter prinesejo med drugim Hofmannsthalovo delo »Jedermann« v režiji Maksa Reinhardta z nemškimi igralci. Dunajski operni ravnatelj Schalk bo dirigiral Mozartovo »Čarobno piščal«, Bruno Walter »Rop iz Serajla«, Kraus pa Straussovo »Ariadno na Naksu«. V načrtu je tudi izvajanje Gluckovega »Dona Juana«, Pergolesejeve enodejanke »La serva padrona« in Mozartovega dela »Les petit riens«.

Pazi na novi cestni red!

Od 1. januarja vozi desno, prehitevaj levo!

Domače vesti

* **Ukrepi oblastev radi vožnje na desno.** Mariborski veliki župan je izdal razne umestne ukrepe in navodila podrejenim oblastvom, da se nova odredba »Vozi na desno!« med ljudstvom brez škode udomači in s tem preprečijo nepotrebne nesreče in kazni. Predvsem bodo s 1. januarjem 1926. na okrajnih in državnih cestah na vsak kilometer nalepljeni veliki lepaki z debelo tiskanimi napisi »Vozi desno!« dalje bo ta odredba par mesecev vsako nedeljo razglašena pri cerkvah, v šolah bo učiteljstvo ponovno razlagalo mladini, da pove starišem način vožnje, skozi tri mesece bodo orožniki vsake 14 dni patruljirali in opozarjali na cestah voznike na nov predpis in opominjali k pravilni vožnji in tudi časopisi so obljubili vso podporo pouka. Ako pa bi vse to ne pomagalo, bodo seve pozneje sledile strožje odredbe. Na meji bo dalje vsak tuj voznik opozorjen na nov vozni red v Jugoslaviji. V Italiji pa itak že velja isti, kot se pri nas uvaja s 1. januarjem. Tako je upati, da se bomo kmalu uživeli v nov vozni red.

* **Volitve v Delavsko zbornico.** Nujno naprošamo vse volilne odbore in organizacije, da na doposlane okrožnice točno in zanesljivo v najkrajšem času odgovore in pošlje jo potrebne podatke. Vse okrožnice je pazljivo prečitati in vsem zahtevam brezpogojno in točno ugoditi. — Glavni volilni odbor NDL.

* **Promocija.** Gospod Vladimir Bartol iz Trsta je bil na ljubljanski univerzi promoviran za doktorja filozofije.

* **Izpremembe v državni službi.** Minister za socijalno politiko je imenoval Andreja Klanščka za namestnika šefa državne borze dela v Mariboru. Premeščeni so: profesor Ivan Mazovec iz Maribora na drž. realko v Ljubljani; višji šumski upravitelj Cvetko Božič iz Bohinjske Bistrice k šumski upravi v Kranjski gori in komisar železniške policije Svetislav Katić iz Dravograda k županiji v Kruševcu.

* **Himen.** V nedeljo, dne 27. decembra se je poročil asistent kirur. oddelka g. dr. Robert Blumauer z gdč. Ružo dr. Divjakovo, hčerko zdravnika, vodje kr. umobolnice na Studencu. Mlademu paru iskrene čestitke in srečo!

* **Himen.** V gimnazijski kapeli v Kranju se je 27. t. m. poročil železniški uradnik g. Franjo Heric z gospodično Marijo Vrtovškovo, učiteljico v Kranju. Bilo srečno!

* **Smrtna kosa.** Učitelju g. Josipu Wagnerju je umrl včeraj zjutraj sedemletni sinko Joško, učenec 1. razreda I. mestne deške osnovne šole v Ljubljani. Pogreb bo v petek, ob 15.30 iz hiše žalosti, Jenkova ulica št. 6, v Vodmatu. Blag mu spomin težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

* **Smrt uglednega srbskega politika.** V torek je umrl v Beogradu po daljšem bolehanju v 56. letu starosti bivši minister in narodni poslanec, dr. Ivan Pavičević, rodom iz Črne gore, eden izmed redkih poštenih ljudi in politikov, neizprosen borec za državljansko svobodo v slavnih dneh radikalne stranke. Po Ivandanskem atentatu je bil skupno s pok. Stojanom Protićem aretiran in obsojen na 20 let težke ječe. O priliki poroke Aleksandra Obrenovića je bil pomiloščen, nakar se je čez leto dni ločil od svojih tovarišev in stopil v samostalno radikalno stranko in bil do ujedinjenja poslanec za valjevski okraj. Po ujedinjenju je vstopil v demokratsko stranko, a je izgubil poslaniški mandat in potem ni več kandidiral. L. 1920. je bil imenovan za kraljevega namestnika na Cetinju, kjer je bil vsled svoje pravičnosti izredno priljubljen. Preteklo leto so mu črnogorski separatisti ubili edinega brata.

* **Izplačilo katehetskih nagrad.** Finančna delegacija objavlja uradno: Dne 28. t. m. je došel delegacijski odlok z dne 23. t. m. DR br. 91.160, s katerim otvarja finančno ministrstvo kredit za izplačilo teh doklad. Računovodstvu delegacije je strogo naročeno, da naj kakor hitro mogoče sestavi likvidacijske podatke in jih predloži kompetentnim naredbodavcem, t. j. gospodoma velikima županoma v Ljubljani in Mariboru v odobritev. Ker se že samo po sebi veliko število percipijentov multiplicira še s tem, da skoro pri vsakem prihaja v poštev več budgetnih perijod, ki jih je treba posebej obračunati, tako da je vsega skupaj treba adjustirati okrog 2000 postavk, je delegat odredil, da računovodstvo uredi svoje poslovanje tako, da se izplačilo izvrši v partijah, od katerih bo poslednja po vsej priliki odpravljena proti 20. januarju 1926.

* * **Izstop iz naše državljanske zveze.** Kakor objavlja ministrstvo za notranje zadeve, so iz naše državljanske zveze izstopili: Josip Klenovšek monter v Göstingu, pristojen v Loko pri Laškem; Kristina Gorišek, železniška uslužbenka v Mödlingu, pristojna v Dolenji Logatec; Bogomir Muršec, trgovec v Blanskem, pristojen v Biš pri Mariboru; Alojzij Rižnik, kovač v Beljaku, pristojen v Janževski vrh pri Mariboru; Karolina Dobečar, bolničarka v Gradcu, pristojna v Maribor, in Alojzij Štulc, kovač na Reki, pristojen v Rovte pri Logatcu.

* **Zračni promet med Zagrebom in Beogradom.** Glavni odbor beograjskega Aerokluba razvija živahno akcijo za upostavo zračnega prometa na črti Beograd-Zagreb. Za stvar sta se zainteresirali dve finančni skupini: v Zagrebu so to večinoma banke, v Beogradu pa privatni finančniki. Prihodnji mesec se bo vršila konferenca na kateri se sklene definitivni sporazum. Pripravlja se gradnja šestih aviljonov za potnike, pošto in lahko blago, ki naj bi tekom ene sezone izvršili približno 400 poletov. Izraža se želja, da se vsi aparati izgotovijo v naši državi. Domači tvornici Ž. Rogožarski v Beogradu in »Ikarus« v Novem Sadu sta že predložili svoje oferte.

* **Nagrade za pokončavanje volkov.** Kakor se uradno razglaša, se vsakomur, ki se izkaže, da je v območju ljubljanske ali mariborske oblasti na katerikoli način ujel ali ubil volka, izplača iz lovskega zaklada nagrada, ki znaša za volkuljo 500 Din, za volka 400 Din in za mladiča 150 Din. Da je bil volk, za katerega se zahteva nagrada resnično ujet ali ubit v območju ljubljanske ali mariborske oblasti, se mora s potrdilom pristojnega županstva dokazati političnemu oblastvu. V potrdilu je treba navesti čas, kraj in druge okoliščine, ki so odločilne za podkrepitev verodostojnosti. Te izpremembe stopijo v veljavo dne 1. januarja 1926.

* **Razpisana službena mesta.** Veliki župan ljubljanske oblasti razpisuje službo okrožnega zdravnika za zdravstveno okrož je Tržič-trg. Prošnje naj se vložé do dne 25 januarja 1926. Pri okrajnem glavarstvu v Prevaljah pa se odda mesto zvaničnika (zvaničnice) v 3 skupini položajne plače. Prošnje se sprejemajo do dne 20. januarja 1926. pri velikem županu mariborske oblasti Notarska zbornica v Ljubljani razpisuje notarsko mesto v Mariboru, izpraznjeno po smrti notarja dr. Barleta, ali drugo notarsko mesto ki bi se morebiti izpraznilo po premestitvi.

* **Razpis mest železniških zdravnikov.** V območju direkcije državnih železnic v Ljubljani so razpisana mesta železniških zdravnikov in sicer za zdravstvene okoliše: Ljubljana IV., Maribor VI. in Sevnica. Zaprosilni rok do dne 20. januarja 1926. Podrobne informacije pri šefu sanitetnega odseka direkcije državnih železnic v Ljubljani, Celovška cesta 4.

Novodošlo

volneno blago primerno za božična darila: trikotažo, pletene volnene jopice, razno perilno blago, šifone, barhente itd. nudi na ceneje

F. in J. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra c. 29.

Perilo za gospode

obleke po meri, klobuke, čepice itd. izvrstno blago, nizke cene nudi tvrdka

Anton Presker,

Sv. Petra cesta štev. 14.

* **Lastna poslopja za carinarnice.** Uprava monopolov je zahtevala od prometnega ministrstva, da ji na vsaki postaji odstopi potrebne prostore za carinike in carinska skladišča. Ministrstvo želji ni moglo ustreči, temveč je od uprave monopolov zahtevalo da loči svoja skladišča od postajnih in si zgradi lastna skladišča za svoje potrebe.

* **Meteorološke postaje v Sloveniji.** Z odlokom ministrstva poljoprivrede in voda pre idejo s 1. januarjem vse meteorološke postaje, ki so spadale v obseg hidrotehničnega oddelka, pod upravo Zavoda za meteorologijo in geodinamiko v Ljubljani. Ob tej priliki apeliram na svoje nove sotrudnike, da bi bili našemu Zavodu naklonjeni v isti meri, kakor so bili dosedaj hidro-tehničnemu oddelku. Samo na ta način se bo ta važna panoga naše kulture mogla razviti in donesti obilne sadove v prid ljudstva. — Upravnik: Dr. A. Gavazzi.

* **Ustanovni občni zbor društva »Ženski Pokret«** bo v soboto 2. januarja ob pol 4. popoldne v Ljubljani v sejni dvorani mestnega magistrata. Na ustanovni občni zbor pridejo zastopnice beograjskega »Ženskega Pokreta«: predsednica gospa Mileva Milojević, gospodična Lacković, organizatorka tako uspešnih Pokretovih gospodinjskih tečajev po srbskih vaseh, in gospa Ivanić. Gdč. Darinka Lacković bo po ustanovnem občnem zboru poročala na kratko o svojem delu. Zato vabimo zlasti učiteljice, ki se zanimajo za to vrsto dela, da pridejo na ustanovni občni zbor.

* **Združenje vojnih invalidov Celje** vabi svoje člane in članice na svoj 6. redni letni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 3. januarja ob 9. uri dopoldne v mali dvorani Narodnega doma v Celju z običajnim dnevnim redom. — Odbor.

* **Izjava.** V št. od 8. VII. 1925. smo priobčili notico, v kateri smo dolžili »Orla« na Polzeli raznih ekscesov. Prepričali smo se, da so ti očitki neutemeljeni, vsled česar lojalno popravljamo krivico, ki smo jo storili.

* **Vremensko poročilo JZSS.** 30. decembra. Bohinj brez snega, Kranjska gora zjutraj ob 7. uri + 2° C, brez oblakov, 25 cm snega, sren smuka povolina. Z Velike planine ni poročila.

* **Redka ugodna prilika** se nudi vsakomur pri nakupu čevljev, ker tovarna Peter Kozina Ko., Tržič razprodaja več tisoč parov raznovrstnih zaostankov, pod lastno ceno dokler traja zaloga. Blago je garantirano najboljše kvalitete, prodaja se pa samo v lastni podružnici v Ljubljani, na Bregu štev. 20.

* **Pristanišče v Sisku.** Zagrebška trgovska zbornica je predložila ministrstvu trgovine in industrije poziv, naj se skliče konferenca strokovnjakov iz cele države, na kateri naj bi se razpravljalo o možnosti izgradnje velikega rečnega pristanišča v Sisku ter o ustanovitvi parobrodarske zveze med Siskom in Beogradom. V ministrstvu sedaj proučavajo ta zanimivi projekt.

* **Razpečevalci tisočdinarskih bankovcev.** Policijske oblasti po vsej državi so mrzlično na delu, da izsledé neznance, ki sta hotela spraviti v Novi Gradiški skoro za 8 milijonov ponarejenih tisočdinarskih bankovcev v promet. Zagrebški policiji se je že posrečilo ugotoviti identiteto enega izmed obeh. Je to Mate Madunić, rojen l. 1884. v Cisti pri Imotskem, oženjen, visok okoli 180 cm, debel in pristriženih brk. Kljub marljivemu poizvedovanju pa se neznancev doslej ni posrečilo izslediti. Notranje ministrstvo in Narodna banka sta razpisala velike nagrade za aretacijo obeh.

* **Bivši 7. lovski bataljon Bruck ob Muri.** Da vidimo, koliko nas je ob 30 letnici komi sa še med živimi, nas je desetorica sklenila da se sestanemo v februarju 1926 in napravimo družabni dan. Vabimo vse lovce bivšega 7. lovskega bataljona tudi letnike 1892. do 1900. naj se čimpreje oglasijo in pošljejo svoj naslov z dopisnico na Frana Lotriča, Št. Vid nad Ljubljano, ki poda nato posameznim natančnejša poročila.

* **Železniška nesreča v Zagrebu.** Včeraj zjutraj je v bližini železniške kolonije v Zagrebu tovorni vlak povozil nekega človeka in ga popolnoma razmesaril. Ker nesreče ni nihče opazil, je truplo ostalo na progi in bilo povoženo še od vlaka, ki je prišel iz Koprivnice. Identiteto ponesrečenca so ugotovili na ta način, ker je imel na roki tetovirano, da je služil v bivši avstro-ogrski vojski pri 53 pp. 4. bataljonu in ime Lovro Dikmić. Domneva se, da je ponesrečenec doma iz Sesvetov pri Zagrebu.

* **Aretacija Mariborčanke v Zagrebu radi umora.** Na Miramarski cesti v Zagrebu so našli v torek truplo 14 dni starega novorojenčka. Policija je aretirala služkinjo Marijo Pepelnik iz Maribora, ki je priznala da je dne 28. t. m. ob 6. zvečer odložila tam kaj svojega otroka. Dete je umrlo od gladu ali pa od mraza.

* **Samomor ali zločin?** Iz Zidanega mosta nam pišejo: V torek so našli delavca cementne tovarne, O. Mirta, v njegovem stanovanju mrtvega. Pogrešali so ga že več dni. Ne ve se, ali je izvršil samomor, ali pa je bil izvršen na njem zločin.

* **Strašen zločin verško-blazne matere.** V nedeljo, dne 27. t. m. zjutraj je izvršila posestnica Neža Anželj iz Vrha pri Trebelnem grozen čin nad svojo 5 tednov staro hčerko. V hipni blaznosti je dekletu prerezala vrat, da je takoj izkrvavelo. V verski zmedenosti je nesrečna mati po aretaciji izjavila, da se čisto nič ne kesa svojega dejanja, češ: »Saj to ni bil nedolžen angelček, temveč je bil v njem vrag!« Anželjevo so orožniki odvedli v Mokronog, nakar je bila na odredbo tamkajšnjega zdravnika odposla na v umobolnico na Studenec v Ljubljani.

* **Najden utopljenec.** V bližini kolodvora Kresnice so dne 25. t. m. potegnili iz Save truplo 50—60 let starega utopljenca. Truplo je bilo že močno razpadlo in se je nahajalo po mnenju zdravniške komisije v vodi že par mesecev. Po obleki sodeč, je pripadal utopljenec delavskemu sloju.

* **Volk v hlevu.** V Blatnici pri Mostarju je vdri te dni v hlev posestnika Milića velik volk ter planil na konja. Milić je zgrabil kol ter skušal prepoditi volka, kar pa se mu ni posrečilo. Volk je moža ljuto naskočil in bilo bi se mu slabo godilo, da mu ni še pravočasno prihitel na pomoč njegov brat. V skupnem naporu sta volka ubila. Volk je tehtal 59 kg.

Iz Ljubljane

u— **Kaj je s prevedbami v tobačni tovarni?** Že dne 11. decembra je minister financ v sporazumu z ministrom pravde izdal odlok št. 6425, s katerim se imajo tobačni nameščenci razvrstiti v določene grupe in kategorije. Zadnji »Monopolski glasnik« je odlok prinesel v celoti in s tem opozoril nameščence raznih tobačnih tovarn, da se pobrigajo za prevedbo. Tudi nameščenci ljubljanske tobačne tovarne so takoj povzeli potrebne korake in se obrnili na ravnateljstvo tovarne s prošnjo, da se jih prevede po novem zakonu. Deputacija je dobila odgovor, da velja novi zakon samo za tovarno v Nišu. Medtem je delavstvo izvedelo, da je delavstvo v Beogradu, Nišu, Sarajevu in drugih krajih že prevedeno in že prejema dohodke po novi prevedbi. Ponovne deputacije pri ljubljanskem ravnateljstvu niso dosegle nobenega uspeha in od gotove strani se sedaj zvrača krivda na — Beograd! Mnogo nejevolje je tudi radi tega, ker delavstvo že dva meseca ni prejelo tobaka kot je običaj že par let. Ali je že zopet Beograd kriv? Delavstvo tobačne tovarne kar najodločneje zahteva, da se prevede po novem zakonu, ki je že od 11. decembra v veljavi, kakor tudi, da se mu čimprej da to, kar mu po običajnem pravu pripada. Delavstvo ne zahteva drugega kot svoje pravice in dolžnost tovarne je, da delavstvu te pravice preskrbi. Prihodnjič bomo o tem vprašanju napisali kaj več. — V. K.

u— **Danes na Silvestrovo noč pevskega društva »Ljubljanski Zvon«!** Začetek ob osmih zvečer, vstopnina 10 Din. Pridite pravočasno, ker miz ni mogoče rezervirati. Na veselo svidenje!

u— **Silvestrov večer** Olepševalnega društva v Rožni dolini se bo vršil na Strelišču pod Rožnikom. Na sporedu so: godba, umetni plosi, igre, kupleti, alegorija, nato prosta zabava s plesom. Začetek sporeda točno ob 8. uri zvečer.

u— **Silvestrov večer Sokola I.** se bo vršil danes v veliki in mali dvorani »Kazine«. Na sporedu so: koncertne točke, solopetje gdč. Spelce Ramškove, telovadne skupine, društveni kvartet, komični nastopi g. Povheta, kvartet pevcev »Ljubljanskega Zvona«. O polnoči slikovita alegorija, nato ples. Prijatelje Tabora, člane društva Kazino in drugo Sokolstvu naklonjeno občinstvo najuljudneje vabi — odbor. 2432

— **Sokolsko društvo v Štepanji vasi** vabi na Silvestrov večer, ki ga priredi z društveni telovadnici pri bratu Anžiču — Soržu. Na sporedu so telovadne točke, deklamacije, pet'e, kupleti, tri burke in ples. Začetek ob 20. uri. — Zdravo! Odbor.

u— **Predprodaja vstopnic za Silvestrov večer Ljubljanskega Sokola** v Narodnem domu se bo vršila danes, od 3. do 5. popoldne v Narodnem domu, v odborovi sobi.

u— **Silvestrov večer** priredi nocoj abstinentsko društvo »Treznosti« v higijenski točilnici na velesejmu. Na sporedu so recitacije Župančičevega Cicibana, Seliškarjevih Trbovelj, Paschejevih pisem črnca Lukanga Mukare, godba, prosta zabava itd. Začetek ob pol 20. uri. Brez vstopnine.

u— **Silvestrovanje »Soče« v Ljubljani.** Vsi člani in prijatelji »Soče«, ki v tako lepem številu posečajo stalna predavanja našega društva skozi celo leto, so vabljeni, da se udeležijo Silvestrovega večera »Soče«, ki se bo vršil v salonu pri »Levu«. Spored bo prav pester, tako da se bo ljubezen starih in mladih prijateljev do našega društva ob nastopu leta 1926. še poglobila in povečala. Prehod v novo leto bo spremljal slovesnemu trenutku primeren nagovor tovariša Ante Mrvlča iz Ribnice. Začetek je ob pol devetih zvečer. Ob prosti vstopnini torej ni razloga, da se ne bi vsi potrudili na zabavni Silvestrov večer »Soče«!

u— **Češkoslovenska Obec v Ljubljani** priredi danes, ob 8. zvečer v restavraciji »Zvezda« Silvestrov večer. Program. Člani, pridite vsi!

u— **Na Silvestrov večer Šentjakobčanov** vabi Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj svoje člane in njih rodbine h Kavčiču na Privozu. Brez vstopnine.

u— **Narodna čitalnica v Šiški** naznanja, da bo z dnem 2. januarja 1926. začela poslovati njena knjižnica, ki se je na novo uredila in izpopolnila. Odprta bo vsako sredo in soboto od 19. do pol 21. ure.

u— **Mestna blagajnica** ne posluje radi žrebanja ljubljanskih srečk za stranke dne 2., 4. in 5. januarja. 2459

u— **Koncert v kavarni »Evropi«** se vrši danes, dne 31. decembra. Godba dravske divizije. Začetek ob 9. zvečer. Vstop prost.

u— **Kavarna gostilna »Central«** priznano najboljša vina. Na Silvestrovo do 4. ure zjutraj odprto. Se priporoča Štefan Miholič.

u— **Gostilna pri »Fajmoštru«** priporoča sledeča izborna vina: Dalmatinsko belo z otoka Visa, liter 11 Din; črno 11 Din; štajersko belo 12 Din; črnina iz Vršeca 12 dinarjev; bizeljski rizling, beli 14 Din; portugalka dolenjska 14 Din; Jeruzalemc iz Ljutomera 16 Din; Mozler 17 Din. Pikerčan letnik 1921. iz Vetrinjskega dvora 20 Din.

u— **Gostilna pri »Fajmoštru«** toči izborno belo in črno dalmatinsko vino z otoka Visa po ugodni ceni 11 Din liter. 2408

u— **Ustanovni občni zbor »Akad. kluba v Šiški«** se bo vršil v soboto, dne 2. januarja v prostorih Narodne čitalnice v Sp. Šiški. Udeležba je za vse akademike - Šiškarje obvezna! Akademsko naobraženi gospodje iz Šiške so vabljeni. — Pripravljalni odbor. 2445

u— **Društvo za zgradbo sokolskega doma v Šiški** priredi Silvestrov večer v hotelu »Bellevue«. Na programu so raznovrstne zabavne točke. Vstopnine ni. Začetek ob 8. uri zvečer. Društvu naklonjeno občinstvo se najuljudneje vabi, da poseti prireditev. Zdravo! 2395

u— **Društvo državnih uslužbencev.** 14. redni občni zbor se vrši v nedeljo, dne 3. januarja 1926. na realki, soba 6 ob 14. uri. Člani se vabijo, da se ga udeleže polnoštevilno. — Odbor.

u— **Podmladkarji Rdečega križa na VI. dcš. os. šoli v Ljubljani VII.** vabijo prijatelje šolske mladine k prireditvi dne 3. januarja ob 17. v šolski telovadnici na Gasilski cesti. Vsem dobrim srcem se prav lepo priporočajo, saj prirejajo za ubožne sotrpinčke. Spored: govor, petje, prizori, telovadni nastop, deklamacije, igri.

u— **Dramatični odsek »Unije«.** Vsi člani dram. odseka in vsi tamburaši so vabljeni na današnji članski sestanek v društveni sobi, Narodni dom. Tamburaši instrumente s seboj. Prosim točnost in sigurno udeležbo. — Tajnik.

u— **Umrli v Ljubljani.** Zadnja dva dneva so bili prijavljeni sledeči smrtni slučaji: Marija Blaž, mizarjeva vdova, izdelovalka žimnic, 73 let. — Terezija Makše, postrežnica, 38 let. — Marija Pretnar, delavčeva hči, 16 mesecev. — Silvestra Pohar, hči čevljarskega pomočnika, 2 dni. — Fran Hribar, delavčev sin, 20 mesecev.

u— **Veliki cirkus pride v Ljubljano.** Kakor nam poročajo, pride v kratkem v Ljubljano novi veliki cirkus. Vsled mraza in slabega vremena se predstave ne bodo vršile na prostem, temveč v eni največjih ljubljanskih dvoran. Radovedni smo, kako si uprava tega cirkusa zamišlja izvajanje svojih predstav v zaprti dvorani.

u— **Najden človeški embrio.** V Simon Gregorčičevi ulici so našli dne 26. t. m. človeški embrio moškega spola že dokaj razvit. Policija je uvedla zasledovanje po neznani materi.

u— **Policijske prijave.** Od torka na sredo so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 1 tatvina, 1 telesna poškodba, 1 nezgoda, 1 prestopek kaljenja nočnega miru, 1 oskrumba, 4 prestopki cestnega policijskega reda in 2 prestopka obrtnega reda. Aretacije so bile izvršene 3 in sicer: 1 radi beračenja, 1 radi vlačuganja in 1 radi razgrajanja.

u— **Male tatvine.** Iz drvarnice Josipine Janove na Vidovdanski cesti št. 20 je v noči na torek ukradel neznan tat dve kokoši, vredni 75 Din. — Mariji Rozman iz Št. Vida je žepar izmaknil na Vodnikovem trgu rjavkasto listnico z vsebino 130 Din gotovine.

u— **Nesreča pri delu.** V torek popoldne, okrog 15. ure, se je pripetila na stavbi mestne klavnice težka nesreča, ki bi skoro zahtevala človeško žrtev. Pri polaganju in pribijanju desk na strehi je nakrat omahnil in izgubil ravnotežje tesar Franc Lamberger, doma iz Sostrega in zagrmel pet metrov globoko skozi odprtino v notranjost stavbe na tla. K sreči pa se je pri padcu lovil in odnesel življenje, dasiravno se je močno poškodoval po glavi in prsih. Ponesrečenec je bil prepeljan z rešilnim vozom v bolnico.

Nagrade

za pravilno rešitev uganke **Alice Terry** ki igra glavno vlogo v monumentalnem filmskem delu

U'etnik dvorca Zende

smo poslali srečnim rešiteljem z včerajšno pošto

Elitni Kino Matica.

vodilni kino v Ljubljani.

Jutri:

Ujetnik dvorca Zende

Senzacijonalni velefilm v 10 dejanjih. Preskrbite si pravočasno vstopnice!

Elitni Kino Matica

„PARIS"

kako živi in ljubi, spi in sanja.

Iz Maribora

a— **Odhodnica,** ki jo je v torek zvečer priredil Sokol svojemu agilnemu tajniku br. Milostu, je potekla prav prijateljsko in vnovič izkazala, kako visoko so mariborski Sokoli cenili svojega neumorno delavnega odbornika. Večer je po sviranju sokolskega orkestra otvoril z jedrnatim nagovorom starosta br. dr. Boštjančič, ki je orisal požrtvovalno delovanje br. Milosta v mariborskem Sokolu in mu v skromno priznanje izročil imenom društva tudi majhen spomin. O neizčrpnem idealizmu slavljenca in nalogah mariborskega Sokola, ki mora biti matica kulturnega in nacijonalnega življenja v Mariboru, sta še govorila brata dr. Reisman in dr. Kovačič. Na poziv staroste so navzoči nabrali tudi 613 Din za zgradbo mariborskega Sokoskega doma, da tudi s tem počastijo spomin Milostovega delovanja kot v Mariboru. Kakor smo že sporočili, je br. Milost premeščen kot postajenačelnik v Rimske Toplice. Z njegovim odhodom je zgubilo tudi »Jutro« marljivega sotrudnika v sokolski rubriki.

a— **Silvestrov večer,** ki ga priredi danes mariborski Sokol v vseh prostorih Narodnega doma, naj zbere še enkrat vse narodno občinstvo pred ločitvijo s tarim letom. Prireditelji so poskrbeli za tako raznovrstno zabavo in razvedrilo, da bo odhajal vsakdo židane volje. Za ples bo rezervirana zgornja dvorana, velika pa tudi po polnoči za nadaljevanje zabave pri mizah v novem letu. Dobiček večera je namenjen Sokolskemu domu v Mariboru.

a— **Olepševalno društvo** je prosilo občino za podporo 118.500 Din in za 150 q premoga. Občinski svet bo o prošnji sklepal na prihodnji seji v torek, kakor tudi o dveh prošnjah magdalenskega olepševalnega društva. Razven tega je na dnevnem redu te občinske seje še okrog 10 drugih prošenj raznih društev za podpore, kot Slov. plan. društva, Ljudske univerze, Svete vojske, geografskega društva in nemških visokošolcev, pa jugoslovenskih akademikov itd.

a— **Opozarjamo še enkrat** na veliki ples organizacije jugoslovenskih nacionalistov v Mariboru, ki se bo vršil v soboto dne 2. januarja v vseh prostorih Narodnega doma.

a— **Društvo Jadran** priredi Silvestrov večer v prostorih društva Bratstva, Rotovški trg, g. Pečnik.

a— **Gledališkim abonentom.** Gledališka uprava naproša p. n. abonente, da čim prej poravnajo zaostale obroke vplačila za gledališki abonman.

a— **Nesreča pri mlatilnici.** Iz Slov. Bistrice so pripeljali v mariborsko bolnico 16letnega viničarjevega sina Stanka Šnigavca, ki je pri nekem kmetu mlatil. Pri tem ga je stroj zagrabil za desno roko in mu jo popolnoma razmesaril, tako, da mu jo bodo morali odrezati.

a— **Pri mariborski koči** je letos prebilo nad 50 planincev božični večer. Drage goste, zlasti Hrvate, je pozdravil v imenu mariborske podružnice SPD njen predsednik, okrajni sodnik dr. Senjor.

‚Celjski dom' Hotel Union, Celje

Silvestrov večer

v vseh prostorih Celjskega doma.

V veliki dvorani koncert pri pogrnjenih mizah, v mali dvorani ples — Svira vojaška godba iz Maribora — Ples aranžira plesni par Jenko (Ljubljana)

Iz Primorja

* *Smrtna kosa.* V Vrtojbi na Goriškem je umrla gdč. Ljudmila Lasičeva v nežni starosti 20ih let. Pred dobrim letom je umrl pokojnici oče. Težko prizadeti rodbini naše sožalje.

* *Smrt nesrečnega delavca.* V tržaški bolnišnici je umrl 26letni železniški uslužbenec Denuzzo, o katerem smo pred kratkim poročali, da se mu je pri snaženju lokomotive vnela mastna delavska obleka. Denuzzo je izdihnil v strašnih bolečinah radi opeklin.

* *Strašna nesreča v ajdovski predilnici.* 18letna delavka Irma Vovkova, zaposlena v ajdovski predilnici je delala v bližini stroja. Bila je tako neprevidna, da je prišla z glavo preblizu delov, ki so se premikali, vsled česar so se ji zapleli lasje v stroj. Stroj, ki je bil v pogonu, je prijel Vovkovo za glavo ter ji odtrgal vrhnjo kožo z lasmi vred. Ponesrečenko so takoj odpeljali v goriško bolnišnico.

* *Razpust občinskega sveta v Dekanih.* Politično oblastvo je razpustilo občinski svet v istrskih Dekanih ter je imenovalo na mesto dosedanjega župana občinskega komisarja.

* *Drzna tatvina v Trstu.* 34letnega Franca Boccasinija v Trstu so te dni okradli neznani tatovi v njegovem stanovanju v ulici Gatteri. Odnesli so mu za kakih 10.000 lir obleke, perila in drugih dragocenosti. Tatovi so prišli v stanovanje s ponarejenimi ključi in so jo popihali, da ni o njih ne duha ne sluha.

Pride:

Marcella Albani

Ernest Hofmann

Alfred Abel

v velefilmu: **V OPOJU STRASTI**

Elitni Kino Matica.

Gospodarstvo

Dospelost nekaterih perijodičnih taks

(Opozoritev Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani).

1. Taksa za reklame. Dne 15. januarja 1926. poteče rok za plačilo takse na reklamo v obliki napisanih in naslikanih stalnih objav, ki se obešajo na raznih kra'ih ali so izdelane na zidovih, ogradah, tramvajih itd. kakor tudi v obliki svetlobnih objav. Če se taksa ne plača pravočasno, se naloži kazen v izmeri trikratne redne takse (tarifna postavka 8. tarife zakona o taksah).

2. Taksa na kupone ali dividende in na tantijeme. Od kuponov ali dividend in od tantijem se plačuje po pripombi 5. k tarifni postavki 10. taksa 1%. Ta taksa se mora položiti pri pristojnem finančnem oblastvu v 15 dneh po odobritvi bilance. Prekoračenje tega roka se kaznuje s trikratnim zneskom takse.

3. Dopolnilna prenosna taksa po tarifni postavki 12. pripomba 12. taksne tarife se bo za novo taksno perijodo, to je za čas od 1. januarja 1926. do 31. decembra 1930., po naredbi ministra financ z dne 1. decembra 1925. št. 82.921 pobirala v višini odmere za minulo taksno perijodo, to je v isti višini kakor v času od 1. januarja 1924 do 31. decembra 1925.

Dopolnilno prenosno takso za l. 1926., kolikor ne presega 500 Din, je plačati v celoletnem iznosu do dne 31. januarja 1926.; ako pa taksa presega 500 Din, je plačati v istem roku prvi četrtletni obrok za l. 1926. Kdor ne plača te takse v določenem roku, plača poleg redne takse 8% zamudne obresti in kot kazen še dvakratni znesek nepoložene takse.

4. Taksa za otvorjene ali tekoče račune pri delniških družbah. Do dne 15. januarja 1926. morajo delniške družbe predložiti davčnemu uradu seznamek otvorjenih ali tekočih računov v minulem polletju in takso po 20 Din (na leto) prilepiti na seznamek. Prepozno plačilo se kaznuje s trikratno redno takso. Generalna direkcija posrednih davkov je v nekem konkretnem primeru odločila, da računi, katere vodijo industrijska podjetja v svo'ih knjigah o upnikih in dolžnikih, niso zavezani taksi po tarifni postavki 37., ker se taksa nanaša samo na otvorjene ali tekoče račune pri denarnih zavodih. Industrijska podjetja, ki so do sedaj plačevala to takso, naj do 15. januarja 1926. vložijo prijave, v katerih naj uveljavijo taksno prostost po tej tarifni postavki z utemeljitvijo, da niso denarni zavodi. Ako bi davčni uradi kljub temu zahtevali plačilo takse, naj takso polože, hkratu pa prosijo za povračilo neutemeljeno pobranega zneska.

5. Taksa za pravico, da se točijo pijače (točilno takso po tarifni postavki 62) je plačati za prvo polletje 1926. do 31. januarja 1926. Zakasnitev plačila se kaznuje s trikratno redno takso.

6. Letno takso za biljarde za l. 1926. v znesku 200 Din je plačati do dne 15. januarja 1926., sicer se pobere kazen v izmeri trikratne redne takse.

7. Takso za vozila (avtomobile, fijakarske in polifijakarske vozove) je plačati za l. 1926 v Ljubljani in v Mariboru do konca meseca februarja 1926., v drugih krajih pa do konca meseca januarja 1926. Na navedena vozila se pobira taksa ne glede na to, ali se rabijo ali so uporabni. Za zamudna plačila se naloži lastniku vozila kazen v izmeri trikratne redne takse. Podjetja, ki uporabljajo vozila za prevažanje potnikov ter plačujejo od te obrti davek, ne plačujejo letne takse.

8. Letna taksa po tarifni postavki 214. za odobritev privatnega skladišča po carinskih predpisih v znesku 500 Din zapade v plačilo do dne 15. januarja 1926. Na zamudna plačila je zapretena globa v izmeri trikratne redne takse.

9. Letno takso za žage po tarifni postavki 279. je plačati do dne 15. januarja 1926. Če kdo nadaljuje delo, predno je plačal to takso, se kaznuje s trikratnim zneskom redne takse

Splošne dolžnosti davkoplačevalcev v I. četrtletju 1926.

(Opozorilo Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

I. Vložitev napovedi.

a) *Za dohodnino.* Rok za vložitev napovedi za l. 1926. poteče koncem meseca januarja 1926. Do tega roka mora vsakdo napoved vložiti iz lastnega nagiba brez posebnega poziva, da se ogne zamudnim posledicam § 205. zakona o osebnih davkih.

b) *Za rentnino.* Hkratu z napovedjo za dohodnino je vložiti tudi napoved za rentnino. Za vložitev napovedi za rentnino ne dobi nihče posebnega poziva. Napovedi za rentnino ni treba vlagati davkoplačevalcem, ki že plačujejo rentnino, in svojega bivališča tekom l. 1925. niso izpremenili, ako se njihovi rentnini zavezani dohodki niso pomnožili.

Tiskovine za te napovedi se dobe pri davčnih oblastvih in davčnih uradih. Napovedi so po tarifni postavki 231. zakona o taksah zavezane taksi po 5 Din, ki se prilepi na napoved. Komur je nemogoče vložiti napoved v določenem roku, naj s primerno utemeljitvijo pravočasno prosi za podaljšanje roka.

II. Davek na poslovni promet.

1. Davkoplačevalci, katerih promet v letu 1925. ni dosegel zakonito določene meje 360.000 Din in ni bil manjši od 15.000, potem vse svobodne profesije ne glede na velikost opravljenega prometa, so dolžni do dne 31. januarja 1926. vložiti predpisano prijavo, ne da bi čakali na poseben poziv davčnega oblastva. — Napovedati je promet l. 1925.

2. Vsa podjetja, zavezana javnemu polaganju računov, **družbe** z omejeno zavezo in vsi oni obrati ter ona podjetja, katerih promet je presegal v minulem letu 360.000 Din, **morajo voditi knjigo opravljenega prometa in predložiti v 30 dneh** po preteku vsakega **četrtletja prijave** ter **hkratu plačati** odpadajoči 1 odst. davek na poslovni promet.

3. Davkoplačevalci, ki so bili že v l. 1925. zavezani voditi knjigo opravljenega prometa, so dolžni predložiti prijavo in plačati davek na poslovni promet za IV. četrtletje 1925. do dne 30. januarja 1926.

Prijave za davek na poslovni promet so zavezane taksi 5 Din, ki se nalepi na prijavo. Davčni zavezanci, ki prijav sploh ne bi vložili ali jih ne bi vložili v določenem roku, odnosno bi napovedali manjši nego dejanski opravljeni promet, zapadejo kazni ter izgube tudi pravico pritožbe proti odmeri davka.

III. Davek na zaslužek telesnih delavcev.

1. Telesni delavci, ki opravljajo delo *samostalno* ali od delodajalca *nezavisno* (postrešči, dninarji, žagarji, čistilci čevljev in tem podobni poklici), morajo, ne da bi čakali posebnega poziva od davčnega oblastva, vložiti prijavo za odmero davka od zaslužka telesnih delavcev (delavk) najkasneje do *31. januarja 1926.* in napovedati zaslužek, katerega bodo v l. 1926. predvidoma dosegli. Delavcem, ki niso še dovršili 18. leta ali ki so prekoračili 65. leto starosti, prijav ni treba vlagati.

2. V istem roku morajo vložiti prijave delojadalci, ki ne oddajajo davka z mesečnimi ali četrtletnimi seznami. V prijavah je treba za vsakega posameznega delavca ali uslužbenca, ki je dovršil 18. leto, a ni prekoračil 65. leta starosti, navesti zaslužek, katerega bo v letu 1926. predvidoma dosegel.

3. Delodajalci, ki odpremljajo pobrane zneske z mesečnimi seznami (industrijska, rudarska, gradbena, železniška, hotelska, restavracijska in trgovinska podjetja, sledn.ja, ako kupčujejo «na debelo» ali «na debelo in «na drobno»), morajo odpremiti pobrane zneske in predložiti sezname najkasneje do 14. vsakega meseca, delodajalci, pa, ki odpremljajo pobrane zneske s četrtletnimi izkazi (vsi ostali delodajalci), pa tekom 14 dni po preteku vsakega četrtletja.

IV. Naznanilo o izplačanih službenih prejemkih.

Vsakdo, kdor izplačuje službene prejemke na leto za eno osebo več nego 5000 Din, je dolžan, ako ta oseba ni zavezana davku na zaslužek telesnih delavcev, vložiti za odmero dohodnine naznanilo o izplačanih službenih prejemkih v l. 1925. do konca meseca januarja 1926. Za to naznanilo ni plačati nobene takse.

V. Razgrnitev predpisanih izkazov in prizivni rok

O davkih, ki so jih davčna oblastva odmerila v IV. četrtletju 1925., bodo predpisni izkazi razgrnjeni prvih 15 dni meseca januarja 1926., kolikor niso bili davčni zavezanci na razgrnitev izven tega roka posebej opozorjeni. Prizivni rok se pričenja s 16. dnem po razgrnitvi in traja 15 dni.

VI. Dospelost direktnih davkov.

Dne 1. februarja 1926. dospejo v plačilo neposredni davki za I. četrtletje 1926. Davčni uradi so upravičeni jih prisilno izterjati, če se ne plačajo v 14 dneh po dospelosti, in zaračunati poleg 8 odst. zamudnih obresti še za opomin 4 odst. terjanega zaostanka.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (30. t. m.) Pšenica: baška, 13 vagonov 285 — 295; banatska, 3 vagoni 285. Oves: baški, 1 vagon 185. Turščica: baška, za januar, 2 vagona 126; sremska, za februar, 5 vagonov 130; sremska, 13 vagonov 123 — 125; Indijia, 5 vagonov 125. Moka: baška, «0ss», 1 vagon 465; baška, «5», 1 vagon 355. Tendenca čvrsta.

Zagrebški tedenski sejem (30. t. m.) Dogon spričo praznikov precej majhen. Zlasti svinj je bilo malo. Bilo pa je tudi povpraševanje malo, le teleta so se iskala v večji meri in so se zato tudi nekoliko podražila. Vsem drugim vrstam so cene za malenkost popustile. Za Italijo so se kupile manjše partije drobne živine. Notirajo za kg žive teže: voli I. 10 — 11, II. 8 — 9, III. 6.50 — 7.50, bosanski I. 8.50 — 9, II. 7 do 7.50, III. 5.75 — 6, krave domače 8 do 8.50, II. 5 — 7, III. 2.50 — 5, bosanske II. 5 — 5.75, III. 3 — 4, junice I. 8 — 9, II. 7 — 7.50, junci I. 10 — 11.50, II. 9 — 10, bosanski 7 — 9, teleta 8 — 11 (zaklana 12 do 14), svinje mesne domače 11 — 12, debele 13.50 — 15, sremske 14 — 15 (zaklane domače 13 — 14.50, zaklane sremske 15 do 16), prasci do 1 leta 9.50 — 11, nad 1 letom 10 — 12.50 Din. Krma: navadna detelja in lucerna 125 — 150, seno I. 90 do 100, II. 75 — 90, otava 100 — 125, slama 75 — 100 Din za 100 kg.

Dunajska borza za kmetijske produkte (29. decembra.) Razpoloženje tudi danes čvrsto, ker je bila ponudba majhna in so prispela iz inozemstva prijazna poročila. Kupčija pa se je vseeno gibala le v ozkih mejah. Domača pšenica se je podražila za pol šilinga. Notirajo na debelo za 100 kg vključno blagovnoprometni davek brez carine: pšenica: domača 39.50 — 40.50, madžarska potiska 44.50 — 46.50; rž: marchfeldska 28.50 — 29; nova turščica: 22 — 23; oves: domači 28 — 29.50, kmetske 1.50 — 1.70, stare 1.40 — 1.60, mesne 1.40 — 1.95 (izjemno 2 — 2.20) šilinga.

= **V trgovinski register** sta se vpisali v Sloveniji naslednji tvrdki: »Moslavina«, veletrgovina z vinom in žganjem, družba z o. z. v Ljubljani; Pravost in drug, trgovina z elektrotehničnim materijalom, izvrševanje elektrotehnične obrti itd. v Tržiču. Izbrisale so se naslednje tvrdke: Hotelska družba z o. z. v likvidaciji v Ljubljani (ker je likvidacija končana); Kmet & Lubšina, trgovina s perotnino in divjačino v Ljubljani, ker se je obrat opustil); J. Ferleš & Berner, pekarstvo v Rogaški Slatini (ker se je tvrdka razdružila).

= **V zadružni register** se je vpisala: Vinarska zadruga »Jeruzalemčan« v Ivanjkovcih, r. z. z o. z. Izbrisala se je: Splošna gospodarska zadruga v Kamniku, r. z. z o. z.

= **Odprava konkurzov.** Ker ni kritja za stroške postopanja, so odpravljeni konkurzi razglašeni o imovini Ivana Šege, trgovca v Mariboru, o imovini Marije Vračkove, hišne posestnice in trgovke v Pobrežju in o imovini Jakoba Novaka, trgovca in posestnika pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Nadal'e sta odpravljena konkurza o zapuščini po pokoj nem Leopoldu Puklu, tesarju v Spod. Hočah ter o imovini Henrika Primusa, trgovca v Mariboru, ker je bla vsa masa razdeljena.

= **Potrdtev poravnave.** Potr'ena je poravnava, ki jo je sklenil s svojimi upniki za 31% njihovih terjatev Franc Glažer, posestnik in trgovec z živino v Dragovičah.

= **Dobave.** Ekonomsko odelenje direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 5 januarja ponudbe glede dobave drobno zrnatega železa in jeklene litine; do 8. januarja glede dobave raznih cunj; do 12. januarja glede dobave denaturiranega špirita ter signalnih šip in nalučnikov; do 15. januarja glede dobave lopat za premog. Pogoji so na vpogled pri istem odelenju vsak delavni dan od 10. do 12. ure.

= **Znižanje obrestne mere pri praških bankah.** Iz Prage poročajo: Glede na predstoječe znižanje oficijelne bančne rate za pol odstotka so praške banke sklenile s 1. januarjem 1926. znižati obrestno mero za debetni račun, krit z vrednostnimi papirji, za pol odstotka in za nekriti račun za četrt do pol odstotka. Za vloge tekočega računa in za vloge na vložne knjižice kakor za blagajniška nakazila se bo obrestna mera istotako znižala za četrt odstotka. Po znižanju bančne rate se bo pocenila tudi obrestna mera za trgovinske menice.

= **Konkurz Jadranske banke v likvidaciji na Dunaju.** Z Dunaja poročajo: Dunajsko trgovinsko sodišče je razglasilo konkurz nad Jadransko banko v likvidaciji. Trdi se, da je banka že izza januarja 1923. pasivna. Pasiva in aktiva še niso ugotovljena.

Borze

30. decembra.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupčijski zaključki). Vrednote: investicijsko 0—78 Vojna škoda 315—319, zastavni listi Kranjske 20—22, komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 200—202, Ljubljanska kreditna 210—0, Merkantilna 100—105, Praštediona 0—948, Slavenska 50—0, Kreditni zavod 175—185, Stroine 127—0, Vevče 120—125, Stavbna družba 100—110, Šešir 115—120, (115). — **Blago:** les: javorjevi plohi, neobrobljeni, Ia, od 3 m naprej 40—100 mm, fco meja 0—700; bukovi plohi, neobrobljeni I., II., od 2.50 m napr., 40—100 mm, fco meja 0—550; smrekovi ali jelovi morali 68/68, 78/78, od 4—6 m, fco meja 530—0; testoni, monte, fco meja 0—560; trami monte, po noti, fco meja 0—330; poljski pridelki: pšenica: prekmurska 75-76 kg, 2% primesi, fco vag. nakladalna postaja 0—300, baška 76 kg 2%, fco vagon naklad. postaja 0—290, sremska, 74-75 kg, fco vag. naklad. postaja 0—280; turščica nova, fco vag. sremska postaja 0—130, umetno suha, fco vag. sremska postaja 3 vagoni 155—155, (155); drobna mletvena, v peči sušena, fco vag. slov. postaja 0—175; oves, fco vag. nakladalna postaja 0—193; ječmen, fco vag. nakladalna postaja 0—130; rž, fco vag. nakladalna postaja 0—220.

ZAGREB. V bančnih papirjih je bil danes promet nekoliko večji, vendar zaključni tečaji ne pokazujejo nikakih večjih sprememb. V industrijskih papirjih položaj nespremenjen. Promet v Vojni škodi je bil nekoliko večji kakor včeraj. Tečaj ji je padel za 1 točko. Promptno blago se je trgovalo po 315. Dinar je na mednarodnem tržišču oslabel Zato je bila na zagrebškem deviznem tržišču čvrstejša tendenca Tečaji vseh deviz so poskočili. Narodna banka je intervenirala in pokrila povpraševanja v posameznih čekih. Skupni promet v devizah je znašal 8.5 milijona dinarjev. Notirale so devize: Dunaj 793.8—803.8, Berlin 1339—1349, Bruselj 256.5—260.5, Bukarešta 25.65—26.65, Italija izplačilo 227.05—229.45, London izplačilo 273.31—275.31, ček 273.25—275.25, Newyork ček 56.17 in pol — 56.77 in pol Pariz 215—219, Praga 166.64—168.64, Praga ček 0—167.6, Švica 1090.5—1098.5, ček 1090—1098; valute: dolar 55.45—56.05; efekti: Eskomptna 119—120, Poljo 18.5—20, Kreditna Zagreb 133—135, Hipo 64—64.5, Jugo 108—109, Ljubljanska kreditna zaključek 215, Obrtna 78—79.5, Praštediona 950—955, Slavenska 50—0, Srpska 144—146; industrijski: Šečerana 430—345, Isis, 65—72, Nihag 0—39, Gutmann 290—300, Slaveks 140—148, Slavonija 43—45, Trbovlje 330—335, Vevče zaključek 125; državni investicijsko 77—78, agrarne 45—48, Vojna škoda, promptna 315—316, za januar 312—315.5, za februar 289—295.

BEOGRAD. Devize: Dunaj 798.5—799.5 Berlin 1345—1347, Budimpešta 0.0795, Bruselj 257—258, Bukarešta 27.50, Italija 228—228.40, London 274—274.35, Newyork 56.40 in pol — 56.40 in tri četrt, Pariz 214.75—215.75, Praga 167.6—167.7, Curih 1093

CURIH. Beograd 9.15, Berlin 123.10, Newyork 517.25, London 25.11, Pariz 19.60, Milan 20.86, Praga 15.325, Budimpešta 0.007240 Bukarešta 2.385, Sofija 3.775, Dunaj 73.

TRST. Efekti: obligacije Julijske Krajine 67.30, Živnostenská 276, Assicurazioni Generali 7335, Oceania 160, Split cement 438. Devize: Beograd 43.80 — 44.10, Dunaj 346 — 356, Praga 73.25 — 73.75, London 120.05 — 120.10, Pariz 93.50 — 94, Newyork 24.65 — 24.80, Curih 477 — 480. Valute: dinarji 43.25 — 44, dolarji 24.60 do 24.75, 20 zlatih frankov 94 — 97, zlata lira 478.68.

DUNAJ. Beograd 12.49 — 12.53, Berlin 168.40 — 168.90, Budimpešta 99.03—99.33, Bukarešta 32.325 — 32.525, London 34.3275 do 34.4275, Milan 28.55 — 28.67, Newyork 707.55 — 710.05, Pariz 26.76 — 26.92, Praga 20.9425 — 21.0225, Varšava 83.15—83.65, Curih 136.75 — 137.25, Sofija 5.02 — 5.06; dinarji 12.44 — 12.50, dolarji 709 — 713.

PRAGA. Beograd 59.725, Berlin 803.50, Curih 662, London 163.625, Milan 135.80, Newyork 33.70, Pariz 128.05, Budimpešta 4.70, Dunaj 4.76.

BERLIN. Beograd 7.425, London 20.355, Newyork 4.195, Pariz 15.91, Praga 12.413, Curih 81.04, Dunaj 59.15, Milan 16.92.

LONDON. (Opoldne). Beograd 274, Pariz 127.75, Newyork 485.25, Italija 120.25, Dunaj 34.3, Praga 163.81, Švica 25.09.

NEWYORK (zaključno 29. t. m.) Beograd 1.77 in pol, Pariz 374, London 485.25, Italija 4.03 in tri četrtinke, Dunaj 14 in ena osminka, Švica 19.35 in pol.

Sport

Zimski nogometni turnir v Ljubljani

Po posredovanju podsavez. predsednika g. majorja Jakliča je dobil LNP deloma darovan krasen pokal od tvrdke Krisper, za katerega bo LNP razpisal zimski turnir. — Turnirskega tekmovanja se bo moral udeležiti vsak ljubljanski klub; tekme se vrše po cup-sistemu t. j. kdor izgubi izpade iz nadaljnega tekmovanja.

Pare in igrišča, na katerih se bodo odigrale tekme, bo izžrebal p. o. LNP. Namen tega tekmovanja je jasen. S tem je dana možnost, da se naše klube dvigne vsaj nekoliko iz zimskega spanja ter se jih pripravi na bodočo nogometno sezono, ki se bo glasom službenih zaključkov LNP otvorila v zgodnji spomladi.

S tem turnirjem in s pokalnimi tekmami bo dana našim klubom prilika večjega sportnega udejstvovanja kot doslej. Istočasno pa tudi pričakujemo, da bodo znali naši klubi in sportna publika ceniti slične prireditve, posebno pokalne tekme, ki vzbujajo n. pr. na Dunaju in Angleškem večji interes kot prvenstvene tekme same.

Krasen pokal bo v prihodnjih dneh razstavljen v izložbi tvrdke Krisper na Mestnem trgu.

Službene objave LHP. (Iz seje u. o. dne 18. t. m.) Mladinska pokalna tekma se odigra spomladi 1926. Verificirane so s pravom nastopa kot sledi: za TKD. Atena Albina Godler 21. XI. in za ISSK. Maribor Regina Kuntner 12. XI. t. l. Fridi Zanner ASK. Primorje se gl. obč. pravilnika t. IV. § 10 dovoljuje takojšen nastop v prijateljskih in internacijonalnih tekmah. Glavna skupščina se vrši dne 17. januarja 1926. ob 10. dop. v Emoni. Dnevni red se še objavi. Prihodnja seja u. o. dne 9. januarja 1926. — Tajnica.

Novi savezni kapetan. Na zadnji seji JNS je bil izvoljen za saveznega kapetana dr. Miroslav Pandaković. «Jutarnji List» meni, da dr. Pandaković najbrže ne bo sprejel tega mesta. Vzrokov za to ne navaja.

S. K. Ilirije nogometna sekcija. V slučaju ugodnega vremena se vrši na praznik 1 januarja ob 14.30 nogometni trening na igrišču za I. moštvo in II. skupino. V nedeljo 3. januarja ob 15. uri prijateljska tekma z ŽSK. Hermes. — Načelnik.

ASK. Primorje : SK. Železničar. Za nedeljo se pogaja Primorje z znanimi zagrebškimi Železničarji, kateri so si v zadnjem času pridobili velik renome. Pred nekaj tedni so celo zmagali nad Haškom s 5 : 4. V slučaju, da se Železničarji vabilu Primorja ne odzovejo, odigrata prijateljsko tekmo Primorje in Jadran, na igrišču ob Dunajski cesti ob 14.

Zagreb : Beograd. Za tekmo Zagreb : Beograd je zagrebško moštvo sestavljeno nastopno: Mihelčič-Vragović, Dasović-Hitrec, Rupec, Remec-Babić, Pasinek, Mantler Buble, Giller. Rezerve: Savasz, Marjanović, Premrl, Perška, Kunst. Kakor se vidi, je moštvo sestavljeno samo iz igračev Gradjanskega. Podsavezni kapetan Rupec je izjavil novinarjem, da ve, da ta enajstorica ne predstavlja najboljšega moštva Zagreba, z ozirom na zadnje tekme zagrebških klubov pa da je moral nominirati to moštvo. Tekmo bo sodil g. Fabris.

A : B timu. Na poziv JNS je odredil LNP., da se odigra na dan Sv. treh kraljev tekma med izbranima timoma Ljubljane. Moštvi podsavezni kapetan g. Rajgelj ni še sestavil, predvidoma pa ostaneta isti, ki sta bili svoječasno odrejeni za trening-tekmo dne 1. t. m.

Turistovski klub «Skala» priredi skupni izlet s Silvestrovim večerom v pensionu «Grintovec» v Preddvoru pri Kranju. Odhod v četrtek zvečer. Dobrodošli vsi prijatelji «Skale». — Odbor.

Zimski tenis. Ker je vsled nepričakovanih ovir odpadel napovedani sestanek interesentov za zimsko tenis igranje, sklicujemo ponovno in nepreklicno tozadevni sestanek na soboto 2. I. 1926. ob 18. uri v damsko sobo kavarne «Emona», v svrho skupnega dogovora. — Akcijski odbor.

Božična plavalna tekma v Seini. Pri letošnji božični plavalni tekmi v Parizu je startalo kljub izredno mrzli Seini 18 plavačev, med njimi Madžar Dukasz, ki je leta 1923. in 1924. zmagal pri tej tekmi. Kakor večina njegovih tovarišev pa je tudi Dukasz kmalu odstopil. Prvi je bil Francoz Bleuze v 2 min. 14 sek. Sledila sta Bonnet in Zwahlen. Temperatura vode je bila dve stopinji nad ničlo.

Novoletni pozdravi naših vojakov

Srečno in veselo Novo leto žele slovenski fantje-vojaki svojim staršem, sorodnikom in znancem, vsem slovenskim dekletom ter čitateljem in čitateljicam »Jutra«.

Zagreb, zanatlijska četa: Karel Verbič iz Vrhnike, Valentin Bedžuh iz Ježice, Ignac Učakar iz Most pri Ljubljani, Josip Kobal iz Logatca, Janko Malović iz Novega mesta, Anton Urh iz Begunj, Adolf Butija iz Ormoža, Avgust Pučnik iz Ptuja, Alojz Kolenc iz Žirov, Anton Supan iz Nomenja, Anton Polajnar iz Križ, Matevž Vadnjal iz Borovnice Anton Šimenc iz Korena, Peter Mejač iz Komende, Alojz Naglič iz Kranja, Vinko Dolen iz Steničnega pri Kranju, Andrej Vodnjav iz Sp. Gorij, Miha Kobal iz Mevkuža, Viktor Rakovec iz Polšice, Pavel Resman iz Zg. Otoka, Janez Mazi iz Kranja, Anton Brodar iz Dolenje vasi.

Kraljevica, podčastniki torpedov T 1, T 2. in T 3: Metod Babič, vodja II. razreda, narednik, podnarednik, in tehniški podčastniki: Konrad Bakovnik, Gustav Varl, Joško, Roter, Vinko Korene, Ferdo Smrekar, Milovan Kandušar, Karol Plostajner, Adolf Milošič, Janko Ocepek, Franjo Mareš, Rudolf Leban, Angelo Fakin ter ostali slovenski mornarji naše vojne mornarice in orožniška postaja Kraljevica: postajevodja žand. narednik II. razreda Severin Puc in Pavel Skok.

Slavonski Brod, železniška komanda: Rudolf Kolarič, Franjo Gačnik, Leopold Knez, Ivan Vozel, Mrežar, Leopold Cestnik, Franjo Princ iz Trbovelj, Stanko Dolanc, Jože Zupan iz Hrastnika, Martin Kovač, Alojz Vidović, Peter Poličar, Anton Aljančič, Grčar, Čop, Čeh.

Šibenik, podoficirji: Skalicki Bruno, Viktor Krnelj Herman Čop, Franc Draksler, mornarji I. razreda Viktor Havliček, Franc Mohar, Franc Primec, gojenci brodarske podoficirske šole: Hubert Oroszy in Karol Glažar iz Vrhnike, Stanko Sicherl iz Trzina Franjo Hussu, Josip Trpin, Franc Novak iz Ljubljane, Joško Pavlin iz Rajhenburga, Perdo Kocovan iz Celja, Herman Vrečko iz Trzina, Tone Rakovc iz Kranja.

Boka Kotorska, podčastniki torpednega tečaja: Julij Legat, Konrad Kolšek, Toni Gliha Srečko Križanic, Robert Ahman, Karel Kos, Ivo Vujanić Ljubomir Šimera, Igo Glavić in Ludvik Peček. Podčastniki na brodu »Labud«: Velizar Sredojević, Milan Velkavrh, Stanko Češnovar, Mirko Zabovnik, Adolf Ažman in mornarji: Franjo Kolar, Franjo Berdavs, Anton Golc, Štefan Kaloper, Anton Jakovinc. Mornarji intendantskega slagališta mornarice v Tivtu: Josip Kraševec, Janez Kraševec iz Vrhnike, Alojz Kraševec iz Danj pri Ložu, Jaroslav Kohl iz Studenic, Pranjo Simič iz Gamelnov, Franc Noč iz Breznice, Anton Mežnarec iz Vrbe, Franc Pajnič iz Ribnice, Ignac Drobež in Stanko Jereb iz Ljubljane, Toman Schweiger, iz Tržiča, Franc Šeme iz Slivnice, Josip Verač iz Ljutomera, Josip Rakuša iz Male Nedelje, Janez Novak iz Ljutomera, Anton Bradaška iz Kranja.

Kočane, I. bataljon 23. pešpolka ob bolgarski meji: podnarednik Franc Golob, kaplari: Alojz Strle, Franc Škoda, Jože Kraševec, Anton Šekoronja in redovi: Martin Struc, Anton Pečolarm, Avgust Breznik, Franc Lakner, Rudolf Fišer, Rudolf Klun, Alojz Lepše, Franc Oder.

Negotin, podčastniki II. bataljona 20. polka narednika Ivan Karič, Josip Potočnik in Anton Grosek ter podnarednika Mato Bilič in Josip Cmrečki.

Čuprija, art. podoficirska škola: Slavko Juršič iz Maribora, Alojz Novak, Ljudovik Krčmar, Franc Korošak, Milan Jureš in Franc Damiš iz Ljutomera, Anton Marinčič in Ludvik Šiller iz Ljubljane, Franc Jurc iz Štor pri Celju, Rudolf Bajde iz Celja, Avgust Frangeš in Jakob Radica iz Pragerskega, Zvonko Štih iz Trbovelj.

Priština, slovenski fantje 31 pešpolka na Kosovem polju: Peter Šterk, Rudolf Metež, Peter Rade, Julij Staudohar, Anton Novak, Franc Muc, Jurij Fortun, Josip in Ivan Simonič ter Peter Žagar vsi z Belokrajine.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 30 decembra 1925. — Ljubljana, 306 m nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavine mm
Ljubljana	7.	765·9	9·0	jug	obl.	
Ljubljana	14.	765·1	10·2	sev. zap.	"	
Ljubljana	21.	765·5	9·3	zap.	"	
Zagreb	7.	764·3	9·0	"	več. jas.	
Beograd	7.	765·2	10·0	brezv.	"	
Dunaj	7.					
Praga	7.					
Inomost	7.					

Solnce vzhaja ob 7·39 zahaja ob 16·28, luna vzhaja ob 17·50 zahaja ob 7·49.
Barometer stanovit, temperatura visoka.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Oblačno, deževno, toplo. Viharni zapadni vetrovi.

Iz življenja in sveta

Silvester pod policijskim nadzorstvom

Dunaj, 30. decembra.

Vsi stari dunajski gostači, fantje, ki ste včasih študirali na Dunaju, bandali po Kerntnerici in zavijali v prijazne dunajske lokale, — ali se še spominjate, kako se je včasi dalo poveseljačiti sredi dunajske purgarske prostodušnosti in proslaviti slehernega patrona, kateremu je pratika prisodila poseben titulus za veseljačenje: karnevala, binkoštni ali velikonočni ponedeljek, ali pa Silvestra. Da, prav posebno še Silvestra!

Kako se je nekdaj silvestrovalo na Dunaju, popivalo in kolovratilo vso noč naokrog! In po prevratu, ko sta šla k vragu cesar in monarhija, kako so znali Dunajčani s pomočjo radovednih tujcev, verižnikov in vsakojakih valutnikov zasukati Silvestra! . . . Toda leta minevajo, svet se pričenja izpametovati in tudi dunajska policija pričenja skrbeti za omejevanje dunajskega veseljačenja. Letos je kratkomalo stavila Silvestra pod kuratelo . . .

Novine namreč objavljajo naslednji razglas dunajskega policijskega ravnateljstva: Letošnje Silvestrovo bodi manj razposajeno kakor zadnja leta! Posebno na ulicah ne bo policija trpela nikakega kolovratenja. Zabranjeno je postajanje na ulicah, korakanje v vrstah, zbiranje na prostem in sploh vse, kar ovira normalen promet. V glavnih ulicah se je strogo držati predpisanega cestnega reda. Izgredniki bodo aretirani in kaznovani; motilci miru na cestah, balkonih in oknih bodo za svoje početje odgovarjali na policiji. Prepovedano je nadlegovanje potnikov, prepevanje in muziciranje, dovoljeno pa samo tisto, kar spada v okvir dostojnega obnašanja . . .

O ti ubogi dunajski Silvester! Kam pa naj gredo veseli Dunajčani z židano voljo, s katero so v Silvestrovi noči vajeni sprejemati novo leto, pa četudi od prevrata dalje ne more Dunaju nikoli več vrniti stare sreče in starega sijaja! Včasi se je Dunaj košatil v prestolniški slavi habsburške monarhije, zdaj pa mu policijska direkcija potom novinskih razglasov pričenja odmerjati silvestrovanje in veseljačenje vobče. Toda ukoreninjene navade se seveda ne dado kar tako odpraviti, zato je pričakovati, da bodo na novoletni dan vsi dunajski zapori natlačeno polni. To utegne biti svojevrsten novoletni dunajski špas — kaj pravite vi, nekdanji dunajski gostači, ki silvestrujete širom mile domovine?

Proces radi balzamiranja trupel Franca Ferdinanda in njegove žene Zofije

Na Češkem se je te dni končal zanimiv proces, za katerega je dala povod smrt nadvojvode Franca Ferdinanda in njegove žene. Takoj po sarajevskem atentatu, dne 28. junija 1914, je bil pozvan v sarajevsko bolnico ondotni zdravnik dr. Pavel Kaunić. Ukazano mu je bilo, da mora balzamirati trupli nadvojvode in njegove žene, seveda proti plačilu. Dr. Kaunić se je takoj lotil posla in je natančno izvršil predpisano delo. Nagrade pa ni bilo od nikoder. Pozneje je bil v vojaški službi na fronti, kjer je takisto zaman čakal na zasluženo plačilo. Ko je končala svetovna vojna in je prevrat razdejal dvojno monarhijo, je bil dr. Kaunić še vedno praznih rok in se je radi dogovorjene odškodnine obrnil na odvetnika drja. Jaroslava Thurna, oskrbnika otrok Franca Ferdinanda in Zofije Hohenberške.

Dr. Thurn je poslal odgovor, ki je zdravnika osupnil. Izjavil je, da je vršil dr. Kaunić s tem, da je balzamiral trupli nadvojvode in njegove žene, samo svojo zdravniško dolžnost. Toda dr. Kaunić je leta 1914. služboval kot asistent v deželni bolnici za Bosno in Hercegovino in torej ni bil niti vojaški, niti državni uradnik, zato je imel pravico zahtevati odškodnino na račun pogrebnih stroškov. Advokat nadvojvodovih otrok pa se je upiral tej motivaciji do skrajnosti. Odbijal je vztrajno vse Kauničeve zahteve ter vedno iznova zatrjeval, da je bil dr. Kaunić kot zdravnik javni uradnik, ki je bil dolžan izvršiti balzamiranje na višji ukaz. Pri tem se je dr. Thurn opiral na neki avstrijski zakon iz l. 1835, in se skliceval tudi na to, da pogreb prestolonaslednika in njegove žene ni bil privatna, marveč državna zadeva, ki se je tikala krone, države in vojske. Končno je dr. Thurn navajal, da je zdravnik dr. Kaunić že itak prejel zasluženo nagrado s tem, da je bil odlikovan z redom Franca Jožefa, katerega mu je podelila dunajska vlada.

Tožba se je vlekla in vlekla in ni hotela dolgo končati. Tekom razprave se je nakopičil na sodišču ogromen material. Okrožno sodišče v Litomericah je sedaj izreklo razsodbo. Izjavilo je, da je izvršil dr Kaunić balzamiranje trupel kot zasebnik, radi česar mu pripada dogovorjena nagrada. Pogreb nadvojvode in Zofije Hohenberške je plačal dotacijski fond avstrijske države, nasledniki Franca Ferdinanda in njegove žene pa morajo plačati balzamiranje iz lastne blagajne. S to odločitvijo je stvar sedaj zaključena in poravnana.

Ponarejeni francoski tisočaki

Že leta in leta ne pomni Evropa tako senzacijonalne afere s ponarejenim denarjem kakor je sedanji primer s falsifikati francoskih bankovcev po tisoč frankov. Zadeva je spravila na noge ves policijski aparat v Haagu, Amsterdamu, Parizu, na Dunaju in v Budimpešti. Nobenega dvoma ni več, da gre tu tudi za spretno premišljen politični komplot, ki je v prvi vrsti naperjen proti Franciji. Falsifikatorji so se vrgli na delo baš tedaj, ko je nastopila za francoski denar težka kriza. Na ta način so odvrnili od sebe pozornost in nakana jim je lažje uspevala.

Kako dalekosežnega pomena je zadeva, se vidi tudi iz tega, da je prispel francoski poslanik George Clinchent že sedaj v Budimpešto, dasi so ga pričakovali šele v januarju. Prišel pa ni sam, pripeljal je s seboj še dva detektiva, ki bosta pomagala zasledovati ponarejevalce in njihove pomagače. Madžarska vlada je hočeš-nočeš morala dati dovoljenje, da stopi francoska policija na njena tla. Pariški kabinet je izjavil, da polaga na madžarski manever za rušenje franka največjo važnost, ker pomeni direkten napad na francoske finance. Francoska banka v Parizu je že pred par meseci ugotovila, da se nahajajo v obtoku ponarejeni tisočaki. Falsifikati pa so brez obvestila javnosti izginili iz prometa. Banka jih je uničila, ne da bi hotela vznemirjati prebivalstvo. Francoska kriminalna policija je namreč smatrala, da gre le za skromen poskus falsifikatov. Šele v zadnjem času je dognala, da je že večje število ponarejenih bankovcev v prometu. Uvedla je energično akcijo in v Haagu se je res posrečilo in flagranti ujeti razpečevalce denarja.

Da ima stvar politično ozadje, radi katerega se boje Madžari blamaže pred svetom, dokazuje izjava budimpeštanske vlade, ki je sporočila v Pariz, da smatra falsifikatorje za čisto navadne zločince, katerim ne bo prav nič prizanašala. Obenem pa je prišla iz Haaga vest, da je polkovnik Jankovics pri zaslišanju priznal, da je bil s svojima drugoma v službi politične misije in da imajo svoje prste vmešane madžarski desničarski politiki.

Medtem je tudi haaška policija poslala v Budimpešto svoje agente. Nizozemsko poslaništvo v Budimpešti se enako pridno udeležuje preiskave in pomaga pojasniti zapleteno zadevo. Za sodelovanje v zasledovanju krivcev je bila naprošena tudi dunajska policija, ki je opremljena posebno dobro s tozadevnimi pripomočki.

Po najnovejših verzijah so falsifikati dovolj pomanjkljivi, da jih vešče oko lahko loči od pristnih bankovcev. Merkurjeva glava je na njih nejasna in tudi vodni tisk je nepopoln. Velikanska pa so morala biti sredstva, s katerimi so razpolagali falsifikatorji, da so uredili podjetje za ponarejanje. Tozadevni izdatki se cenijo na več sto milijonov kron.

Marszowski in Mankovics sta potovala na Nizozemsko z rumunskimi potnimi listi. Pasoš Marszowskega se je glasil na ime Jurija Meliusa, tvorničarja iz Marmaroša-Szigeta, potni list Mankovicsa pa na ime Jurija Metza iz istega kraja.

Jankovics je imel ob aretaciji pri sebi zalepko z naslovom Francoske državne banke in kuverte drugih francoskih denarnih zavodov. Pri njem se je tudi našel naslov Jurija Metza v Amsterdamu. Nizozemska policija sumi, da se nahaja na njenih tleh še četrti pomagač razpečevalcev, ki pa se drži v skrivališču. Baje je ta gospod neki natakar iz kavarne «Belvara» v Haagu, ki je nagovarjal Jankovicsa vedno z «gospodom grofom». Natakar je baje vzdrževal zveze z balkanskimi deželami. Originalne blankete za brzojavko, ki je opozarjala Jankovicsa na pretečo nevarnost in ga pozivala nemudoma domov, ne more policija v Haagu izslediti nikjer. Baš to pa meče na aretirane Madžare čudno luč in dopušča dvom, da bi bili trije razpečevalci na Nizozemskem brez pomagačev.

Vode naraščajo

K «Jutrovim» poročilom o katastrofalnih poplavah na Sedmograškem in v Nemčiji nekaj podrobnosti:

Poplave so povzročile velikansko gmotno škodo. Na tisoče hiš je porušenih, na desettisoče ljudi nima strehe. Narastle reke so porušile mnogo mostov, razdelale so brzojavne in telefonske zveze ter povzročile zastoj v železniškem prometu.

V občini Keresztes na Sedmograškem so ljudje pred naraščajočo poplavo plezali na strehe. Toda voda je narasla tako visoko, da jim je grozila tudi tu in odtirala seboj več nesrečnih žrtev. Posebno tragična je bila usoda peteroglave družine, ki se je enako skušala rešiti z begom na streho, a nesreča je hotela, da je v hiši obenem nastal ogenj. Ker je torej družini grozil pogin od valov in plamenov, sta oče in mati z otroki vred skočila v vodo in so jih valovi požrli.

V mestu Tordi so valovi odnesli zibko, v kateri je jokal majhen otrok. Treščili so z zibelko parkrat ob kamenje s tako silo, da se je razbila, otrok pa je utonil. Obupana mati ni mogla nič storiti za svojega dojenca.

Posebno obilno škodo so napravile vode med mestoma Gyula in Gyulavari. Tu je utonilo v valovih nad 2000 repov goveje živine. V okolici Szamosa in Nade leži sedem občin pod vodo, številni kraji pa so poplavljeni do polovice. Doslej je zahtevala povodenj okolu 50 človeških žrtev.

Težke so tudi posledice povodnji v Nemčiji. V Schwarzwaldu na južnem nemškem ozemlju so reke tako narasle, da se je moral ustaviti ves promet. Reka je pri Masau narasla za en meter, pri Meinheimu pa za poldrugi meter. V Kölnu so morali radi naraslih voda izprazniti vse kleti, ker je voda naraščala vsako uro za 6 cm.

Tudi na Nemškem ni ostalo samo pri povodnji, ampak je tudi tod razsajala uničevalna moč plamenov. V času najhujše povodnji je na treh krajih nastal ogenj, ki je bil radi vetra tem opasnejši in strašnejši in je bilo gašenje čisto onemogočeno. Požar je uničil poleg hiš tudi velika žitna skladišča. O človeških žrtvah pa iz Nemčije še ni poročil.

Ko se poslavljate

od starega leta, se poslovite tudi od skrbi, ker bo tudi v novem letu omogočila nakup dobrih in najboljših oblačil pod tako ugodnimi pogoji, kakor doslej vsakomur tvrdka

Drago Schwab – Ljubljana

Že 50 let

uživa

Schmoll Pasta

svoj svetovni glas kot najboljša krema za čevlje. 7161 a

Ona da čevljem globok in trajen sijaj ter hkrati ohrani in vzdrži usnje mehko.

Dobi se v vseh barvah.

Naša zemlja miruje?

Pred nekaj tedni je v Londonu izšla senzacijonalna knjiga; njen avtor je v Londonu dobro poznani pisatelj Charles Ford, ki se udejstvuje tudi na polju astronomije. Fordova knjiga je vzbudila v angleškem dnevnem tisku veliko zanimanje, čeprav si kritika ni na jasnem, v katero vrsto ljudi naj bi štela Charlesa Forda: med genije ali med norce. Zakaj na sleherni strani nenavaden knjige se opaža, kako točna je francoska rečenica: les extrêmes se touchent, in čitatelj si v resnici ne more biti na jasnem, da li je delo pisano duhovito ali glupo. Avtor je s svojo publikacijo, v kateri odločno zagovarja najabsurdnejše trditve, očividno hotel vzbuditi vihar protestov in ugovorov in tako pripomoči svoji knjigi do senzacijonalnega uspeha. Charles Ford zatrjuje namreč, da so tako Galilei, Kopernik in Kepler kakor tudi vse sodobno človeštvo v pogledu nazorov o vsemirju v velikanski zmoti. Cela teorija moderne astronomije je po njegovih izvajanjih pogrešna in zgrajena na docela netočnih premisah. Njegova (namreč Fordova) misija je, popraviti to stoletno pogreško, odpreti ljudem oči in dokazati, da je sloviti Galilejev izrek nesmiseln in napačen. Zemlja se ne suče okrog svoje osi (pravi Ford), zvezde stalnice sploh ne eksistirajo in razmerje med našo zemljo in ostalimi dozdevnimi solnčnimi planeti je povsem različno od onega, ki se pravzaprav ne more imenovati niti astronomska študija niti roman, ki pa je vendar oboje hkrati. Pisal jo je, kakor je iz slehernega stavka razvidno, z neverjetno domišljijo obdarjeni fantast, ki se v tem oziru more primerjati le z Wellsom i s Flammarionom. Vsa snov tvori konglomerat ostroumnega opazovanja in bedastih sofizmov. Z občudovanja vredno marljivostjo je Charles Ford nanizal v svoji knjigi vse mogoče in nemogoče dokaze, s katerimi hoče raztrgati sodobno znanstveno sliko vsemirja. Pri tem se poslužuje precej oporečne metode: kot bazo svoje teorije postavlja astronomske in meteorološke pojave, kojih vzroki znanstveno danes še niso doznani in so vse prej kakor verodostojni.

Kakor že omenjeno, trdi Charles Ford, da je nauk o gibanju zemlje zgodovinska pogreška. Naša zemlja da se ne suče niti okrog svoje osi niti okrog solnca ter absolutno miruje v vsemirju. Nebeški svod je po njegovem naziranju ogromna kupola, sestavljena iz nepozne materije. Zvezde stalnice so luknjice na tej kupoli, skozi katere prodira svetloba drugih svetov v atmosfero naše zemlje (!!). Luna in sedmero planetov, ki se vsi nahajajo znotraj te kupole, so našemu planetu več stokrat bližji, kakor zagotavljajo moderni astronomi na podlagi napačnih računov in nesmiselnih hipotez.

Oni drugi svet, ki se nahaja onstran nebesne kupole, pošilja k nam svoje poslance, to so kometi, meteori in meteoriti. Le - ti dospo v območje naše zemlje skozi že omenjene luknjice (kakopak!), ki so (menda nalašč zanje) pripravljene v nebesni kupoli. Ostali solnčni sistemi, o katerih ne bomo nikdar mogli neposredno zaznati česa bistvenega, so neprimerno mlajši in mnogo bolj zdravi kakor naša starikava zemlja, ki tvori v vesoljstvu nekak samoten, od vseh strani zapuščen otok. Mi in naša zemlja, pravi Charles Ford, smo od mladih in zdravih zvezd za vekomaj ločeni, podobno kakor gobavci od zdravih ljudi.

Naj bo dovolj. Iz vsega, kar smo zgoraj podali iz šarene Fordove knjige, bo čitatelj spoznal, da ima Fordova teorija mnogo sličnosti z nazori starih Kaldejcev, ki so učili, da je nebeški svod kovinska kupola, na kateri se bleste zlate glavice v kupolo zabitih žebljev — zvezde. Moderno astronomijo Charles Ford, kakor vidimo, enostavno negira. Vsa neizmerna obilica nebesnih pojavov, ki jih je mogoče razlagati le, če predpostavljamo gibanje naše zemlje okrog njene osi in okrog solnca, vsi ti pojavi za gospoda Forda — ne eksistirajo. Toda če abstrahiramo vso glupost, ki je nagromadena v Fordovi knjigi, moramo avtorju priznati vsaj eno: da je znal svoje gluposti spraviti v nekak sistem. Gospod Ford, kojega astronomski nazori so zreli za blaznico, bi morda žel uspehe, če bi postal — pesnik.

× *Italijanska kraljica-mati okreva.* Italijanska kraljica-mati Margerita, ki je nenadoma zbolela in katere stanje je bilo že skrajno resno, je to pot ubežala smrti. Njeno zdravstveno stanje se obrača na bolje in zdravniki se nadejajo, da bo popolnoma okrevala.

× *Poskus samomora ruskega pesnika.* Iz Moskve poročajo, da je poskušal ruski pesnik Sergej Jesenin dne 28. decembra izvršiti samomor v Leningradu. Zdravniki so mu pravočasno rešili življenje.

× *Božični novorojenčki.* Na Sveti dan je bilo v Londonu rojenih dvajset otrok v raznih porodnišnicah. Vodstva bolnišnic so obdarovala novorojenčke in matere.

× *Zvest do smrti.* Ko so v Pensnettu na Angleškem pokopali staro gospo, je prišel na pokopališče njen beli psiček in se vlegel kraj groba, kjer je ostal več dni in se ni dotaknil hrane in vode. Nikogar ni pustila zvesta žival h grobu. Končno je bil ubogi pes tako izstradan, da ga je morala policija ustreliti.

× *Smrt dveh artistov v cirkusu.* V Bruslju sta prošle dni na grozovit način končala dva cirkuška artista. Moža sta se producirala na vrvi, ki se je nenadoma utrgala. Artista sta padla v strmo globočino. Mlajši, kateremu je bilo 22 let, je obležal na mestu mrtev, starejši pa si je zlomil obe nogi in je zadobil težke notranje poškodbe. Kmalu potem, ko so ga prepeljali v bolnišnico, je tudi on izdihnil.

× *Vlom v banko.* V pondeljek ponoči so vdrli neznani zlikovci v prostore Kronske banke v Komarnu na Slovaškem. Razbili so železno blagajno in odnesli iz nje 215.334 češkoslovaških kron, nakar so pobegnili. O vlomilcih manjka še vsaka sled.

× *Ponarejevalci bankovcev.* V Haagu in Amsterdamu so prijela nizozemska oblastva tri Madžare, ki so osumljeni, da so ponarejali bankovce. Kakor razvidno iz papirjev, je eden od njih 49letni Arestida Jankovits, ostala dva pa sta baje novinarja, in sicer 32letni dr. György Marsovszky in 24letni György Markovits. Aretacija obeh zlikovcev v Amsterdamu se je izvršila pol ure, preden sta jo nameravala popihati z letalom domov na Madžarsko. Policija je ugotovila, da je troperesna deteljica večinoma ponarejevala in razpečavala novčanice po tisoč francoskih frankov, ki so precej dobro uspeli. Domnevajo, da je leglo tolpe v Budimpešti, kjer se nahaja cela tvornica za ponarejanje bankovcev. Pravijo, da je v zadevo zapletenih več uglednih oseb, ne samo Madžarov. Glavni krivec je najbrže prijeti Jankovits, ki je prenašal falzifikate iz Budimpešte v Holandijo.

× *Nikolaj Nikolajević opasno zbolel.* Iz Pariza poročajo, da je bivši generalisimus ruske armade, veliki knez Nikolaj Nikolajević zbolel in da je njegovo stanje zelo opasno.

VAN KASTER CACOA

Dve hčeri

Ukrajinska narodna pripovedka.

Živel je nekoč človek s svojo ženo in sta imela dve hčeri: ena od njiju je bila njegova, druga pa njena. Obe deklici sta šli neki večer v sosedno hišo prest. Očetova hči je predla pridno, materina pa se je neprestano šalila in igrala s fanti in ko je prišel čas, da se vrneta domu, je prosila svojo sestro, da ji da nekoliko od svoje preje. Kar je dobila od sestre, je nesla materi, ta pa je mrmrala in bila nezadovoljna, ker sta obe prav malo napredli.

Zato sta se sestri sprli. Drugi večer sta šli zopet k sosedu. Očetova hči je zopet pridno predla in mislila sama pri sebi: danes ne dam Katrici ničesar od svojega konca, pa jo bo mati pošteno ozmerjala.

Ko sta se še pred zoro vračali domu, je nesla očetova hči zelo mnogo napredenega konca in izgotovljene preje. Na potu pa sta morale preko žive meje. Zato je postavila očetova hči prejo na tla v bližini prelaza, skočila je preko meje in je hotela potem prijeti za svoj sveženj, da ga prenese. Ali Katrica je bila hitrejša, zagrabila je sveženj s predivom in spretno skočila preko meje.

Ko je pritekla domu, je izročila vse skupaj materi in se pohvalila, da je danes mnogo napredla, za sestro Julko pa se je zlagala, da ni nič delala, ampak se samo zabaval s fanti.

Majka je stopila k Julki, jo natepla in je rekla potem očetu: »Zapovej ji, da se mi nikoli več ne prikaže pred oči!«

Stari je samo zamrmral: »Dobro, dobro,« ali storil ni tako, kakor mu je velela žena, ampak si je mislil: »Staro bo jeza minila in vse bo zopet tako, kakor poprej.«

Ali stara ni prav nič popustila in ko je videl stari, da se njena jeza ni polegla, je zapregel konje in odpeljal Julko v gozd.

Vozila sta se prav dolgo in konji so bili že vsi trudni, ona dva pa lačna. Starec je ustavil konje, da jih nakrmi in da tudi onadva nekoliko zavžijeta, ali Julka ni hotela ničesar okusiti in je samo plakala in molila na tihem k Bogu. Ko je tako plakala in se ozrla malo bolje po gozdu, je opazila v bližini majhen studenec, ki je bil ves obrasel z gosto travo. Studenček jo je tiho zaprosil: »Očisti me, lepa deklica, osvobodi me tega trnja in dračja, nekoč ti bom gotovo še potreben.«

Deklica, vajena poslu, se ni obotavljala, zasukala je rokave in kmalu potem je osvobodila studenec neprijetnega dračja. Potem je šla dalje.

Idoč naprej se je namerila na hruško, ki jo je prosila: »Očisti me, lepa deklica, osvobodi me mahu in srobota, ker bom sicer poginila.« In tudi tu je pokazala deklica svojo pridnost in je očistila hruško.

Ne daleč od tistega kraja je zapazila ležati zelo starega psa, ki je od lakote jedva še dihal. Ta jo je zaprosil: »Ljuba deklica, golobica moja, reši me in jaz ti bom v življenju še od velike koristi!«

Deklica mu je izprala rane, očistila ga, dala mu kruha, kar ga je imela še pri sebi in je šla dalje.

Medtem se je njen oče vrnil, ker je že nakrmil konje. Oba sta sedla na voz in krenila dalje. Vozila sta se dolgo, dolgo, globoko noter v gosti in temni gozd, zapeljala sta z glavnega pota in prispela do neke koče.

Tedaj je rekel oče: »Tu bova, ljuba hčerka, prenočila, zjutraj pa, če bog da, pojdeva dalje. Zdaj pa napravi ogenj v peči in leži mirno k počitku, jaz pa pogledam pri konjih in prinesem drva.«

Hčerka je storila, kakor je velel oče, ki je šel iz sobe, da prinese kruh in slanine, ki jo je prinesel zdoma.

Oba sta jedla z velik slastjo in oče je rekel: »Ostani kar tu, jaz moram še nekoliko ven, ti pa greš lahko spat.«

Potem, ko se je deklica najedla, je pomolila k Bogu in legla k počitku. Oče pa je šel na dvorišče, dolgo je nekaj delal, potem pa se je vrnil v sobo in ko je bilo okoli polnoči, je na skrivnem napregel konje in se odpeljal naglo domu, zapustivši deklico samo.

Ko je slišala Julka ropot, je mislila, da je to od vetra, ali stvar se ji je zdela vendar sumljiva in zato je šla ven pogledat. Prišedši na vrata, pa je opazila takoj, kaj se je z njo zgodilo, da je zapuščena v gozdu in da je zdaj sama. Zato je bridko zajokala in začela moliti.

Kmalu potem je pristopil k nji vrag, lepo oblečen, s črnim klobukom na glavi in ji je rekel: »Dober večer, deklica! Ako ti je dolgčas, pojdi z mano na ples!«

Ona se je prestrašila in odgovorila: »Kako bom plesala z vami, ko nimam niti čiste srajce. Poglejte, kako je umazana!«

On ji je odvrnil: »Takoj ti prinesem drugo.« In brzo je izginil. Skoro potem pa se je zopet vrnil, prinesel je čisto srajco in rekel: »No, zdaj pa pojdeva na ples.« Ona pa mu je odvrnila: »Ali rute tudi nimam!« On ji je brzo prinesel tudi ruto in čeveljčke in nogavice in sploh vse, kar je potrebovala. Dolgo je moral letati sem in tja, dokler ji ni vsega prinesel, a ko je bilo vse na mestu, je rekel zopet: »No, no, zdaj pa pojdeva na ples!« Ali ko jo je hotel objeti in odpeljati s seboj, je nenadoma zakukurikal petelin na ognjišču: »Kikiriki!«

Vrag se je prestrašil in pobegnil iz hiše in vso obleko z dragulji in kočijo in vsem drugim je zapustil deklici.

Zjutraj je sedla deklica v to krasno kočijo in se odpeljala po svetu. Dolgo se je vozila in plakala, ker še vedno ni mogla priti iz gozda. Tedaj se nenadoma prikaže pred njo pes in ji reče: »Jaz ti pokažem pot in te popeljem iz gozda, ker si me rešila smrti!«

In pes je tekel naprej, kazal ji je pot, kočija pa je vozila za njim. Zaradi dolge poti sta postala oba lačna in nikjer ni bilo ničesar jesti. Nenadoma sta začutila duh zrelih hrušk. Sledila sta duhu in prišla do hruške, ki jo je bila deklica očistila in ki je zato kmalu rodila prelep sad. Ko sta se približala drevesu, da nabereta hrušk, so začele krasne, zrele hruške same od sebe padati. Najedla sta se jih in jih mnogo odnesla s seboj. Potem sta prišla do studenca, sklonila se nad njim in se napila vode, ki je bila sladka kakor med. Naposled sta prišla v vas. Pes je tekel naprej in zalajal pod oknom: »Hov, hov, jaz vam to pravim: Starčeva hči je gospodična, starkina pa — psica!«

Starka je pritekla ven iz hiše, da vidi, kdo laja, ali ko je bila zunaj, je za-

Milica Ćanibegova

Tragedija lepe srbske učiteljice. Ponovna aretacija Halilbegovića.

Pred kratkim je bil v Skoplju ponovno aretiran in stavljen v okove eden najbogatejših in najuglednejših makedonskih begov, Čani Halilbegović.

Ta dogodek se je mnogo komentiral po vsej Južni Srbiji in je osvežil spomin na tragično smrt mlade srbske učiteljice Milice Denić, soproge Čanibegove. Vsi Skopljanci, tudi najmanjša deca vedo povedati o tem dogodku cele historije. Nič čudno, saj je dogodek tesno spojen z enim najpopularnejših meščanov Skoplja.

Iz fotografije in pripovedovanj je razvidno, da je bila Milica izredno krasno dekle. V Južno Srbijo je prispela iz starih mej. Makedonci, posebno Turki in Arnavti, verujejo, da je bilo usojeno, da pride v Makedonijo, od koder se več ne povrne. Tako je bilo baje zapisano v knjigi usode. Priprosti narod je spletel o njej in njenem možu mohamedanske vere cel roman. Tragedija, ki je silno misterijozna, je postala prava zagonetka, ki je sodišče še sedaj ni razrešilo, čeprav sta potekli od dogodka že dve leti.

Dejstvo je, da je bil bogati Čanibeg v Milico svoječasno silno zaljubljen. Nekateri trde, da ga je ljubila tudi ona, čeprav je bil vse prej, kakor lep in prikupljiv človek. Čisto verjetno! Tako v življenju, kakor tudi v fiziki se protivnosti privlačujejo.

Milica Denić in Čanibeg sta se poročila in nato mnogo potovala. On, baje slovno bogat, se ni brigal za stroške, kadar je šlo za lepo «kaurko», (kristjanko). Prepotovala sta vso Evropo, dober del Azije in Afrike. Posetila sta najslavnejša kopališča in letovišča in živela skrajno razkošno. Nato sta se vrnila v Skoplje, kjer ima Čanibeg celo vrsto hiš in veleposestvo. Neke noči pa je v tihi ulici turškega dela Skoplja nenadoma počil revolverski strel. Bilo je to čisto pred Čanibegovo hišo. Malo kasneje so našli Milico mrtvo, ležečo s prestreljenimi prsi na pragu. Tako vsaj so trdile Čanibegove priče, ki so hotele njega razbremeniti in dokazati, da je Milica izvršila samomor. Drugi pa so zopet odločno dvomili, da bi pred Čanibegovo hišo takrat sploh padel kak strel, s katerim naj bi se Milica sama usmrtila. Suma ni bilo mogoče zatreti, nakar je bil Čanibeg aretiran in obtožen kot ubijalec svoje žene. Toda Čanibeg se je krčevito branil in odbijal od sebe vsak sum. Dogodka ni bilo mogoče razjasniti. Nekateri zdravniki so na podlagi strjene krvi, ki je bila pravilno razlita na polnih prsih Miličinih, prišli do prepričanja, da se je Milica v resnici sama usmrtila. Ako bi jo po njihovem mnenju ubil kdo drug kje drugje in vrgel njeno truplo na ulico, kakor zatrjujejo drugi, potem bi ta strjena kri ne imela take oblike.

Na podlagi tega mišljenja je bil Čanibeg oproščen. Z njegovih nog so sneli okove in odšel je iz temnice, viharno pozdravljen in sprejet od številnih svojih prijateljev in znancev. Najnižji sloji naroda so sumljivo zmajali z glavo in govorili: «Tri milijone dinarjev ga je veljala pravda itd.» Toda višje sodišče je razsodbo prve instance razveljavilo, nakar je bil Čanibeg zopet aretiran. Jetniški kovač, ki mu je pred kratkim snel okove z nog, ga je okoval zopet v iste okove. V temnici čaka sedaj na obnovitev glavne razprave. Turki in Arnavti so odločno na njegovi strani in pravijo, da je vsemu kriva samo lepa «kaurka» (kristjanka), ki se je sama usmrtila, ker je prenehala ljubiti svojega moža. Kristjani so nasprotno odločno na strani Milice, ki je bila pravoslavne vere. Oni pravijo: «Milica je bila odločno proti temu, da bi si po turškem običaju zakrivala obraz in se je radi tega sprla z možem, ki jo je dal nato ubiti, sedaj pa se hoče rešiti z denarjem!»

Pri sodišču v Skoplju se nahajajo tri Miličina pisma. Na vsakem je nekaj vrstic: eno je naslovljeno na Čanibega, dve pa na njene starše. Milica je na vseh treh podpisana kot Denić Čanibegova. V njih zatrjuje, da ne more preboleti smrt nekega Halila in da gre zato prostovoljno v smrt. Prosi, naj se ji njen korak oprosti. Toda vsa tri pisma so starejšega datuma nego je njena smrt. A vendar so ta tri pisma, čeprav nekateri dvomijo o njihovi originalnosti, edina podlaga, na katero se more sodišče opirati. Važno vlogo igra v vsej stvari tudi zdravniško mnenje.

Ker pa igra v Macedoniji denar vsekakor mnogo večjo vlogo, kakor v vsakem drugem delu naše države in ker se tamkaj po denarju presoja in ceni tudi vrednost človeka, je popolnoma razumljivo, da zavzame Čanibeg v tamkajšnjih krajih zelo ugleden položaj. Ni ga kraja v Macedoniji, kjer žive Turki in Arnavti, da ne bi poznali Čanibega. Zato je popolnoma razumljivo, kako silno zanimanje vlada za novo glavno razpravo proti Čanibegu.

Sodišče zbira sedaj dokazni materijal in stoji pred izredno težko zagonetko in nenavadno delikatno stvarjo. Ali pa se sodnikom sedaj posreči razrešiti to zagonetko, je zelo dvomljivo. Najverjetnejše je, da ostane tragedija srbske učiteljice, krasotice Milice Denić, soproge najbogatejšega makedonskega bega Čanibega, še nadalje tajnost fatalne noči Skoplja, makedonske prestolice.

Javnosti, šolam, organizacijam!

Široka javnost vsaj v besedah obsoja grozno narodovo pijančevanje ter spremlja vsako antialkoholno akcijo s precejšn'o naklonjenostjo. Antialkoholni pokret pri nas ni nov, temveč bo kmalu star že 25 let. Kljub temu ni treznost nič napredovala — nasprotno je Slovenija vsak dan bolj zapita in krvava. Prizadeva se mnogostransko, da se alkoholizem omeji in popolnoma odpravi. Šola poizkuša storiti svojo dolžnost, človekoljubna društva žele celiti rane mnogim alkoholovim žrtvam. Kulturna, predvsem pa telovadna in športna društva stremijo obvarovati naš narod pred telesnim in duševnim propadanjem ter si prizadevajo dokazati javnosti, kako je njih delo usmerjeno proti alkoholizmu. I antialkoholne organizacije žele rešiti pri nas alkoholno vprašanje.

Napori so torej tu, uspehov pa ni — vsaj ne toliko, kolikor bi to odgovarjalo naporom.

Zakaj ni željenih uspehov?

Zdravniki, posebno oni, ki delujejo na polju narodovega zdravja, se dobro zavedajo velikega pomena protialkoholnega delovanja. Prepričani so tudi, da je vzrok vsem neuspehom v boju proti alkoholizmu nepopolnost in nekorenotost protialkoholnega boja.

Ali zamore javnost, ki z besedami pobija alkoholizem, sama pa pije, uspešno delovati proti alkoholni bolezni celega naroda? Ali zamore šola, ki nima sistematično sestavljenega programa antialkoholnega pouka uspešno vršiti svojo nalogo za streznjenje naroda? Ali zamore abstinetno učiteljstvo, ki nima svoje lastne abstinentske organizacije, s polnim uspehom vršiti svoj poklic? Ali zamore človekoljubno in kulturno društvo, predvsem pa telovadno in športno društvo z uspehom vplivati na svojo okolico v smislu svojih idej, če si pridobiva denar za svoje društveno delovanje z alkoholnimi veselicami?

V borbi proti alkoholizmu nujno potrebujemo enotnega sistema, enotnih načel. Osnovni predpogoj boja proti alkoholizmu je popolna abstinenca. Samo popolna obstinenca bo iztrgala slovenski narod bolezni, trpljenju ine revščini, ki so le premnogokrat posledica pijančevanja. Žalibog starejši po večini ne razumevajo utemeljenosti te zahteve, zato pa se je treba obrniti predvsem k mladini. Da je treba mladino protialkoholno vzgajati, to zahtevajo vsi resni vzgojitelji brez debate.

Na imenovanih načelih dosledne abstinence priporočajo podpisani abstinentni zdravniki šoli sledeči sistem protialkoholne vzgoje. V šolah naj se snuje šolske abstinenčne organizacije, bilo pod imenom »Mladi Junaki« ali pa »Kol Saveza Trezvene Mladeži«. Te organizacije naj vodijo po možnosti abstinentni učitelji. Mladina, ki je že sama po sebi radikalna, naj se vzgaja v smislu radikalne popolne abstinence po imenovanih načelih in z jasnim ciljem brezalkoholnega gospodarstva. Voditelj te organizacije naj ne pripusti šoli doraščajoče mladine sami sebi, temveč naj ustanovi tej mladini lastna abstinentska društva za odrasle. Ta društva pa naj ne bodo samo torišča borbe proti alkoholizmu, marveč naj bodo podlaga za splošno zdravstveno prosveto. S tem bo postala šola potom požrtvovalnega učiteljstva, ko bo delalo roko v roki z abstinentnim zdravništvom — naša rešitev.

Pozivamo vsa športna in telovadna društva, čigar namen je pravzaprav pospeševati in ohraniti zdravje članstvu, katerim je res ležeče na dobrobiti društvenikov, da uvedejo v društva, med naraščaj, kakor tudi med odraslo članstvo, čimpreje obvezno popolno abstinenco.

Ravno tako je potrebno, da vse ostale organizacije, na katere se v naslovu obračamo, sodelujejo pri imenovanem vzgojnem delu ter v interesu mladine odpravijo naštete nedoslednosti.

To smatrajo podpisani abstinentni zdravniki potrebnim, povedati našemu narodu za novo leto.

Ljubljana, dne 31. decembra 1925.

Dr. Justin. — Dr. Mikič. — Dr. Rak. — Dr. Meršol. — Dr. Pirc. — Dr. Šarič.

Cestno-policijski predpisi

V interesu varnosti in neoviranosti prometa ter v informacijo občinstva objavlja policijska direkcija v Ljubljani, da so v njenem okolišu točasno veljavni tisle cestnopolicijski predpisi:

1. *Vsa vozila brez izjeme se morajo od 1. januarja 1926 voditi samo po desni strani ceste, izogibati se je tudi desno, a prehitevati levo.* (Po izvršenem prehitevanju, ki ga je storiti v diru, se mora voznik takoj vrniti na desno stran ceste ter po nji svojo pot nadaljevati).

To velja tudi za ročne vozičke in kolesarje.

2. Vsa vozila morajo biti od mraka do zore opremljena s predpisano *prižgano brezbarvno lučjo.* V mestu in sploh v strnjeno zidanih krajih je *uporaba žarometov zabranjena.*

3. S tovornimi in mesarskimi vozovi se sme voziti samo korakoma; z drugimi vozovi in s kolesi se sme voziti le počasi, (mali dir prevoznika). Vozniki vozil z eksplozivnim motorjem smejo voziti le z brzino do 15 km na uro, a na križiščih, nepreglednih in zelo prometnih ulicah le z brzino do 6 kilometrov na uro. Uporaba ulic za neprestane vaje in poskusne vožnje z motornimi vozili je zabranjena.

4. Vozniki motornih vozil imajo pred križiščem ulic naznaniti svoj prihod s hupo ter označiti z zamahom roke smer vožnje.

5. Obstojajo sledeče omejitve prometa:

a) Zabranjena je vsaka vožnja po Puharjevi (preje Kolizejski) in Frančiškanski ulici v smeri proti Dunajski cesti;

b) zabranjena je vožnja in ježa po Knežji, Nunski in Židovski ulici, Glavnem in Lattermanovem drevoredu, Tivoliju, Trubarjevem parku, Hradeckega mostu, Vrtači in oskem delu Poljanskega nasipa, ter sploh po vseh parkih in drevoredih;

c) zabranjena je od 7. do 11. ure vožnja in ježa po Lingarjevi, Medeni, Semeniški in Šolski ulici, Pogačarjevem in Vodnikovem trgu ter Šolskem drevoredu;

d) zabrajena je vožnja s težkimi avtomobili po Frančiškanski in Gosposki ulici, Gradišču, Kolodvorski, Prešernovi in Šelenburgovi ulici, Sv. Petra cesti, Starem trgu, Wolfovi, Prečni, Ravnikarjevi, Zalokarjevi, Cegnarjevi in Križevniški ulici, Poljanskem nasipu in Aleksandrov cesti;

e) vožnja s težkimi avtomobili, ki imajo železna platišča, je na vseh mestnih in državnih cestah mestnega pomerija ljubljanskega zabranjena;

f) zabranjena je vsaka vožnja, ježa in vodenje konj po Aleksandrovi cesti, in sicer: od 1. IX. do 31. III. vsak dan od 17. do 20. ure; od 1. IV. do 31. VIII. vsak dan od 18. do 21. ure, vse leto ob nedeljah in praznikih tudi od 11. do 13. ure.

6. Na sme se voziti po hodnikih, pešpotih in cestah, oziroma ulicah, katere so označene kot zatvorjene. Kolesarjem in za ročne vozičke je le izjemoma dovoljena uporaba desnega banketa Dunajske ceste v smeri proti Ježicam in banketa Dolenjske ceste od 2.4 km dalje proti Rudniku, vendar se morajo isti brezpogojno umikati pešcem.

7. Uporaba hodnikov za dirkanje z železnimi, oziroma lesenimi kolesi je zabranjena.

8. Pešci se imajo držati desne strani in se desno izogibati, kar je razumeti tako, da je tamkaj, kjer je hodnik na obeh straneh ulice, redno hoditi po desnem hodniku, tako da je srečavanje na istem hodniku izključeno.

9. Postajanje po hodnikih in pešpotih ali celo na vozni cesti, je zabranjeno, ako se s tem moti svobodni promet.

10. Odredbam javnih organov glede vzdrževanja neoviranega prometa varnosti in miru, ugodnosti in snažnosti na javni cesti se je brezpogojno pokoriti.

Prestopki gori omenjenih cestno-policijskih predpisov se kaznujejo po § 11. c. n. od 20. IV. 1854., št. 96 d. z., oziroma po min. naredbi od 30. IX. 1857, št. 198 d. z.

Dopisi

JEŽICA. Sokolsko društvo je priredilo dne 19. decembra četrto, prav dobro obiskano predavanje. Profesor Pavlič je s svojo znano rutino predaval o «Posmrtnem življenju pri starih narodih». Za vzgled je temeljito podal grško mitologijo. Poslušalci so bili jako zadovoljni. Prosvetar Sokola se je gospodu predavatelju v imenu navzočih iskreno zahvalil in ga prosil, naj še več krat pride med nas, kar je radevolje obljubil. Pohvaliti pa moramo tudi posetnike naših predavanj, posebno mladino obojega spola, ki s svojim obiskom dokazuje, da razume duh časa, ki prinaša med nas plodove znanja in napredka. Prihodnje predavanje bo o radiju. Takrat bomo pa poslušali tudi koncert.

KAMNIK. Tukajšnja podružnica vojnih invalidov je priredila na Štefanovo božičnico vsem revnim tovarišem in vdovam. Ob 2. popoldne so se zbrali člani v lepo okrašeni kavarni g. Koželja. Tov. predsednik, g. šolski upravitelj Belin, se je v nagovoru zahvalil vsem dobrotnikom za lepe prispevke, darovane namenu dneva. Dobrotniki so kljub vsem gospodarskim težkočam globoko posegli v žep in radi darovali. Priporočal je članstvu smisel za organizacijo, predvsem medsebojno ljubezen in zaupanje, kakor tudi dolžno hvaležnost vsem, ki so tako radevolje priskočili na pomoč. Na koncu govora se je spomnil še junakov, ki spijo na vseh štirih delih sveta. Bil je to lep popoldan, ki ostane vsem obdarovancem v lepem spominu. Čast in zahvala Kamniku. Božičnici sta prisostvovala srezki poglavar g. dr. Ogrin in mestni župan dr. R. Karba. G. srezki poglavar je znan kot sočutja poln človek, ki rad pomaga bednim, bodisi z dejanjem ali besedo. Da so mestnemu županu dr. R. Karba še posebno pri srcu, je znano. Invalid, ki bo nosil toplo srajco, vojna vdova pa toplo obleko, se imata zahvaliti le njegovi znani dobrodušnosti. Skromno zahvalo naj sprejme tudi g. Koželj, ki je radevolje dal kavarno na razpolago in oskrbel obdarovance s čajem in pecivom, ne iskajoč pri tem dobička. — Odbor U. V. I., podružnica Kamnik.

RADOVLJICA. Sokolsko gledališče uprizori v nedeljo, dne 3. januarja ob pol osmih zvečer in na praznik, dne 6. januarja ob pol štirih popoldne «Miklovo Zalo» po Špicarjevi dramatizaciji. Pričetek bo vedno točen, da bo mogoče ob določenem času končati, zato prosimo občinstvo, naj bo tudi ono točno, da ne bo motilo dejanja v prvi sliki. Povpraševanje po vstopnicah je veliko, vsled česar je umestno, da si jih posetniki preskrbe v predprodaji, ki jo oskrbuje br. Jaklič.

MIRNA. Oktobra meseca smo dobili mlekarno, ki zelo lepo napreduje. Za praznike pa sta nas brata Kolenc iznenadila z električno razsvetljavo, ki sta jo napeljala po vsej vasi. Od sedaj naprej si jo lahko nabavi vsak posestnik in obrtnik po zelo zmerni ceni. Kakor se čuje, dobimo tekom časa tudi lep Sokolski dom, ki ga zelo pogrešamo; načrt je že izdelan in bo stal dom na najlepšem mestu naše vasi. Tukajšnja Orjuna tudi prav lepo napreduje; ima že prav lepo število članov in marljivo propagira svoje ideje.

RAJHENBURG. V Sokolskem domu se nocoj vrši silvestrovanje z zabavno igro «Nebesa na zemlji, alegorijo in drugim sporedom. Dne 5. januarja ob 8. zvečer pa se vrši sokolski ples, na katerega vabimo vse sokolsko Posavje. Sviral bo krški salonski orkester.

KRŠKO. Kolo jugoslovenskih sester v Krškem je priredilo, kakor vsako leto, božičnico za revne šolske otroke v sokolski dvorani. Obdarjenih je bilo 56 otrok z obleko, čevlji in slaščicami. Pred obdaritvijo je nastopil mešan pevski zbor šolske mladine s tremi prav ljubkimi pesmicami. Sledilo je nekaj prav lepih deklamacij in otroška igra «Božični prizor». Da so se nastop otrok in posamezna izvajanja vršila v najlepšem redu, gre največja zasluga učiteljici osnovne šole, gospej Vutkovičevi, dočim gre g. ravnatelju Vutkovču zahvala za pouk petja in spremljevanja na glasoviru. Iskrena hvala tudi vsem, ki so pripomogli do tako bogate obdaritve.

Ogromen interes

ki ga je vzbudila naša uganka:

Alice Terry

(glavna vloga v velefilmu „Ujetnik dvorca Zende") je najboljši dokaz kakoršno je zanimanje za velikanski in razkošni dvorni film

Ujetnik dvorca Zende

ki ga za novo leto prinaša

Elitni Kino Matica

vodilni kino v Ljubljani.

ROG. SLATINA. Pevsko društvo «Sloga» priredi danes ob 8. uri zvečer v društveni sobi gostilne g. Antona Sterna družaben večer, na katerega se vabijo vsi društvu naklonjeni somišljeniki. V nedeljo, dne 3. januarja ob 4. popoldne priredi društvo zanimivo božično igro «Na betlehemskih poljanah» v verandi hotela «Pošta». Ker vstopnina ni visoka, je vsakemu omogočeno, da se udeleži igre in na ta način podpre društvo v gmotnem oziru. Želeti bi bilo, da nas društvo v zimski dobi pogosto preseneti z raznimi dramatičnimi prireditvami kakor v minulem letu, kajti v društvu je mnogo sposobnih oseb, katere bi z veseljem sodelovale.

ROGAŠKA SLATINA. V nedeljo, dne 20. decembra se je vršil v Rogaški Slatini protestni shod obrtnikov proti nameravanemu povišanju prispevkov za bolniško zavarovanje. Shod je bil impozantno obiskan, tako od obrtnikov iz Rogaške Slatine, kakor tudi od pooblaščencev obrtnih zadrug iz Šmarja in Rogatca. Poročali so gg. Ivan Bizjak iz Celja, Ivan Vidgaj in Milan Martinović iz Rogaške Slatine. Prisostvujoči zborovalci so soglasno sprejeli resolucijo proti poslovanju in slabemu gospodarstvu sedanjega režima pri Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev in zahtevali takojšnjo decentralizacijo v obliki prejšnjih okrajnih bolniških blagajn.

GORNJA LENDAVA. Dne 20. decembra je priredilo tukajšnje šolsko vodstvo v dvorani Jug. Matice božičnico, ki je dobro uspela. Videlo se je, da imajo otroci do takih in sličnih prireditev veselje in da so se zato pri igranju jako potrudili. Igra je bila jako dobro izvajana. Najbolj je vplivalo na poslušalce petje, katero je v božičnem veselju privrelo iz ust nežne dece. Zlasti ljubka je bila živa slika «Jaslice», katera je prestavila naš duh za tisočletje nazaj v revni Betlehem. Veselje otrok se je še povečalo, ko se je prikazal na odru «božični mož» in začel deliti darove. Obdarovani so bili vsi otroci. Nekateri so dobili zvezke, drugi obleko, tablice itd. Upamo, da bo to otrokom, kakor tudi njih staršem ostalo v veselem spominu.

HOČE. Sokolsko društvo Hoče uprizori dne 3. januarja ob 16. uri v prostorih gosp. Glaserja v Sp. Hočah Ganglovo dramo «Sin». Po gledališki predstavi v vseh prostorih prosta zabava s plesom, šaljivo pošto itd. Za specijalno dobro kapljico in dober prigrizek skrbi gostilničar. Vabimo vse prijatelje Sokolstva od blizu in daleč na prireditev.

PTUJ. Društvo jugoslovenskih akademikov v Ptuju priredi dne 5. januarja ob 20. uri v vseh prostorih Društvenega doma svoj VI. akademski ples.

VURBERG PRI PTUJU. Kraljev rojstni dan je proslavila tukajšnja osnovna šola dne 17. decembra zelo slovesno. Razen patrijotičnih govorov in deklamacij sta bili na sporedu igrici «Palček Potep» in za pred božično dobo prav primerna «Pri sv. Petru». Tako zanimivega in lepega nastopa pri tukajšnjih mladinskih igralcih še ni bilo; vse je bilo mično ganljivo, zato ni manjkalo solz in smeha pri gledalcih. Mladi igralci so postali ponosni in navdušeni za nadaljno tozadevno izvenšolsko delo. G. šolski upravitelj je v kratkem času s sodelovanjem gdč. učiteljice Zelenkove pripravil novo igrico «Maščevanje» in času primerne nagovore šolske mladine. Zbralo se je na Štefanovo zopet lepo število občinstva, ki je z zanimanjem sledilo lepo izbranemu sporedu. To je plačilo mladim in starim igralcem ter pridnim godcem, ker vestni blagajnik kraj. šol. sveta pobira radi uboštva med tukajšnjim prebivalstvom le nizko vstopnino, ki pa bo tudi v kratkem času krila stroške gledališkega šol. odra, h kateremu je gostilničar Berlinger prispeval 100 Din. A tudi drugi obiskovalci pomagajo kriti stroške s prostovoljnimi preplačili pri vstopnini ali pa opravičijo neudeležbo s plačanjem vstopnine.

Ivan Podržaj:

Zločin

Samozavestno in ponosno je stopil na pot, ki se mu je zdela od vekomaj določena in edino zveličavna.

Toda jedva je bil usmerjen nanjo njegov prvi korak, že so ga vrgli z nečloveško silo na široko cesto, polno blata in nečednih odpadkov. Nihče se ni zmenil za njegov obup. Smejali so se in se mu rogali. Mnogi so psovali njega, njegovega očeta, njegovo mater, njegovo ženo, ki je še imel ni in njegove otroke, ki še mislil ni, da se bodo kdaj rodili.

Nekdo — bil je ves v zlatu — ga je krepko sunil v tilnik in se zakrohotal. In tisti, ki je stal ob njem, se je zasmejal tako pritrjevalno, da ga je troje najbližjih — med njimi je bila tudi umazana in razgaljena ženska, ki se je naslanjala na človeka v cerkveni srajci — prijelo in izrinilo v jarek obcestne gnojnice. Množica se je smejala in ploskala. Umazana ženska je stopila na kup gastne nesnage in je z odurno sladkim glasom zavpila: tako naj se godi vsakemu, ki je zoper nas!

Tedaj je pristopil birič in je v imenu gosposke, ki ima edina pravico nad vsemi, ukazal, naj ga izvlečejo iz jarka. Švignil je po ženski s pasjim bičem in ona ga je z globokim poklonom poljubila. In vsi, ki so to videli, so jo blagrovali in ji izkazovali svoje spoštovanje. Starec z dolgo sivo brado, s svetlimi gumbi na povaljani obleki, se je priplazil do nje. Z velikim užitkom je pritisnil svoje bledе ustnice na njen razgaljen hrbet, kjer se je rdečila proga pasjega biča.

Izvlekli so ga iz jarka, umazanega in smrdečega. Ponižan in osramočen je gledal v jarek, kjer se je potapljal osnutek njegove slike.

Planil je proti jarku, da reši platno, ki je vsebovalo njegovo bodočnost.

«Držite ga!» je zavpil birič.

«Primite norca!» je zarjula množica.

In res so ga prijeli ter ga izročili biriču. Namah so ga obkolili še drugi biriči. Postavili so se ošabno vzravnani predenj in mu grozili. V njihovih očeh, zateklih od neumorne čuječnosti, je videl vso sramoto človeštva. Nezastrt odsev človeške živali je prihajal iz njih.

Hotel je pojasniti, kaj se je zgodilo, toda višji birič je zarjul:

«Molči!»

V njegovi duši se je uprlo. Zaklical je:

«Nikdar!»

«Zvežite ga!» je zapovedal višji birič in udaril radoznalega mladeniča, ki se je preveč približal njegovi oblasti.

Zvezanega so ga privedli pred vrhovnega čuvarja paragrafov in zakonov. Množica je vpila za njim in ga zasramovala.

«Kaj je zagrešil?» je vprašal vrhovni čuvar biriče.

«Nič!» je odgovoril in se nasmehnil.

Višji birič pa je pričel:

«Najponižnejše javljam, da je ta človek izstopil iz vrste in hujskal mirno množico.»

«To je zločin!» je pritrdil vrhovni čuvar in vprašal:

«In kaj je še zakrivil?»

«Skriti je hotel sliko, o kateri pravijo, da zasmehuje red in mir.»

«Kakšno sliko?»

«Svojo!» je odgovoril in vzravnal glavo.

«Molči!»

In govoril je birič:

«Ko smo ga v izpolnjevanju svojih svetih dolžnosti ujeli, jo je vrgel v jarek, da se je potopila.»

«Ni res! Lažeš!»

«Čista resnica, velečastni gospod! Zanaj so priče.»

«Odvedite zločinca!» je zapovedal vrhovni čuvar ter si je zadovoljno pogladil koničasto brado.

Tako se je zgodilo ž njim, še preden je mogel povedati, kdo je in kaj hoče.

Danes ob 20. uri zvečer

Silvestrov večer

Sokolskega društva na Viču

Sax Rohm 8

R[illegible] detektiv

Vtaknil je ki[illegible]zel svojo palico in dejal:
— Dobro, gr[illegible]Street.
— Gotovo, g[illegible]stavil šefov pomočnik ves zamišljen. Lahko noč!
— Čujte, gosp[illegible]:ornik!
— Kerry, ki j[illegible]..ljuko v roki, se je obrnil.
— Želite?
— Želite?

— Da . . . da . . . kaj sem že hotel reči? Aha! Visoko socijalno stališče umorjenca vam že pove, da je zadeva . . . da . . . me razumete? . . . Javnost se bo za ta slučaj gotovo zelo zanimala. Izbral sem zato nalašč vas, ker je vaša molčečnost znana. Enkrat sem govoril s Sirom Lucienom. Zelo obžalujem . . . Lahko noč!

— Lahko noč!

— Kerry je stopil na hodnik in mirno zaprl vrata. Šefov pomočnik je bil mož, ki ga je globoko spoštoval. Vkljub njegovemu silno čudnemu obnašanju je vedel, kako velikansko zmožnost in neizčrpljivo energijo je imel ta visoki možak, ki je bil sicer kot utrujen vojak.

Na koncu hodnika je višji nadzornik Kerry odprl vrata zadnje sobe in pogledal vanjo.

— Detektiv Coombes, majhen, trebušast možak črnih las in zadovoljnih, okroglih lic, je kar poskočil s stola, na katerem je sedel. Tudi mož, ki je bil poleg njega, je bil naravnost galvaniziran od srepega pogleda Kerryjevih modrih oči.

— V Vine Street grem, je nadaljeval Kerry, in vi me spremljate.

Po teh besedah je odšel. Dva avtotaksija sta stala pred hišo. V prvega je stopil višji nadzornik Kerry, kateremu je sledil Coombes

Ta je komaj sopel in ves čas držal svoj klobuk v rokah. Ni imel časa, da bi se bil pokril.

— Vine Street, je zapovedal Kerry. Žurite se!

Udobno se je naslonil v blazine in krepko žvečil gumi. Coombes, ki je slednjič prišel do sape, je skušal govoriti:

— Kaka važna zadeva?

— Jasno, se je zadrl Kerry. Kaj pošiljajo m e n e, če se dva psa spopadeta?

Combes je poznal svojega moža, zato je rajši molčal do Vine Streeta. Pred policijsko stražnico je Kerry izstopil, vzel svoj površnik in malaka palico ter dejal:

— Počakajte.

Nekaj minut pozneje se je vrnil in stopil v avto.

— Na ogel Piccadillyja in Old Bond Streeta je zapovedal vozniku:

— Vlom? je vprašal detektiv Coombes z zanimanjem.

— Ne, je odvrnil Kerry, umor, pa zelo zagoneten. Ošpičite svoj svinčnik!

— O! je zamrmral Coombes.

Kmalu so bili na cilju. Kerry je odpustil šoferja in s svojimi prožnimi koraki je v Coombesovem spremstvu odhitel po Bond Streetu. Dež je bil prenehal, soparno je bilo in le malo pešcev je bilo na ulici.

Pred vežnimi vrati Kazme je stal avto. Šofer je korakal po tlaku in si mel roke. Višji nadzornik se je ustavil.

— Halo! je dejal.

Šofer ga je začudeno pogledal.

— Čegav voz je to?

— Mr. Monte Irvinov.

Kerry se je obrnil in stopil k vratom. Bila so prislonjena. Potegnil je žepno luč iz svojega površnika in posvetil na ploščo z imenom. Potem se je za trenutek ustavil, žvečil in gledal na temno stopnišče. Nato je z lučjo v roki začel stopati navzgor.

Kazmina vrata so bila zaprta. Višji nadzornik je glasno potrkal. Stražnik Burton je takoj odprl in Kerry je vstopil v spremstvu Coombesa.

Na prvi pogled je bila soba polna ljudi. Monte Irvin je ves prepaden sedel na divanu poleg Quentina Graya. Seton je stal poleg kabineta in kadil. Ti trije so se menda bili ravnokar pogovarjali z živahnim, sveže obritim gospodom, kojega aktovka, dežnik in cilinder so ležali na eni majhnih mizic. Za drugimi vrati sta stala Brisley in Gunn v pogovoru z nadzornikom Whiteleafom, ki jih je ravnokar izpraševal.

Kerry je za trenutek molče žvečil in si vsakega posameznega natančno ogledal, potem pa je osorno dejal:

— Kdo preiskuje zadevo?

— Jaz, je odvrnil Whiteleaf.

— Zakaj so vrata spodaj odprta?

— Mislil sem . . .

— Nič mislil! Zaprite vrata. Za vrata pa postavite svojega stražnika. Nihče ne sme ven. Primite vsakega, ki bi hotel v hišo. Kje je truplo?

— Tukaj, je naglo pokazal nadzornik Whiteleaf, potem pa je dejal stražniku: Burton, idite dol.

Whiteleaf je vedel Kerryja v notranjo sobo. Coombes jima je sledil. Brisley in Gunn sta stopila v stran, da jim naredita prostor. Gray in Monte Irvin sta jim hotela slediti. Toda na pragu se je Kerry obrnil:

– Bosta že tako prijazna in bosta ostala vsak na svojem mestu.

Nato je ostro pogledal Setona in mu dejal:

— Če gospod z viržinko še ni zadovoljen, da je popolnoma izbrisal vsako sled potom parfuma, bi bil vesel, če stopi na hodnik.

Položil je svoj plašč in palico na divan, stopil v prostor, kjer so se vršile Kazmine sianse, in pri tem divje grizel navidez neuničljiv komad žvečilnega gumija.

Zelene zavese so bili že odstranili in elektrika je žarela tudi v stranskih prostorih. Sir Lucian Pyne je ležal bled poleg stola iz ebenovine in njegove oči so strašno strmele kvišku.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5·—.

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1·—. Najmanjši znesek Din 10·—.

Obrt

Vulkanizira
vse vrste gumija parna vulkanizacija P. Škafar v Ljubljani, Rimska cesta 11 970

Dvokolesa
otroški vozički in šivalni stroji se sprejemajo v popolno popravo in prenovo za poniklovanje in emajliranje z ognjem ter shranijo čez zimo najceneje (poseben oddelek) «Tribuna» F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 31217

Pouk

Inštrukcija
pri boljši rodbini se išče za revnega, pridnega in vrlega dijaka učiteljišča. — Naslov pove uprava «Jutra» pod «Učiteljiščnik». 32793

Službe (dobe)

Natakar
fjelonoša) se sprejme v prvovrstno restavracijo. — Naslov pove uprava «Jutra» 33210

Službo uradnika
all potnika dobi, kdor poseduje podjetju 50.000 Din proti obrestim za dobo 1 leta. Cenjene ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Brezkonkurenčna industrija». 33177

Kuharico
z večletnimi izpričevali, ki bi opravljala tudi druga hišna dela se sprejme. Naslov pove uprava „Jutra".

Gospodično
k 2 otrokoma v starosti 4 in 1½ let, ki ima ljubezen do otrok in dobra spričevala se takoj sprejme. Naslov pove uprava „Jutra".

Potnika
za Slovenijo išče vinska trgovina. Reflektira se tudi na mlajše trgovske pomočnike specerijske stroke, kateri imajo veselje potovati za to stroko. Ponudbe z natančnimi referencami, starost in zahteva pogojev pod «Vino» na upravo «Jutra». 33164

Služkinja
ki zna kuhati in opravljati vsa gospodinjska dela, se sprejme. Ponudbe pod šifro «Dobra plača» na upravo «Jutra». 33102

Potnik
ki bi obiskoval trgovce v mestih in vaseh se išče proti proviziji. Ponudbe na poštni predal 44 v Zagrebu 32252

Prodajalka
katera je vajena tudi blagajne, se sprejme za trgovino v Ljubljani. — Gdč. zmožne n e m š č i n e imajo prednost. Pogoji po dogovoru. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in strokovnega znanja naj se pošljejo do 15. jan. 1926 na upravo «Jutra» pod značko «Dobra moč». 33321

Kontoristinja
katera naj bo vešča strojepisja, slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, se sprejme v trgovske pisarno Reflektira se na lepo, lahko čitljivo ročno pisavo. Lastnoročno pisane ponudbe v obeh jezikih naj se pošljejo do 15. jan. 1926 na upr. «Jutra» pod «Stalna služba v Ljubljani». 33320

Boljši delavec
(sluga) se sprejme na stalno mesto pri The Rex Co., Gradišče. 33325

Krojaškega vajenca
i š č e tvrdka «Elegance», oblačilna družba z o. z. v Ljubljani, Aleksandrova c. št. 1². 33304

Službe (iščejo)

Gospodična, šivilja
želi stopiti v modni salon radi nadaljnje izobrazbe. — Hrana in stanovanje po mogočnosti v hiši. Naslov v upravi «Jutra». 33120

Invalid
išče službe sluge ali kaj sličnega. Izučen je tudi talnih del. Pismene ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «Trezen in zanesljiv 76». 32995

Natakarica
doma na gostilni, pridna in vestna, želi službe. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Januar 16301». 32980

Risar
talentiran um. slikar dilletant, dober dekorater, s srednješol. izobrazbo, zmožen tudi vseh pisarniških del, išče primernega stalnega nameščenja. — Cenjene ponudbe na upravo «Jutra» pod «Januar 26». 33255

Pisarniške službe
išče soliden in delaven mladenič, 26 let star. Izobrazba srednješolska in trgovska. Zmožen knjigovodstva, slovenske, srbohrvatske in nemške korespondence. Večletna praksa. Cenjene ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «Stalna služba». 33256

1000 Din nagrade
dobi, kdor mi preskrbi službo v pisarni. Pogoj stalnost. Cenjene ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Samostojna moč». 33257

Blagajničarka
prvovrstna moč, išče mesta Cenjene ponudbe pod šifro «Zmožna 16406» na upravo «Jutra». 33254

Farmacevt-asistent
želi premeniti svoje dosedanje mesto. Sprejme tudi vsako drugo primerno mesto v kakem sorodnem podjetju. Ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «Novomeščan». 33274

Trgovski pomočnik
želi premeniti službo. Nastopi lahko takoj ali pozneje. Naslov pove uprava «Jutra». 33330

Prodam

DRVA — ČEBIN
Wolfova 1/II. Telefon: 56 481/II

Opreme za neveste
store, zastore, jedilne in spalne garniture, namizna in posteljna pregrinjala ter vse vrste vezenin v e l i k o ročno najceneje M Zor Ježek, Ljubljana, Stritarjeva ulica 7 Prevzame vso kombinacije iz motivov. — Predtiskanje. Največja izbera načrtov. 468

4 plinove svetilke
in cevi, 2 za izložbo in 2 za trgovino, se poceni prodajo. Naslov pod «Plin» na upravo «Jutra». 33334

Črna svilena obleka
popolnoma nova, zvončast kroj, srednja velikost, se proda za 450 Din. Naslov v upravi «Jutra». 33299

Male oglase za novoletno štev. „Jutra"
bo sprejemal oglasni oddelek
v Prešernovi ulici št. 4
do 5. ure popoldne
Pozneje oddane oglase se bo priobčilo le, ako bo dopuščal čas.

Lep smoking
za 200 Din in lepa črna kožuhasta čepica za dečka 6 let se prodata. Naslov pove podružnica «Jutra» v Mariboru. 32438

Lepa kočija
malo rabljena, eno-, oziroma dvovprežna, izvrsten predvojni material, se proda. — Ogleda in vpraša se v Ljubljani, Ambrožev trg 10 33277

Gramofon
s ploščami in 2 kino aparata se po nizki ceni prodasta. Naslov pove uprava «Jutra». 33291

30 odstotkov popusta
Radi razprodaje zaloge prvovrstnega toaletnega — mila dobi vsak pri odjemu enega originalnega kartona 30 odstotkov popusta, dokler traja zaloga. — A. Lampret, Ljubljana, Dunajska cesta 22. 32691

Kupim

Kupujem kože
od divjačine po najvišjih cenah. Peter Šemko, I. jugoslovenska barvarija, krznarstvo in strojarnica v Ljubljani, Turjaški trg 1. 32500

Kože
od medveda, srne in vse druge divjačine k u p u j e skozi vse leto Zdravič v Ljubljani, Florijanska ul. 9 33324

Registrirna blagajna
dobro ohranjena, ki pokaže ob zaključku dnevni saldo, se kupi. Ponudbe z navedbo cene na upravo «Jutra» pod značko «Blagajna št. 54». 33251

Pridelki

Sladko seno
naprodaj v Lončarski stezi štev. 10 (poleg «Ljudskega doma»). 33160

1500 kg koruze
stare, dam tekom enega leta poleg obresti za nagrado tistemu, ki mi posodi Din 50.000. Naslov pove uprava «Jutra». 33307

Lokali

Majhen trg. lokal
s krojaško delavnico in stanovanjem iščem na prometnem kraju na deželi v bližini železnice — najraje kje na Štajerskem. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Plačam za celo leto naprej». 33076

Trgovina
na prometnem kraju, s stanovanjem, brez zaloge, se vzame v najem, event. se tudi kupi Ponudbe na upr. «Jutra» pod značko «Trgovina 16407». 33267

Posest

Nova hiša
v Ljubljani z lepim vrtom se ugodno proda. Naslov v upravi «Jutra». 504

Kupimo tovarno
pripravno za preureditev za tekstilno industrijo. Opire na upr. «Jutra» pod šifro «Inozemci». 33288

Stanovanja

Dijake
sprejme ugledna rodbina v vso oskrbo. Naslov v upr. «Jutra». 33229

Lepa, zračna soba
se odda 2 gospodoma z dobro domačo hrano po primerni ceni. — Naslov pove uprava «Jutra». 33212

Stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin, če mogoče z vrtom, iščem za takoj ali s februarjem. Plačam dobro. Ponudbe pod «Mirna stranka 16360» na upravo «Jutra». 33202

Stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin, s e takoj o d d a v bližini obrtne šole. Naslov pove uprava «Jutra». 33170

Gospodična
uradnica išče s o b o z vso oskrbo v središči mesta pri boljši obitelji. Ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Vsa oskrba». 33250

Stanovanje
soba s kuhinjo, se odda za takojšnjo vselitev. Pogoji se izvejo od 11.—12. ure. Naslov pove uprava «Jutra» 33316

Dijak
išče sobo; event. gre tudi kot sostanovalec. Ponudbe pod šifro «Soba 15» na upr. «Jutra». 33290

Stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin se takoj odda. Naslov pove uprava «Jutra». 33328

Gospod
se sprejme na stanovanje. — Istotam se sprejme na dobro hrano več gospodov. Naslov pove uprava «Jutra» 33326

Na stanovanje
in hrano se sprejme gospod ali gospodična v centrumu mesta. Naslov pove uprava «Jutra». 33315

Sobo s kuhinjo
v mestu ali znanj išče zakonski par. Ponudbe na: «Uradnik», Kmetski dom, Tavčarjeva 1. 33301

Stanovanje
v novi vili, 3 sobe s pritiklinami, takoj na razpolago. Ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «Stanovanje 16». 33309

2 opremljeni sobi
s kuhinjo, elektr. razsvetljavo, parketirani, solnčna lega, sredi mesta, oddam takoj ali s 15. januarjem. Naslov pove uprava «Jutra» 33303

Soba
s posebnim vhodom se odda 2—3 gospodom, event. tudi s hrano. Naslov pove uprava «Jutra». 33310

Stanovanje
2—3 sob s pritiklinami se išče za takoj. Cena postranska stvar. Ponudbe na upravo «Jutra» pod št. 111. 33306

Gdč. ali gospod
se sprejme takoj na stanovanje z zajtrkom. Naslov v upr. «Jutra». 33303

Stanovanje
2 elegantno opremljenih sob s souporabo kuhinje in kopalnice, v s r e d i n i mesta d o b i zakonski par brez otrok pod zelo ugodnimi pogoji — ako preskrbi kot p o s o j i l o za daljšo dobo znesek 60.000 Din — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «60.000». 33319

Dve veliki sobi
pripravni za pisarno se oddasta na Aleksandrovi cesti Pismena vprašanja na poštni predal št. 4. 33318

Opremljeno stanovanje
z 2 sobama, kuhinjo in kopalnico, v pritličju, s električno razsvetljavo in uporabo vrta, se odda. Naslov v upravi «Jutra». 33312

Opremljena soba
mesečna, s posebnim vhodom se odda. Sprejme se tudi sostanovalec in 2—3 gospodje na dobro domačo hrano. Kosilo in večerja Din 17·50 dnevno. Naslov v upravi «Jutra». 33223

Lepa soba
v centru mesta, s posebnim vhodom, event. z uporabo klavirja, se odda, najraje 2 gospodoma. Naslov pove uprava «Jutra». 33302

Kapital

Družabnika
za izdelovanje šepnih baterij, sprejmem. — Ponudbe pod šifro «Baterije 16131» na upravo «Jutra». 33294

6000 Din posojila
iščem proti dobrim obrestim in v garancijo za takoj. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Nujno». 33292

Kdor si poželi
dobre hrane in novega sladkega Pekrčana ter 4 leta starega vina iz Kalvarije naj pride v Narodni dom in Štajersko klet v Mariboru
A. M. Oset.

Dopisi

Inteligent
športnik, se želi seznaniti s slikarico ali skulpterko kot prijatelj in model. — Dopise na upravo «Jutra» pod šifro «Narava in dom». 33266

Margaretta
Heriko prosi za odgovor.

Ženitve

Mladenič
26 let star, se želi seznaniti z mladenko 18—26 let stare, v svrho ženitve. Zaposlen sem pri veliki tvrdki kot mojster ter nameravam prevzeti posestvo z gostilno in trgovino. Zato je potrebno, da je izvežbana v trgovini ali gostilni ter da ima kapitala par stotisoč Din. Dopise s sliko na upr. «Jutra» pod šifro «Srečna bodočnost». 33295

Glasba

Gramofon
s 25 ploščami se takoj po jako ugodni ceni (1000 Din) proda. Henrik Dejak, Rimska cesta 19. 33225

Koncertne gosli
stare, se poceni prodajo na Gosposvetski cesti 13 (Kolizej), vrata št. 114. 33338

Živali

Foxterrier
dolgodlak, čistokrvne pasme se proda. — Kovačič, tovarna peči, Rožna dolina. 33196

Pes doberman
dresiran za kriminalne slučaje, rjav, z rodovnikom, star 18 mesecev, se ugodno proda. Naslov pove uprava «Jutra». 33311

Razno

Abonenti
se sprejmejo na dobro hrano, dnevno 15 Din. — Na željo kosilo tudi ob 14. uri. Vse postne dni polenovka, domače in morske ribe. — Dobro rdeče vino po 11 Din čez ulico, Gostilna Vidmar, Sv. Jakoba trg 5. 33246

V gostilni «Koroški dom»
se točijo pristna štajerska in dalmatinska vina. Na Silvestrov večer godba — Se priporoča Kati Korošec. 33303

Vinotoč
odprem na Novega leta dan v Einšpilerjevi ulici 15 (za Bežigradom). Točila se bodo najboljša vina, šganje, pivo itd. po najnižji ceni. Za obilen obisk se priporoča Alojzij Zalokar. 33317

Svetovna panorama Maribor
od 29. decembra 1925 dalje
Palestina, Jeruzalem, Betlehem, Nazaret, Cerkev sv. groba pokol. Hatter in Juffer.

Polenovka
namočena
FR. KHAM, Ljubljana
nasproti hotela „Union"

Iz korotanske zgodovine je zajet roman
Angelin Hidar
Spisal Ivan Lah,
Cena vezani knjigi Din 32, po pošti Din 1·50 več.
Izdala:
Tiskovna zadruga v Ljubljani.

Odlikovane Tovarne
E. Frette e C.
Monza
(Italia)
Tkanine
Prtenine
Perilo
Oprema
za dom
za neveste
Dobave
za hotele, restavracije in zdravilišča
OBRNITI SE NA PODRUŽNICO
v TRSTU
VIA MAZZINI, 30

1000 delnic
sijajno uspevajočega podjetja
Slovenska gradbena in industrijska d. d. „Slograd"
se ugodno proda.
Vsa bilančna pojasnila pod „Bodočnost" na anončni biro „Vera", Ljubljana, Aleksandrova cesta. 13038

Zahvala.

Ob priliki prebridke izgube naše nenadomestljive soproge odnosno mamice, sestre, tete, stare mamice, in tašče, gospe

Uršule Bač roj. Vovk

izrekamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam v neizmerni boli in žalosti tolažilno stali na strani, darovateljem prekrasnih vencev in šopkov, vsem, ki so blagopokojno spremili na njeni zadnji poti, kakor tudi onim, ki so nam ustno in pismeno izrazili sočutje in sožalje tem potom najiskrenejšo zahvalo.

Posebno pa izrekamo najtoplejšo zahvalo zdravn. g. dr. Jankotu Herzmannu, kakor tudi zdravn. g. dr. Ferdu Trenzu, ki sta se z vsem trudom zavzela, da blagopokojnico ozdravita, odnosno ublažita njeno težko bolezen.

V Celju, 27. decembra 1925.

Žalujoči rodbini **Bač in Brzič.**

Opozarjamo
vse interesente, da je pri pismenih vprašanjih, ki naj jih upravništvo pismeno reši, brezpogojno priložiti poštnino in manipulacijsko pristojbino v z n e s k u Din 2·—. Posebno opozarjamo na to one stranke, ki žele, da se jim po pošti pošlje naslove od malih oglasov.
Vsa vprašanja in prošnje glede naslovov od „malih oglasov" bodo romale v koš, ako ne bo priloženih
Din 2·—

✝

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem naznanjamo, da je naša preljubljena

Elvira Jerebova roj. Princič
soproga kr. notarja v Radečah

na božični večer ob 23. uri in pol, vdana v božjo voljo, previdena s tolažili sv. vere, po dolgotrajni mučni bolezni v Gospodu zaspala.

Rajno pokojnico priporočamo v toplo molitev in v blag spomin.

Kozana pri Gorici, 24. decembra 1925.

Boris Jerob, sinček — **Karolina Princič,** mati — **E. Princič,** sestra
Vsi ostali sorodniki.

Zahvala.

Ob priliki prebridke izgube našega ljubega sina, brata, strica, svaka in bratranca

Joška Jezerška

izrekamo vsem sorodnikom, stanovskim tovarišem, prijateljem in znancem najiskrenejšo zahvalo. Posebno pa se še zahvaljujemo sorodnikom in prijateljem iz Kranja, Vodmatskemu Sokolu in gasilnemu društvu, železničarski godbi, darovalcem prekrasnih vencev in šopkov ter vsem onim, ki so blagega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Novi Vodmat, 30. decembra 1925.

Žalujoči ostali.

NARODNA TISKARNA

IZVRŠUJE TISKARSKA DELA V VSAKI MNOŽINI IN SICER URADNE TISKOVINE CENIKE KUVERTE RAČUNE HRANILNE IN ZADRUŽNE KNJIŽICE POROČNA NAZNANILA VABILA CIRKULARJE VSTOPNICE ETIKETE MRTVAŠKA NAZNANILA LAVITKE IN ČASOPISE IN VSA V TISKARSKO STROKO SPADAJOČA DELA OKUSNO IN CENO S S NAROČILA SPREJEMA TUDI NARODNA KNJIGARNA PREŠERNOVA ULICA ŠTEVILKA 7 TELEFON · ŠTEV · 309

LJUBLJANA · KNAFLJEVA · UL · 5

Urednik dr. Albert Kramer. Izdaja za Konzorcij «Jutra» Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.